

Seznam svátků, výklad chronologických názvů,
spolu věcný obsah spisu.

(Česky, německy i latinsky).

A

Abachuch proph. 15 Led. (Mohuč).
 Abdona muž. (Abdon et Sennen)
 30 Čce.
 abend, abint, abunt, abont, předvečer,
 vigilia.
 Abend heiliger, štědrý den (štědrý
 večer) 24 Pros.
 abend des abendes, previgilia, před-
 předvečer.
 aberest, aberoll, v. abrellen.
 ablasswoche, v. antlasswoche.
 Abrahama, Isáka a Jakuba (Abram,
 Isaac, Jacob patr.) 6 Říj.
 abrellen, abrello, abrilla, abulle, abe-
 rest, aberoll, měs. Duben.
 Absolutionis dies, v. Dies abolutionis.
 accensio lune, novoluní.
 Accipite jocunditatem, (Ž. 77, 1), úterý
 po sv. Duše.
 ackermond, měs. Březen.
 acte tag v. achte tag.
 Actentag, v. Agenthentag.
 Adalberti v. Vojtěcha.
 Adama a Evy 24. Pros.
 Adamstag, popeleční středa.
 adaperiat Dominus cor vestrum (res-
 pons.), neděle po 27 Září.
 Adaukta 30 Srp. v. Štastného a Zbož-
 něho.
 Adelara bisk. muž. 20 Dub. (Mohuč).
 Adelgundy panny 30 Led.
 Adelheidis imp., Adléty cis. 16 Pros.
 (v diec. Magdeb. 17 Pros.)
 Adelpi ep., Adolfa bisk. 29 Srp.
 adiectiones lune v. str. 50.
 — solares v. str. 44.
 Adiutorium nostrum in nomine Do-
 mini (Ž. 123, 8), začátek bohosl. na
 popeleční středu.
 Adorate Dominum (deum) omnes an-
 geli (Ž. 96, 8) 2. neděle po oktávě
 Tří králů. (V 16. stol. bývá tak na-
 zvána i 2. ned. po Třech kr.)
 Adorate secundum atd. v. Dominica.
 Adoratio magorum, Tří králův, 6 Led.
 — crucis na Velký pátek.
 Adoratus dies, v. Dies adoratus.
 Adriana muž. 4 Bř.
 — a spol. 8 Září; v diec. Vratisl. též
 7 Září; v diec. Branib. 18 Září.
 Ad te levavi v. Dominica.
 Adventus Domini I, II, III, IV; v. Do-
 minica.
 — Spiritus sancti, obyčejně neděle
 svatodušní jako svátek pohyblivý;
 ale v některých starších kalendá-
 řích jako stálý svátek den 15 Kv.
 Aegidii, v. Jiljí.
 Aegyptiaci dies, v. Dnové nešťastní.
 aera hispanica v. str. 71.
 — martyrum v. str. 70.
 Aetentag, v. Agethentag.
 afend, afint, předvečer, vigilia.
 Aferntag, Afruntag, Afry 7 Srp.
 Affertstag, Affterstag, na nebe vzstou-
 pení Páně.
 afftermontag, úterý.
 afftersonntag, pondělí.
 Afry p. a muž., Afry a Donata, 7 Srp.;
 Afry obrácení (conversio) 26 Říj.
 Agapita, Agapentag, Agapitus,
 18 Srp.
 Agatona muž. 17 Pros.
 Agaty v. Háty.
 agest, agst, měs. Srpen.
 Agethentag, Agthentag, Agtuntag, Ac-
 tentag, Háty 5 Ún.
 Agnes, v. Anežky.

Agnes secundo, octava Agnetis,
 28 Ledna.
 Agnetis de Bohemia, Anežky abatyše
 6 Břez.
 Agneten-, Agnitentag, Agnetentag
 nach wynachten, Anežky 21 Led.
 Agricia vyzn. 13 Led.
 Agrikoly a Vitališe 4 List.
 agst, v. agest.
 Ahaty panny muž. 5 Ún.
 Achacia a spol. 22 Čce; v diec. Krakov.
 23 Čna.
 Achillea 12 Kv. v. Nerea, Achillea a
 Pankraacia; Felicis.
 achtet; am achtenden abend, před-
 večer Nového roku.
 achternoens, odpoledne.
 achte tag, achtet, actintag, actentag,
 achtiste tag, achter, achtete, ach-
 tode, achtende tag, achtodentag,
 achtoste tag, octava, ochtáb. Zvláště
 znamená achtende tag oktávu Vánoc.
 achte tag unsers Herrn, achte tag zu
 wyhenachten 1 Led.
 achtzelnte tag (zu wynachten) 13 Led.
 Achztag, Achacia (?) 22 Čce.
 aindlefte tag 6 Led.
 Aitentag, Háty 5 Ún.
 Akacia kněze a muž. 27 List.
 Alba paschalia, albe, paschales, týden
 po Velikonocích.
 Albana muž. 21 Čna.
 Alberta Vel. bisk. 15 List.
 Albertus též = Adalbertus.
 Albina bisk. Andegav. vyzn. 1 Bř.;
 Albini ep. v diec. Mišen. 6 Září;
 v diec. Praž. Albini in Brit. 23 Bř.
 Albus dies Jovis, Zelený čtvrtek.
 Aldegundis v., totéž co Adelgundy p.
 Alehsentag, Alexia 17 Čce.
 Aleizentag, Alžběty 19 List.
 Aleke, Adléty 16 Pros.
 Alexandra bisk. Alexandrijsk. v. 26 Ún.
 — a Kaja m. 10 Bř.
 — bisk. Jerus. v. a muž. 18 Bř.
 v diec. Praž.

Alexandra m. (jedn. ze 7 bratří) 10. Čce.
 — pap. 3. Kv.
 Alexia vyzn. 17 Čce.
 Alheide, Adléty 16. Pros.
 Allatio quinque fratrum, v diec. Praž.
 25. Srp.
 — reliquiarum Pragae (prima) 2 Led.
 v diec. Praž.
 — — s. Thomae et aliorum (secunda)
 8 Led. tamtéž.
 Allehsentag, Alexia 17 Čce.
 Alleluja claudere, dimittere, sepelire,
 Alleluja niederlegung, ned. Devit-
 ník (Septuagesima) nebo sobota
 před ní.
 Aller aposteln tag, Rozeslání apošt.
 15 Čce.
 — gläubigen seelentag, Dušiček 2
 List.
 — gots heiligentag, aller heil. Tag 1
 List.
 — heiligen mond, měs. Listopad.
 — kindlein tag, Mladátek 28 Pros.
 — mann vassnacht, 1. ned. postní
 (Invocavit).
 Allerseeleentag, aller seelen gedaecht-
 nusstag, seltag, Dušiček 1 List.
 Aller zwölfboten tag, Rozeslání apošt.,
 15 Čce.
 Aloizia (Pozd.) 21 Čna.
 Altatio crucis, Povýšení sv. kříže
 14 Září.
 Alte vassnacht, ned. Invocavit.
 altera die, nazejtří.
 Alžběty (Elšky) vdovy 19 List.; Alžb.
 Přenesení 2 Květ.
 — navštívení = Navštívení p. Marie
 2 Čce.
 Amalberg v. 26 Září.
 Amancia bisk. (Ruten) a vyzn. 4 List.
 Amanda bisk. (Utrechtsk.) 6 Ún.; Pře-
 nes., Amandi et Vedasti, 26 Říj.
 Ambrosii, ep. cf., Ambrosientag,
 Ambrosiustag, Ambrože bisk. (Milán),
 vyzn. 4 Dubna; Ambrosii ordinatio,
 translatio 7 Pros.

- Ammona jáb. a 40 p. muč. 1. Září.
 Anakleta pap. 13 Čce. a 26 Dub.
 Ananiáše, Azariáše a Misaela mlá-
 denců 16 Pros.
 Anastasia pap. 27 Dub.
 — bisk., muč. (v diec. Kolíns. a Pa-
 derbornské) 26 Srp.
 — se 70 tovaryši mm. 22 Led.; v diec.
 Vratisl. 23. Led.
 Anastasie p. muč. 25 Pros.; v diec.
 Braniborské 15 Led.; Anast. com-
 memoratio 29 Led. v diec. Augsb.;
 Anast. Translatio 5. Čce.
 Anburtung Mariae, Obětov. p. Marie
 21 List.
 andag, andaegh, oktáva.
 Andělů strážných, Angelorum custo-
 dum, festum angelī custodīs. Svá-
 tek býval slaven již od XVI. stol.
 Býval 1 neb 14 Bř. nebo 13 Čce.
 Missale Roman. Pavla V. má jej při
 2 Říj. Později přeložen na první
 neděli v Říjnu.
 ander augst Září.
 — herbst Říjen.
 anderer tag, andertag, nazejtří.
 Andree apost., Andreis, Andres,
 Andristag, Ondřeje 30 List.
 Andreae (Zoerardi) et Benedicti erem.
 (Polonorum) mart., 16 Čce v diec.
 Hnězd.; 17. Čce v diecesi Olom. a
 Ostřih.
 Andresmond, měs. Prosinec.
 Anežky abatyše, Agnes de Boh., virg.
 ord. s. Clarae 6 Břez.
 — p. a muč. 21 Led.; oktáva 28 Led.
 (Agnētis secundo).
 angariae suché dny; a. cinerum, pente-
 costes, crucis, postLuciae, (ante na-
 tivitatis Domini), suché dni postní,
 letniční, podzimní, adventní.
 angang monats, angeender monat,
 začátek měsíce.
 angeendes jar, nové léto. (Přídavek
 k datům 1 ledna nebo krátce po
 něm i před nfm.)
- Angelorum festum, Michaela archand.
 29 Září.
 — custodum v. Andělů strážných.
 Angnesentag, Angnetentag, Angle-
 sentag, Anežky 21 Led.
 Aniana bisk., Aniani ep. Aurelianensis
 cf. 17 List.
 Aniceta pap. 17 Dub.
 Animarum dies, animarum omnium
 dies, commemoratio, Dušiček 2 List.;
 v Ostřih. diec. 30 Září.
 Anne matris Marie 26 Čce.
 Anni a nativitate v. str. 75.
 — ab origine mundi v. str. 71.
 — ab Urbe condita v. str. 70.
 — confusionis v. str. 21.
 — consulatus, v. str. 66.
 — creationis v. str. 67.
 — Diocletiani, v. str. 70.
 — domini nostri Iesu Christi v. str. 73.
 — embolismalis v. str. 47.
 — incarnationis, v. str. 75.
 — pontificatus v. str. 66.
 — regni v. str. 67.
 — salutis, v. str. 75.
 — secundum evangelium v. str. 76.
 — verbi incarnati v. str. 75.
 — trabeationis, v. str. 75.
 Annuntiatio Mariae, Ann. Domini,
 Zvěstování p. Marii 25 Bř.
 Annus bissextus, v. str. 22.
 — correctionis r. 1582, str. 96.
 — embolismalis, rok hrudný, str. 18.
 — jubilei, v. str. 68.
 — vagus v. str. 17.
 Anny vd. 26 Čce.
 An olympique, v. str.
 Anselma bisk. Luckého 18 Břez.
 — bisk. Kanterb. 21 Dub.
 Ansgara (Anscharii) bisk. 3 Ůn.
 Answera bisk. 18. Čce.
 antag, antagh, antdag, octava, ochtáb.
 antecenium, doba jídla kolem nešpor,
 4. neb 5. hod. odp.
 antelucanum, 4. vigilie noční (před
 vých. slunce).
- ante pascha, poznamenání když rok
 začínali velkonoce.
 anteprofestum, předpředvečer.
 antevigilia, předpředvečer.
 Anthima bisk. Nikom. muč. 27. Dub.
 Antipascha v. záp. církvi neděle po
 Veliké noci.
 antdag, oktáv.
 antlasstag, Zelený čtvrtek.
 antlasswoche, der antlass, týden velký
 t. j. týden před Velikonoce.
 Antonína (lépe Antonia) poustev.;
 Antonientag nach obersten 17 Led.
 Antonia, Antonína vyzn., z Paduy, Antoše
 Pat. 13 Čna. Jeho přenesení (transla-
 tio) 15 Ůn. (svát. ř. Františkánského).
 Antonini m., (Antonii) 2 Září, (ve Vratí-
 slavě též 4 Září); 3 Září (Ostřih.)
 Antoše muč., Antonini 2 Září.
 Anzelma bisk. 18 Bř.
 Apoleny panny, Apolloniae v. m. 9 Ůn.
 Apolinářiše muč. (Appollinaris epi.
 Ravennat., m.) 23. Čce.
 Apollonie a Leoncia muč. 19 Bř.
 Apollonie panny v. Apoleny.
 Apostelscheidung, aposteltheilung,
 Apostolorum divisio, Apoštolův ro-
 zeslání 15 Čce.
 Aposteltag bez dalšího přídavku =
 29 Čna; aller apostel tag, dies om-
 nium apostolorum 15 Čce.
 Apostolorum dies nebo festum, den
 sv. Petra a Pavla, 29 Čna.
 Apparitio Domini, překl. z Epiphania,
 Zjevení Páně (božího) 6 Led.
 — s. Michaelis 8 Kv.
 Apparuit stella (antif.) 6 Led.
 Apuleje v. Marka.
 Aqua sapientie, introit v úterý po
 Velikonocích.
 aren, arne, eren, erne, žně vůbec
 (2. pol. čce. a srpen).
 Archippa průvodce sv. Pavla 20 Bř.
 architriclinus, Dominica architriclini,
 (ev. Jan 2, 1—11), druhá ned. po
 Třech Králích.
- Arkadia muč. 12 Led.
 Armorum Christi festum, Den svátostí,
 pátek po ned. průvodní.
 arnemonat, Srpen.
 Arnolfa (Arnulfa) bisk. Metského a
 vyzn. 16 Srp. V datech z diec. Praž.
 a Olom. má se spíše hledět k 18
 Čci., na kdy připadá též Translatio
 Arnulfi ep. Met.
 Arnulfi ep. (Turonen) 18 Čce.
 Arnošta 12 Led.
 Arsenia vyzn. 19 Čce.
 artzetag, v. Drei artzetag.
 ascendente Jesu in naví (evang.) 4.
 ned. po Třech králích.
 Ascensio Domini, } na nebe vstoupení Páně,
 — dominica } čtvrtek po ned. křížové.
 Ascentientag } Jakosvát. stálý též 5 Kv.
 aschtag, aschertag, aschermittwoch,
 ascheriger mittwoch středa před
 1. ned. postní (Invoc.), popeleční
 středa.
 Aspicuens a longe, první ned. ad-
 ventní (podle sponsoria první
 lekce breviáře).
 Assumpta est Maria in coelum, offer-
 torium v svátek Nanebevzetí p.
 Marie, 15 Srp.
 Assumptio Mariae virg., A. gloriose
 Christicole 15. Srpna.
 — Domini (Ascensio), Na nebe vstou-
 pení Páně, čtvrtek po 5 ned. po
 Velik.
 — Johannis ap., 27 Pros.
 Aswoleztag, Osvalda 5 Srp.
 Atanzia bisk. Alexandr., Athanasii
 ep. 2 Kv.
 Attala op. 10 Břez.
 ater dies, v. Dies ater.
 aubend, aubund, aubet, předvečer,
 vigilia.
 Aucti, (Felicis et Adaucti) 30 Srp.
 Audivit Dominus, (Ž. 29, 11) intr.
 v pátek a sobotu před 1. ned. postní
 (Invocavit).
 Auferstehung Christi, Velikonoce.

Auffartstag, auffertstag unsers hern,
Nanebevstoupení Páně.
Auffart unser frawen 15 Srpna.
Augenstanstag, Augustina 28 Srp.
Augst der erste, měsíc Červenec.
— zweite, měsíc Srpen.
Augtentag, Háty, 5 Ún.
August, Augustus, agst, ouwes, owest,
ougst, měsíc Srpen.
Augustina bisk. a dokt. 28 Srpna.
— přenesení (Translatio) 11 Října
v diec. Praž. Vratisl. a mn. j.; též
28 Ún.; A. obrácení (Conversio)
5 Kv.
— (ep. Cantuarien.), bisk. Anglův a
v. 26 Kv.
Aurea bisk. a Justiny sestry jeho,
mm. 16 Čna.
Aurea dominica, v. Dominica.
Aureus numerus, zlatý počet, v.
str. 48.

ausgeender mond, ausg. monat, mens-
sis exiens, druhá polov. měsíce.
Austheilung der zwölfpoten, Roze-
slání apoštolů 15 Čce.
auswärts, jaro.
autumnus, podzim; též jako jm. mě-
síce = Září.
auwest, aux, měsíc Srpen; v. t. august.
Ave Maria (zvonění) v. str. 30.
Ave praeclara, oktáva Nanebevzetí,
22 Srp.
Aveljača (srb.) měs. Únor.
avent, avont, předvečer, vigilia.
Avita kn. v. 17 Čna.
Aytentag, Ayt maid und martyrín,
Háty panny 5 Ún.
Azariáše, v. Ananiáše.
azyma, týden před Velikonocemi.
azymorum dies, (den nekvašeného
chleba, d. přesnic), Zelený čtvrtek;
azym. festum, Velikonoce.

B

Babie lato (pol.), babí léto (čes.), ba-
bine ljito (mir.), měs. Září a počátek
Října.
bacchanalia, masopust; b. clericorum,
dominorum, ned. masopustní (Quin-
quagesima).
Bacha a Sergia mm., v. Marka.
Balbiny panny 31 Bř.
balmtag, ned. květná.
bannfasten, půst, zvláště půst před
velikými svátky; proto také ten den
(vigilia) před velikými svátky.
Baptismus Christi, (evang.) 13 Led.
Baptista necatus, Stětí sv. Jana Křt.
29. Srp.
Barbory p. 4 Pros.
Barmherzigkeit des Herrn, Misericor-
dia Domini, 2. ned. po Velikonocích.
Barnabáše apošt., Barnabe ap. m. 11
Čna.
Bartilmis, Bartilmes, Barthel, Bartho-
lomei, Bartoloměje apošt. 24 Srp.

Basilea a Jovina 2 Bř.
Basilia Velk. bisk. 14 Čna.
Basilida, Cyrina, Nabora a Nazaria
muč. 12. Čna. (V některých diece-
sích připojen k tomuto dni též
svátek Nazaria a Celsa).
Bastian, Bastianstag, Šebestiana 20
Led.
bděnie, vigilia, předvečer.
Beati conf., 9 Kv.
Beatrice p. 10 Kv.
Beclibunge, v. Frauentag.
Bedantag, Bede presb., Bedy kn. v. 26
Kv.; místy 27 Kv.; v diec. Vratisl.
28 Kv.
bedeglocke, večerní zvonění po záp.
slunce.
Benedicta sit s. Trinitas, introit o sv.
Trojici.
Benedicti v. Benedikta.
Benedictio cineris et cilicii, popeleční
středa.

Benedictio aque, baptismatis, fontium,
Bílá sobota.
— avene (na sv. Štěpána) 26 Pros.
— candelarum, luminum, 2 Ún.
— cerei, Bílá sobota.
— cineris, Popeleční středa.
— herbarum 15 Srp.
— palmarum, ned. Květná.
— pomorum 15 Srp.
— uvarum 6 Srp.
Benedikta (z Nursie) op. v. 21 Bř.
— přenesení 11 Čce.
— a společníků (Benedicti et soc. m.)
v. Quinque fratrum.
Benigna op. m. 1 List.
— m. 1 Kv. (Magdeb.)
Benigny 13 Ún.
Benjamína jáh. muč. 31 Bř.
Bennona bisk., 16 Čna (Míšeň).
Berchtentag, 6 Led.
Berezen (mlrus.) měsíc Duben.
Berezozol (mlrus.), měsíc Březen.
Berchttag, 6 Led.
Bernarda op. (z Clairveaux) 20 Srp.;
v diec. Ostřih. 21 Srp.
— bisk. Vienn., 23 Led. (Luž.).
Bernhardina (ze Sienny) muč. 20 Kv.
— přenesení 17 Kv.
Bertelmeestag, Berthel, Bartoloměje
24 Srp.
Beschneidung unsers Herrn, Obřezání
páně 1 Led.
betwoche, betwoche, betfartswowe,
bethtage, bittwoche, křížové dny,
křížový týden (po 5. ned. po Velik.)
bewerunge, canonisatio.
Bibiany p. 2 Pros.
Bílá neděle, v. Neděle bílá.
Bílá sobota jest sobota před nedělí
velikonoční.
Bilhildy 27 List.
Bilientag, Sibylly 10 Zář.
Birgitte v. Brigity.
Biskupů českých, moravských a slo-
venských seznam v. str. 237—255.
bittwoche, křížové dny, křížový týden.

Blasentag, Blasii ep., Blažeje bisk.
3 Ún.
blau ostertag místo: blumostertag,
bluomostertag.
blauer dinstag, montag, úterý a pon-
dělí v témdni před Velikonocemi.
Blesentag, Blažeje, 3 Ún.
Blindgeborene (evang.), středa po
4. ned. postní (Laetare).
blodesdag v. blutstag.
bluomostertag, Květná neděle.
blutstag, des hilligen bludes dag,
Božího Těla.
Bobov cvet (slov.) měs. Červen.
Bogorodicenskij ɣt (bulh.), měs. Srpen.
Bohuslava 17 Dub.
Bolaigentag, Pelagia 28 Srp.;
bona quinta feria, Zelený čtvrtek.
— sexta feria, Velký pátek.
Bonaventury bisk. a v. 14 Čce.
Bonifáce arcib. (bisk.) 5 Čna. Přene-
sení (Translatio) 1 Listop.
Bonifáce muč. (Římsk.) 14 Kv.
Bononiensis consuetudo v. str. 84.
Bonosy, v. Eutropia.
Bortfest der Juncfrauen, 8 Zář.
Božího křtení 6 Led.; též oktáva Tři
králů podle evang.
Boží moudrosti 17 Pros.
Božího těla, čtvrtek po sv. Trojici.
brachmont, brache, brachet, brachot,
braemaend, bramaynt, měs. Červen.
Braxedis virg., Praxedy p. 21. Čce.
Bratesonntag, ned. masopustní (Esto
mihl).
Bratří pěti 12 Listop.
— sedmí 10 Čce.
Breidentag, Brigity.
Březen (čes.), Brezen (slov.), třetí mě-
síc, Martius.
Brehentag, Brechen-, Brechttag 6 Led.
v. Perchttag.
Broiden, Bridentag, Brigitty p. 1 Ún.
Brezozol (stsl.), náš měsíc Duben.
Briccentag, Briczentag, v. Britii.
Brigidenmonat, měs. Únor.

Brigitty (Brigide) p. 1 Ún.
 — (Birgitta) vdovy (král. Švédské)
 7 Říj. (nyň v římsk. kal. 8 Říj.);
 20 Čce v diec. Hnězd.; 24 Čce
 v Krak.; 23 Čce (den úmrtí) v Mohuči;
 Translatio 28 Kv. v diec. Pražské.
 Briccii (Brixii) bisk. (Tours.), Erizentay,
 Brikeiho, 13 Listop.
 Brněnských biskupů seznam v. str. 246.
 Brosek, Brosi, Brosientag, Ambrože
 4 Dub.
 Brüder kirchweih, portiuncula 2 Srp.
 bruma, zima.

Brumaire, v. str. 106.
 Bruny (Brunonis) arcib. Kolíns. 11 Říj.
 Bruny vyzn., zaklad. řádu Kartuz. 6 Říj.
 Budějovických biskupů seznam, v.
 str. 243.
 Burdiliní dies. v. Dies Burdiliní.
 Burcharda bisk. 14 Říj. v diec. Würzb.,
 Eichstaedt, Bamb., Solnohr. a Mi-
 šeň.; 11 Říj. v Mohuči. a Basilejs.;
 13 Říj. v Praž.
 Bydzeń (mlrus.), měsíc Červen.
 Byzantská indikce, v. str. 63.
 — era od stvoření světa, v. str. 72.

C

Caesarův rok, v. str. 21.
 Caiphasfreitag (evang.) pátek po 5 ned.
 postní (Judica).
 Calculus Florentinus v. str. 79.
 — Pisanus, v. str. 79.
 Calendae v. str. 20.
 Calendarium novum v. str. 102.
 — vetus v. str. 102.
 Calicis dies natalis, Zelený čtvrtek.
 Calixtus, Calyccesdag, 14 Říj.
 Cananea, ned. Reminiscere (podle
 evang.)
 Candelaria, candelatio, festum cande-
 larium, Hromnic 2 Ún.
 Candelmess, v. Frauentag.
 Candide virg. 1 Pros. (v diec. Trevír.)
 Candidus, Kandida 1 Pros.
 Caniculares dies, v. Psi dny.
 Canite tuba, 4. ned. adventní.
 Canndentag, Kandida 1 Pros.
 Canones paschales v. str. 38.
 Canonicae horae v. str. 30.
 Cantate Domino, 4 ned. po Veliko-
 nocích.
 cantus gallorum, doba po půlnoci.
 Capitilavium, neděle květná, (o které
 se umývaly hlavy těch, kdo se
 chtěli dáti pokřtiti).
 Caput, vůbec začátek některého ob-
 časí.

Caput adventus, začátek adventu.
 — calendarum, totéž co Calendae
 (t. j. in capite mensis).
 — jejunii, popeleční středa a dri
 po ní.
 — quadragesimae, totéž. Dominica
 in capite quadragesime jest ned.
 Invocavit (1. postní).
 — vigiliarum, začátek noci.
 Carena, quadragesima, 40denní půst
 před Velikonocemi.
 Caritas dei diffusa est in cordibus
 vestris (Řím. 5, 5), introit v sobotu
 suchých dnů před sv. Trojicí.
 carnisprivium, carnisprevium, carnis
 levamen, carnivora, laxacio carnis,
 dni od soboty před nedělí Estomihi
 (Quinquag.) do úterka po ní.
 — clericorum, c. dominorum, neděle
 masopustní, Estomihi (jinak Quin-
 quagesima) zvaná.
 — minus čtvrtek před ned. maso-
 pustní.
 — novum, masopustní úterý (po Esto-
 mihi).
 — sacerdotum, ned. Quinquagesima.
 — vetus, první ned. postní, (Invo-
 caviti).
 — carnivora v. carnisprivium.
 Caroli Magni imp., 28 Ledna.

Castulli m., Haštala 26 Bř.
 Catelinendag 25 List.
 Catena Petri, Petra v okovech 1 Srp.;
 v řecké církvi slavival se svátek
 ten 16 Led.
 Cathedra Petri, (Antiochiae), Stolo-
 ván sv. Petra 22 Ún.; sr. Peterstag.
 Catharine v. m., Catreitag, Kateřiny
 25 List.
 Cecilie p. muč. 22 List.
 Cecus natus (ev. Jan. 9, 1) středa po
 4. ned. postní (Letare).
 Celestina (Coelestina) pap. m. 6 Dub.
 Celsa bisk. Trev. 23 Ún.
 Celý orloj, v. str. 31.
 cena, večere.
 Cena Domini, c. pura, Zelený čtvrtek.
 — magna (ev. Luk. 14, 16—24) druhá
 ned. po sv. Trojici.
 Carbonia bisk. 10 Říj.
 Cerealis Mariae dies, Hromnic 2 Ún.
 cerei benedictio, Bílá sobota.
 cereus paschalis, v. str. 80.
 Cervais, Cirvais, Cirbis, Servatius,
 Servacia 13 Kv.
 chotemmer, suché dni.
 Cibavit eos, introit mše v pondělí
 po sv. Duše a v den Božího těla.
 Cineres, cinerum dies, Popelec.
 Cirbis, v. Cervais.
 circulus decemvennalis, v. str. 47.
 — magnus paschae, v. str. 39.
 — solaris v. str. 41.
 Circumcisio Domini, Obřezání Páně,
 1 Led.
 Circumdede runt me gemitus mortis
 (Ž. 17, 5, 6), introit neděle De-
 vítník.
 Cirvais, v. Cervais.
 Cisojanus v. str. 87.
 cinstag, úterý.
 Claestag, Claustag, Mikuláše, 6. Pros.
 Clamaverunt iusti (Ž. 33, 18), introit
 o svátku Marcellina a Petra, 2 Čna.
 Clare v. Kláry.
 Claudii v. Klaudie.

Clausum pasche, 1. neděle po Veli-
 konocích.
 clavis terminorum, v. str. 60.
 clavium locus, v. str. 61.
 Clavorum dies, cl. festum, Den Svá-
 tostí, pátek po ned. průvodní.
 Clementis pap., 23. List.
 Cleophe disc. v. Kleofáše.
 Cletus, Clientag, Cleti et Marcellini
 pp. 26. Dubna.
 Coelestinus, v. Celestina.
 Coena Domini, v. Cena.
 Commemoratio adventus Spiritus
 sancti, 15 Kv.
 — allationis s. Viti, s. Adalberti 25 Srp.
 — ascensionis dominice, 5 Kv.,
 — omnium fidelium defunctorum, Du-
 šíček 2 List.
 — Pauli ap. 30 Čna.
 — passionis dominice, 25 Bř.,
 — resurrectionis dominice, 27 Bř.
 Commendatio Marie v. Compassio M.
 Commovisti terram 8. ned. před Veli-
 kon. (Sexagesima).
 Communes (sc. feriae), Communis sep-
 timana, ten týden po sv. Michalu.
 Compassio b. Marie virg., commenda-
 tio Marie, festum septem dolorum
 Marie, na pátek po 5. neděli postní
 (Judica) zavedeno po vši církvi
 teprve r. 1727; dříve ta slavnost
 bývala v pátek po Jubilate, v Hal-
 berst. v pátek po Božím Těle; a
 v některých biskupstvích jako
 stálý svátek 18 neb 19 a 20 Čce.
 completorium, completzit, v. str. 30.
 Conceptio Domini, 25 Břez.; — Johan-
 nis Bapt. 24 zář. — b. Marie virg. 8.
 Pros.; v starší době = Annuntiatio.
 Concordie virg., 18 Ún.
 concurrentes v. str. 44.
 conductus paschae, 1. neděle po
 Velikonocích (Quasimodogeniti) a
 druhý i týden před ní.
 conductus pentecostes, ned. sv. Tro-
 jice; někdy též týden před ní.

Confessio et pulchritudo (Ž. 95, 6),
 introit mše ve čtvrtek po Invocavit.
 Conradi ep. Constantien. conf. 26 List.
 consilium Judeorum (evang. Mat. 27,
 1), pátek po ned. Judica.
 Constantii ep. 29 Led. (někde 30 Led.).
 consuetudo Bononiensis, v. str. 84.
 contemporanea, suché dni, v. str. 24.
 conticinium (noctis), začátek noci.
 Conversatio = Conversio.
 Conversatio Afre 26 Říj.
 — s. Magdalene, čtvrtek po 4. ned. post-
 ní; v diec. Praž. 23 Bř.; v Hildesh.
 1 Bř.; v Augšb. 10 Bř.; v Salz. 1 Dub.
 — Pauli 25 Led.
 Cordule v. m., 22 Říj.; v Olom. též 21 Říj.
 Corona Domini spinea v. Festum cor.
 Crescentie v. Vita.
 Corone virg., 20 Února; srv. Viktora.
 Corporis Christi festum, Božího Těla,
 čtvrtek po sv. Trojici.
 Correctio fraterna (evang. Mat. 18, 15)
 úterý po 3. ned. postní (Oculi).
 Cosme et Damiani m. 27 Zář.
 Cras festi, nazejtří, ten den po svátku.
 Crastinus dies, nazejtří, den po svátku.
 — crastini, pozejtří.
 crepusculum, cr. noctis, soumrak; cr.
 matutinum, svítání.
 Crhy a Strachoty vyzn. 9. Břez.
 Crispini et Crispiniani m. 25 Říj.

cromme mittwoch, škaredá středa.
 Cruces, křížové dny (od 5. ned. po
 Velik. do úterka).
 Crucifixio Domini, Veliký pátek.
 Crucis exaltatio, povýšení sv. kříže,
 14 Zář.; Cr. inventio, nalezení sv.
 Kříže, 3 Kv.; Crucis bez přídavku
 bývá obyčejněji Povýšení s. kříže.
 Crvenik (bulh.), měs. Červen.
 Cum clamarem ad Dominum (Ž. 54,
 17), introit 10. ned. po sv. Trojici,
 též ve čtvrtek po středě popeleční;
 srv.: Dum clamarem.
 Cum sanctificatus fuero (Ezech. 36) in-
 troit mše ve středu po 4. ned. postní.
 Cveten (slov.) } měsíc Duben.
 Cviteň (mlrus.) }
 cycli paschales v. str. 38.
 cyclus decemnovennalis, v. str. 49.
 — paschalis v. str. 38.
 — solis (solaris) v. str. 41.
 Cypriana a Justiny muč. 26 Zář.
 Cyriaka bisk. a muč. 16 Bř. v diec.
 Mohučské, Praž. a Olom. a j.; Pře-
 nesení (Translatio) 8 Srp.
 Cyrilla a Methoděje bisk. vyz. (Crhy a
 Strachoty) 9 Bř.; v nejnovějších
 dobách 5. Čcc.
 Cyrina, Basilida, Nabora a Nazaria
 12 Čna.
 Czerwiec (pol.), měs. Junius.

Č

Cerná neděle, Judica, 5. postní.
 Červen, nyní měsíc Junius, druhdy však
 (ještě v XV. věku) Julius; v. str. 26.
 Českých králů seznam, str. 260.
 Červenec, nyní měs. 7., Julius, dříve
 však do XV. stol. též Junius.
 Červeň (mlrus.) 6. měs., Junius.
 Črešnjar (srb.) měs. Červen.
 Чръньль (stsl.), měsíc Červenec
 (Julius).
 Čtrnácti pomocníků 8 Srp.; v diec.
 Halberstadtské 14 List.

Čtvrtek tučný, čtvrtek po ned. Sexa-
 gesima.
 — Veliký, č. Zelený, čtvrtek před
 Velikonocemi.
 čtvrtí měsíce v. str. 13 n.
 Čtyř korunovaných 8 List.
 Čtyřiceti rytířů muč. 11 Bř. v diec.
 Praž. Hnězd. a Krakovské; jinde
 Bř. (také 9 Bř. v starém missále
 kláštera jept. v Krumlově).
 Čtyř tisíc mučenníků 12 Říj.
 Čviteň (mlrus.), měsíc Duben.

D

Dalmacia bisk. 5 Pros.
 Damasa papeže 11 Pros.
 Damiana, v. Kosmy.
 Daniela proroka 21 Čce.
 Da pacem Domine sustinentibus te
 (Eccl. 36, 18), 18. ned. po sv.
 Trojici.
 Darathe, Darathentag, Doroty 6 Ún.
 Dartientag, dartiendedag, dertientag,
 druttiende dag, druzehende dag,
 drutzeyn misse, Tři králů, 13. dne
 od Narození Páně, 6 Led.
 Davida krále 30 Pros.; někde i 29 Pros.
 Décade v. str. 106.
 Decem milium militum (crucifixo-
 rum), Deset tisíc rytířův 22 Čna.
 Decollatio s. Johannis, Stětí sv. Jana
 Kř. 29 Srp.
 Dedicatio basilicae, ecclesiae, templi,
 posvěcení chrámu.
 — capellae s. Wenceslai, posvěc.
 kaple sv. Václava 10 Zář.
 — eccl. Olomuc. 30 Čna.; od r. 1349
 neděle po oktávě Božího Těla.
 — ecclesiae Pragensis, 30 Zář.; od r.
 1385 dne 1 Říj.
 — ecclesiae (basilicae) s. Petri et
 Pauli 18 List.
 — s. Marie ad martyres 13 Kv.
 — s. Marie ad nives, 5 Srp.
 Dedite cesari, 23. ned. po sv. Trojici.
 de fontanis dominica, 4 ned. postní.
 Defunctorum fidelium (commemora-
 tio) 2 List.
 de lignis orditis, 1 ned. postní.
 Demetria m. 8 Říj.
 Demon mutus, ned. Oculi (podle evang.
 Luk. 11, 14).
 Den hromnic 2 Ún.
 — hvězdný, v. str. 11.
 — občanský, v. str. 28.
 — odpustkuov, Zelený čtvrtek.
 — přestupný, v. str. 21 n.
 — sluneční, v. str. 11.

den svátostí, armorum festum, reli-
 quiarum dies, clavorum festum,
 dies lanceae Domini, pátek po ned.
 Quasimodogeniti (průvodní).
 — světlý v. str. 23.
 — sviček, Svíček 6 Led.
 — vtělení Krista pána 25 Bř.
 — vyvržený = nešťastný, dies egyptia-
 cus.
 De necessitatibus meis eripe me Do-
 mine, pátek po Invocavit (podle in-
 troitu, Ž. 24, 17).
 Denní doby v. str. 29 n.
 De nomine Jesu v. Jména Ježíš.
 Deodata bisk. 20 Čna.
 Deokara op. 7 Čna.
 de passione dominica, 5. ned. postní;
 v Mišni 15 List.
 Depositio, den úmrtí některého svätce.
 — Marie, 15 Srp.
 Desideria bisk. Lingon. m. 23 Kv.;
 přenesení 19 Led.
 — bisk. Vienského m. 11 Ún.
 Desíti tisícův rytířů 22 Čna.
 Desponsatio Marie 22 Led. (nyni 23).
 Deus cum egredieris (Ž. 67, 8), introit
 ve středu po Letnicích.
 Deus in adiutorium meum intende
 (Ž. 69, 1), introit v 12. ned. po sv.
 Trojici a ve čtvrtek po 2. ned. postní
 (Reminiscere).
 Deus in loco sancto suo (Ž. 67, 7)
 introit o 11. ned. po sv. Trojici.
 Deus in nomine tuo (Ž. 53, 3), introit
 v pondělí po Laetare.
 Deus omnium exauditor est, neděle
 po oktávě Božího Těla (podle re-
 sponsoria první lekce breviáře).
 Deus venie largitor, introit 18 září
 (Tricenarium solemne Cisterciáků).
 De ventre matris mee, introit 24 Čna.
 Devítník, v. Neděle devítník.
 Diaboli recessio a domino, 1 ned.
 postní.

Dicit Dominus poslední ned. po sv. Trojici, v. str. 35.
 Die ipso, v den svátku.
 Dies absolutionis, d. absolutus, Zelený čtvrtek.
 — (Veneris) adoratus, Veliký pátek
 — altera, nazejtří.
 — animarum, Dušiček, 2 List. Ve starých Uhrách také 16 Srp. a 30 Zář.
 — apostolorum, 29 Čna; ale dies omnium apost. 15 Čce.
 — architriclinij, druhá ned. po Třech králích (podle ev. Jan 2, 1—10).
 — artificialis v. str. 28.
 — ascensionis dominice, Nanebevstoupení Páně.
 — ater, popelečná středa.
 — bissextus v. str. 22.
 — Burdilinij, dvě první neděle po 1. neděli postní (Invoc.)
 — canicularis v. psf dni.
 — carismatis, Letnice.
 — cinerum, Popelec.
 — civilis, světlý den a noc.
 — corporis et sanguinis Christi, Božího Těla.
 — crastinus, nazejtří po svátku.
 — dominicus, neděle vůbec; zvláště ned. velikonoční. — Jednotlivé neděle v. Dominica a Neděle.
 — duodecimus, (od Vánoc), 6 Led.
 — egyptiaci, egri, atri, dnové nešťastní, v. str. 88.
 — embolismalis, den hrudný v. str. 15.
 — felicissimus, ned. velikonoční.
 — ferialis, feriatu, všední den.
 — florum et ramorum ned. květná.
 — focorum, první ned. postní.
 — Hossana, ned. květná.
 — illucescens, ranní úsvit.
 — incarnationis Domini, den vtělení Páně, 25 Bř. nebo 25 Pros.
 — indulgentie, Zelený čtvrtek.
 — integer, v. str. 28.
 — Johannis parvi, in dolio, sv. Jana v oleji 6 Kv.

Dies Jovis, čtvrtek.
 — Jovis albus, absolutus, Zelený čtvrtek.
 — iudicii extremi, pondělí po Invocavit.
 — lamentationum, poslední tři dni před velikonoční nedělí.
 — lancee et clavorum, pátek po průvodní neděli.
 — lavationis, sobota před Velikonoce.
 — legitimus v. str. 28.
 — litaniarum, křížové dny.
 — lune, pondělí.
 — lustrationis, křížové dny.
 — magne domine (v Uhrách), Nanebevzetí p. Mar. 15 Srp.
 — magne festivitatis, Zelený čtvrtek.
 — magni scrutiniij, středa po Letare (4. ned. postní).
 Dies magnus sabbati, bílá sobota.
 — — Veneris, veliký pátek.
 — Maiialis, 1 květen.
 — mandati, Zelený čtvrtek.
 — Marie cerealis, Hromnic, 2 Ún.
 — Martis, úterý.
 — Mercurij, středa.
 — media, poledne.
 — muti, Zel. čtvr., Veliký pát. a Bílá sobota.
 — mysteriorum, Zelený čtvrtek.
 — natalis, den smrti mučenníkovy.
 — Nativitatis (Domini) 25 prosinec; též svátky vánoční celkem.
 — naturalis v. str. 28.
 — neophytorum, ten týden po veliké noci.
 — novi anni 1 Led.
 — ossana, ned. květná.
 — palmarum, květná neděle.
 — paschalis sabbati, sobota před Velikonoce.
 — passionis lugubris, dolorosus, Veliký pátek.
 — penitentiales, svatý týden.
 — penultimus v. str. 84.

Dies primus mundi, 18 Břez.
 — prior; die priore = pridie.
 — pingues, poslední tři dni v masopustě.
 — posterus, nazítří.
 — profestus, předvečer.
 — proximus, zítřek (není-li jiné poznámky).
 — puerorum, Mladátek, 28 pros.
 — ramorum, ned. Květná.
 — reconciliationis, Zelený čtvrtek.
 — reliquiarum, den svátosti.
 — resurrectionis, ned. Velikonoční.
 — rogationum, křížové dni, pond. až středa po 5. ned. po Velikon.
 — rosarum, v st. Uhrách 6 Ún.
 — sabbati, sabbatinus, sobota.
 — sacramenti, Božího Těla.
 — sacratissimus, boží hod velikonoční.
 — Salvatoris, sv. Trojice.
 Dies sanctus, ned. Velikonoční, stojí-li při tom jméno dne, mívá se ten den v témdni před Velikonoce.
 — Saturni, sobota.
 — secundus, d. sequens, nazejtří, den po svátku.
 — sex sanctissimij, týden před nedělí velikonoční.
 — Solis, neděle.
 — strenarum, Nový rok.
 — tertius po svátku je pozítří (podle středověkého počítání, při němž se počítá též den, od kterého se vychází).
 — unicus (post festum), nazejtří, ten den po svátku.
 — Trinitatis, ned. po Letnicích.
 — Veneris, pátek; d. V. benedictus, magnus, sanctus, Veliký pátek.
 — virginum, 21 Řij.
 — viridium, Zelený čtvrtek nebo snad Květná neděle.
 Dignus es Domine, ned. Misericordia (2. po Velikonocích, podle responsoria).

diluculum, svítání.
 Dimissio apostolorum, Divisio ap., Rozeslání apoštolův 15 Čce.
 Dinstag fetter, feister, úterý před popelcem.
 Dinstedag, dinxschedag, úterý.
 Diocletiani anni v. str. 70).
 Diomeda a Jul. muč. 2 září.
 Dionysia, Dionisentag, (Dionysii, Rustici et Eleutherii mm.) 9 Října.
 Dioskura 18 Kv.
 Dispersio, disgregatio apostolorum, 15 Čce.
 dives malus, 1 ned. po sv. Trojici (2. po sv. Duše, podle evang. Luk. 16, 19 n.)
 Divisio apostolorum 15 Čce.
 dixit Rebecca filio suo Jacob, sobota po ned. Reminiscere.
 Dmitrovskiját (bulh.) měsíc Říjen.
 dne rozdělení, v. str. 29 n.
 dni nešťastné, v. str. 88.
 — křížové: pondělí, úterý a středa po neděli křížové (Rogate).
 — psí, dies caniculares, od 6 Čce do 17 Srp. nebo od 13 Čce do 14 Srp. neb od 14 Čce do 15 Srp.; též od 22 Čce do 22 nebo 24 Srp. V některých starých kalendářích doba od 15 Čce do 5 Zář.
 dobroschken, v. drauschkenmontag.
 Dobrotivé (? Benigny) 13 Ún.)
 Domine in tua misericordia speravi (Ž. 12, 6), introit 1. ned. po sv. Trojici.
 — ne in ira tua, 2. ned. po Třech králích (podle responsoria v breviáři).
 — ne longe facias auxilium tuum, Květná neděle (podle introitu Ž. 21, 20.)
 — refugium factus es nobis (Ž. 89, 1), úterý po 1. ned. postní (Invocavit).
 Domini apparitio, 6. Led.
 — ascensio, (někdy mylně assumptio) čtvrtek po ned. křížové; v některých starších kalendářích jako stálý svátek 5 května.

Domini circumcisio, Obřezání Páně 1 led.
 — corona spinea, v. Festum corone spinee.
 — eductio ex Aegypto, 11 Led.; v diec. Branib. 19 Ún.
 — epiphania, Zjevení Páně 6 Led.
 — inductio in Aegyptum, 11 Ún.
 — inventio in templo, 21 Ún.
 — lancee v. den Svátosti.
 — nativitas, narození Páně, 25 Pros.
 — nominis festum, v. Jména Ježíš.
 — quinque vulnera, pátek po týdnu Božího těla.
 — resurrectio, Vzkříšení páně; jako stálý svátek 27 Břez.
 Domini sanguinis festum, (d. s. adventus, reportacio) 16 Bř. v Mohučské; 19 Čna. v diec. Basil. a Kostn.; 3 Čna. v diec. Hildesh; 8 Srpn v Ostřih.
 — transfiguratio 6 Srp.; ale v Míš. 17 Bř.; v Pasovs. 26 Srp.; v Halberst. 3 Zářf; Merseb. 31 Čce.
 Dominica (dies) neděle.
 — abrenunciacionis, 3. ned. postní (Oculi) podle ev. Luk. 11, 14-28.
 — ad carnes levandas ned. masopustní.
 — adorate deum, 2. ned. po oktávě Tří králů; v XVI. stol. bývá tak nazvána i 2. ned. po Třech králích; d. adorate secundum, tertium, quartum, další neděle následující po jmenované neděli po Třech králích až po neděli devítník.
 — ad te levavi (Ž. 24), 1. ned. adventní.
 — adventus Domini I, II, III, IV, neděle I, II, III, IV, adventní; d. IV. adv. Dom. též: d. proxima ante Nativitatem Domini.
 — albis depositis, 1. ned. po Velikonocích.
 — alleluja qua clauditur, dimititur, ned. devítník.
 — ante candelas, ned. před 2 Ún.

Dominica ante caput jejuniorum, ned. masopustní.
 Dominica ante ingressum septuagesime, poslední ned. po Třech králích.
 — ante natale Domini I, II, III neb IV, jsou 1., 2., 3. neb 4. ned. adventní.
 — architrictini, druhá ned. po Třech králích (podle ev. Jan 2, 1-11.)
 — aspicrens a longe, 1. ned. adventní.
 — aurea, neděle po suchých dnech.
 — benedicta sit, ned. sv. Trojice (podle introitu).
 — Cananee (podle ev. Mat. 15, 22-29), druhá ned. postní (Reminiscere).
 — cantate Domino (Ž. 97), 4. ned. po Velikonocích.
 — capitilavii ned. Květná.
 — carnisprivii, ned. masopustní (Estomihi).
 — circumdederunt me (Ž., 17), neděle devítník.
 — competentium, ned. Květná.
 — conductus Pasche, ned. průvodní.
 — Corporis Christi, ned. po Božím Těle.
 — cum clamarem, 10. ned. po sv. Trojici.
 — da pacem domine, 18. ned. po sv. Trojici.
 — dedite cesari, 23. ned. po sv. Trojici.
 — de fontanis, 4. ned. postní (Letare).
 — de lignis orditis, 1. ned. postní.
 — de modicum, 3. ned. po Velikon. (podle evang.)
 — demon mutus, 3. ned. v postě (podle ev. Luk. 11, 14-28).
 — de panibus, 4. ned. postní.
 — de passione 5. ned. postní (Judica).
 — de ramis palmarum, ned. květná.
 — de rosa, rose 4. ned. postní (Letare).
 — deus in adjutorium, 12. ned. po sv. Trojici.
 — deus in loco sancto, 11. ned. po sv. Trojici.
 — deus omnium, ned. po oktávě Božího těla.

Dominica dicit Dominus ego cogito, 23. a 24. ned. po sv. Trojici nebyli-li opakován introit Si iniquitates. Je-li více neděl po sv. Tr., slují tak (s přídavkem secundum atd.) všechny další až do adventu; v. str. 35.
 — Domine in tua misericordia, 1. ned. po sv. Trojici, (po oktávě Letnic).
 — Domine ne longe, ned. květná.
 — Dominus fortitudo, 6. ned. po sv. Trojici.
 — Dominus illuminatio mea, 4. ned. po sv. Trojici.
 — dum clamarem ad Dominum, 10. ned. po sv. Trojici.
 — dum medium silentium, ned. po vánocích, v oktávě Narození Páně.
 — duplex, ned. sv. Trojice.
 — ecce deus adjuvat me, 9. ned. po sv. Trojici.
 — estatis, neděle po Letnicích (všecky).
 — esto mihi, ned. masopustní (Quinquagesima).
 — exaudi (I.), ned. v oktávě Božího Vstoupení čili 6. ned. po Velikonocích.
 — — (II.), 5. ned. po sv. Trojici.
 — exorcismi, ned. Oculi (podle evang.)
 — exsurge 8. ned. před Velikonocemi (Sexagesima).
 — factus est, 2. ned. po sv. Trojici.
 — focorum, první ned. postní.
 — gaudete in Domino, 3. ned. adventní.
 — hebdomadationis, ned. po sv. Michalu.
 — Hierusalem, čtvrtá ned. v postě.
 — Hossana, ned. Květná.
 — in albis, (in albis depositis), 1. ned. po Velikonocích.
 — in capite quadragesime, 1. ned. postní.
 — inclina Domine aurem, 15. ned. po sv. Trojici.
 — indulgentie, ned. Květná.

Dominica in excelso throno, 1. ned. po Třech Králích; v kalend. XVI. stol. neděle před Třemi Králi, v. str. 34 poz.
 — infra, t. j. infra octavam Circumcisionis Domini, ned. mezi 1. a 6. Led.
 — in media quadragesima, 4. ned. postní.
 — in passione, 5. ned. postní.
 — in ramis palmarum, ned. Květná.
 — in resurrectione, Velikonoce.
 — invocavit, 1. ned. postní.
 — in voluntate tua, 21. ned. po sv. Trojici.
 — isti sunt dies, 5. ned. postní.
 — Jerusalem, v. Dominica letare Hierusalem.
 — jubilate omnes, 3. ned. po Velikonocích.
 — judica me deus, 5. ned. postní.
 — justus es domine, 17. ned. po sv. Trojici.
 — letare Hierusalem, 4. ned. postní.
 — lavantium capita, ned. Květná.
 — mapparum albarum, 2. ned. po Velikonocích.
 — mediana, medie quadragesime, 4. ned. postní. (Octava dominice mediane, ned. Judica).
 — memento nostri Domine, 4. ned. adventní.
 — mensis pasche, d. mensis paschalis, 4. ned. po Velikonocích (Cantate).
 — miserere mei 16. ned. po sv. Trojici.
 — misericordias Domini, 2. ned. po Velikonocích.
 — misse domini alleluja, 1. ned. po Velikonocích.
 — modicum, 3. ned. po Velik. (podle ev. Jan 16, 16-23).
 — munera oblata quesumus, ned. svatodušní.
 — nigra, 5. ned. postní.
 — oculi, 3. ned. postní.

- Dominica olivarum, ned. květná.
 — omnes gentes, 7. ned. po sv. Trojici.
 — omnia que fecisti, 20. ned. po sv. Trojici.
 — omnis terra (creatura), 1. ned. po oktávě Tří králů; je-li jen jediná ned. po okt. Tří králů, nazývá se i Omnis terra et Adorate insimul; v XVI. stol. též 1. ned. po Třech králích.
 — Ossana et olivarum, ned. květná.
 — palmarum, ned. květná.
 — panum, 4. ned. postní (podle evang.)
 — paracleti, 6. ned. po Velikonocích (ev. Jan. 15, 26–16, 4).
 — paralytici, 19. ned. po sv. Trojici (20. po sv. Duchu).
 — paschalis, pasche, ned. Velikonoční.
 — pasche floride, ned. Květná.
 — passionis, 5. ned. postní (Judica).
 — pastor bonus, 2. ned. po Velikonocích (ev. Jan. 10, 11).
 — penosa, ned. Květná.
 — pentecostes, Letnice.
 — pinguis, ned. masopustní.
 — populus Sion, 2. neděle adventní.
 — post albas (in albis) 1. ned. po Velikonocích.
 — post cineres, 1. ned. postní.
 — post focos, postignes, 2. ned. v postě.
 — post natale Domini, ned. mezi Vánočním božím hodem a Novým rokem.
 — post novum annum, ned. mezi 1 a 6 Lednem.
 — post octavam Epiphanie, 2. ned. po Třech králích.
 — post strenas, ned. mezi 1 a 6 Led.
 — prima, que est caput jejuniorum, d. prima in capite jejunii, 1. ned. postní.
 — protector noster, 14. ned. po sv. Trojici.
 — publicani et pharisaei (evang. Luk. 18, 9–14), 11. ned. po sv. Trojici.
 — qua alleluja clauditur, ned. devítník.
- Dominica quadragesima, 1. ned. postní.
 — quadragesime, bez jiného přídavku = 1. ned. postní; jinak jako d. quadragesimalis některá z neděl postních.
 — quadragesime medie, 4. ned. postní.
 — quasi modo geniti, 1. ned. po Velikonocích.
 — quinquagesime, 7. ned. před Velikonocemi.
 — quinque panum, 4. ned. postní (podle evang. Jan. 6, 1).
 — quintana, ned. masopustní.
 — ramis palmarum, ned. květná.
 — redde cesari que sunt cesaris, 23. ned. po sv. Trojici (ev. Mat. 22, 15–21).
 — reminiscere miserationum (Ž. 24) 2. ned. postní.
 — repositus, 5. ned. v postě.
 — respice Domine, (Respice secundum), 13. ned. po sv. Trojici.
 — respice in me, 3. ned. po sv. Trojici.
 — resurrexi, d. resurrectionis, ned. velikonoční.
 — rogate, rogationum, ned. křížová, 5. po Velikonocích.
 — rose, rosata, de rosa, 4. ned. v postě.
 — salus populi, 19. ned. po sv. Trojici.
 — Samaritani, 14. ned. po sv. Duše (ev. Luk. 10, 23–37).
 — sancta, ned. velikonoční.
 — septuagesime, devítník, devátá ned. před Velikonocemi.
 — sexagesime, ned. po devítniku, 8. před Velikonocemi.
 — si iniquitates, 22. ned. po sv. Trojici.
 — si iniquitates II, III, IV a t. d. neděle 23., 24., 25. a t. d. po sv. Trojici; srv. str. 35.
 — Spiritus Domini, ned. svatodušní.
 — suscepimus deus, 8. ned. po sv. Trojici.
 — suscipe Domine fidelium preces, 5. ned. po Velikonocích.

- Dominica transfigurationis, 2. ned. postní.
 — Trinitatis, 1. ned. po sv. Duše.
 — vacans ned. mezi Vánoci a N. rokem a mezi N. rokem a Třemi králi, protože nemají vlastního officia. Též se tak nazývají ty neděle po sv. Trojici, na něž se opakuje officium předešlé neděle; v. str. 35.
 — vocem jucunditatis, 5. ned. po Velikonocích.
 Dominicus dies v. Dominica a Neděle.
 Dominika vyzn. 5 Srp.; v diec. Hnězd. a Krakov. 4 Srp.; přenesení (translatio) 24 Kv.
 dominike, neděle.
 Dominus dixit ad me filius meus es (Ž. 2, 7), intr. 1. mše o vánocích (in nocte in gallicantu).
 — fortitudo plebis sue et protector (Ž. 27, 8), 6. ned. po sv. Trojici.
 — illuminatio mea et salus mea (Ž. 26, 1), 4. ned. po sv. Trojici (podle introitu).
 Donaciana a Rogaciana muž. 24 Kv.
 Donata bisk. vyzn. 7 srp. (též Donata a Hilariana).
 — a Polyceuta (nepravě Donata bisk. jak v kalendáři českém z konce XV. věku) 21 Kv.
 donnerstag groszer, grüner, guter, passionis, Zelený čtvrtek.
 — gumpete, tučný čtvrtek.
 — weisser, witte donresdach, Zelený čtvrtek.
 donstig, čtvrtek.
 dorendage, dorledage, pondělí a úterý masopustní.
 Dormientium septem, v. Sedmi usnulých.
 — Dormitio Marie 15 Srp.
 dorntag, dorndag, dorstag, čtvrtek.
 Dorohtentag, Dorthentag, Doroty, 6 Ún.
 drauschenmontag, drauschenwoche, dobrosehken, v Slezích pondělí po ned. průvodní a celý týden po této neděli; drauskensontag neděle průvodní.
 drei artzetag, snad 28 Čce., svátek Pantaleona, Nazaria a Celsa.
 Dreifaltigkeitssonntag, ned. sv. Trojice.
 Dreikönigstag, 6 Led.
 Dreinägeltag, pátek po ned. průvodní (Quasimodogeniti); den Svátosti.
 dreifigste tag unser Frauen, 30. den po Nanebevzetí p. Marie, 13. Zář.
 Drei weisen tag, 6 Led.
 dreizehende tag nach dem oster heiligen tage, den Svátosti.
 dreizehente tag (dag), druttiende dag, der druttende dag, druzientach Epiphania, 6 Led.
 Drifalticheit, sv. Trojice.
 družebná neděle; v. Neděle družebná. družičalo (luž.) 1. ned. po Velikonocích.
 Dryfaltigkeitssonntag, ned. sv. Trojice.
 duben, čtvrtý měsíc v roce, Aprilis.
 Ducenti LXII mm. 17 Čna.
 Ducha svatého, v. Letnice.
 dult (něm., odvoz. od indulgentia), svátek vůbec.
 Dum clamarem ad Dominum exaudivit vocem meam (Ž. 54, 17–23), intr. 10. ned. po sv. Trojici.
 Dum medium silentium tenerent omnia (Sap. 18, 14), intr. ned. v oktávě Narození Páně.
 Dum sanctificatus fuero in vobis (Ezech. 36, 23), introit mše ve středu po 4. ned. postní.
 duplex dominica, v. Dominica.
 durnstag, čtvrtek.
 dustermette, v. finstermette.
 Dušiček 2 List. (připadá-li však 2 List. na neděli, slaví se Dušiček 3 List.). V Ostřih. diec. 30 Zář.
 Dvou set šedesáti dvou muž. 17 Čna.

E

Ebdomada, týden. O rozličných výrazech s tím slovem spojených v hebdomada.
 ebenweihtag, ebenwichtag, ebwichtag, nové léto.
 Ecce advenit dominator dominus (Mal. 3), introit 6 Led. (Tři králů) a 13. Led. (oktáva jich).
 Ecce deus adiuvat me et Dominus susceptor est anime mee (Ž. 53, 6), intr. 9. ned. po sv. Trojici.
 Ecce nunc tempus acceptabile, 1. ned. postní (podle epištoly).
 Edmunda bisk. Cantuar. 16 List.
 Eduardi regis v. Edvarda.
 Eductio Christi ex Egipto, v. Domini eductio.
 Eduxit dominus populum suum, sobota po Velikonocích.
 — eos Dominus in spe, pátek po Velikonocích.
 Edvarda kr. vyzn. 5 Led., 18. Bř.; Přenesení 13 Říj.
 Egidius, Jiljí 1. Září.
 Ego autem in Domino, sperabo (Ž. 30, 8) středa po 3 ned. postní (podle introitu).
 Ego autem in iusticia, (Ž. 16, 15), pátek po 2. ned. postní (podle introitu).
 Ego clamavi (Ž. 16, 6), úterý po 3. ned. postní (podle introitu).
 Ego sum pastor bonus, druhá ned. po Velikonocích (podle ev. Jan. 10, 11).
 Egredimini et videte filie Syon (Cantic. 3, 11) intr. v den Početí P. Marie.
 Egressio Noe ex arca 28 Dub.
 echter tag, eychter tag, oktáva.
 Eilftausend Meyde (Maide, Meyde), jedenácte tisíc děvic, 21 Říj.
 eistag, eischttag, Popelec.
 Eleonora 21. Února.
 Eleutera pap. 26 Kv.
 Eleuteria bisk. a Ancie matky jeho, 18 Dub.; Přenesení 24 List.

Elghen dag, Jiljí, 1 Září.
 Eliáše pror. 20 Čce.; též 19. Září.
 Eligia, (Elogia), bisk. 1 Pros.
 Elisabeth vid. (regine), 19 Listopadu; v diec. Ostřih. Přenesení 2 Květ.
 Elisea pror. 14 Čna.
 Elogia (Eulogia) bisk. 25 Čna.
 Eloy v. Eligii.
 Elschwetttag, Elsebentag, Alžběty, Elšky, 19 List.
 embolismus v. str. 48 poz. 1, 2.
 Emanuele 25 Pros.
 Emerenciany p. a muč. 23 Led.
 Emericha 4 List.; v diec. Ostřih. 5 List.; Depositio Emerici 2 Září.
 Emmerama bisk. 22 Září.
 Empfängniss Marie, početí P. Marie 8 Pros.
 endecas v. str. 48 poz. 2.
 Endris, Ondřeje 30 List.
 Engelberta, Engilberta bisk. 7 List.
 Engelweihtag, Michala arch. 29 Září.
 Entscheynung, erscheinung unsers Herrn, Božího křtění 6 Led.
 Epactae lunares, minores v. str. 50, 117. — maiores, v. str. 44.
 — solares, v. str. 44.
 epakty gregoriánské neb Lilliovy, v. str. 97; ep. juliánské str. 98.
 Epifania, (Epiphánii), bisk. a muč. 7 Dub.
 Epimacha, v. Gordiana.
 Epiphania Domini, Zjevení Páně 6 Led.
 Episcopatus puerorum, sv. Mikuláše, 6 Pros. V Praze záci volívali „biskupa“, s nímž procházeli městem (episcopum conducere in domus).
 Jinde 28 Pros. nebo 12 Břez.
 Epocha v chronologii jest doba, od níž se některé jednotky časové počítati začaly; srv. str. 69.
 Epoque roku, v. str. 77.
 — dne v. str. 31.

Epularum festum, Stalování sv. Petra 22 Ún.
 Era (Aera), v. Letopočet.
 Erasima (Erasmii), bisk. 3 Čna. (V kal. ze XVII. st.: 2 Čna.)
 erbessonntag, ned. Invocavit.
 Erharta bisk. 8 Led.; Přenesení 8 Říj.
 erchttag, eritag, erichtag, ertag, úterý.
 erne, eren, žně.
 ernemonat, erntemond, měsíce Srpen.
 Erscheinung unsers Herrn, 6 Led.
 erster augst, Srpen.
 — herbst, Září.
 ertag, v. eritag.
 erweißsonntag = ned. Invocavit.
 eschttag, eschermittwochen, eschrige mitweken, popelečná středa.
 estas media, sv. Jana křt., 24 Čna.
 Esto mihi in deum protectorem (Ž. 30, 3), intr. o 7. ned. před Velikonoce-mi (Quinquagesima).
 Etenim sederunt principes, Štěpána 26 Pros.
 Eufemie p. muč. 16 Září; obyč. spojeno s Luciem a Geminianem; v diec. Praž. 13 Dubna.
 Eufrazie p. 13 Bř.
 Eufrosyny p. 11 Ún.
 Eugenie p. 23 Pros.
 Eucharia bisk. 20 Ún.
 — bisk. (Trevír.) 8 Pros.
 Eulalie, (Eulagie) p. 12 Ún. v diec. Praž., Vratisl., Mohuč. a Minden.; jinde obyčejně 10 Pros., ve Vratisl. též 4 Ún.
 Eusebia kn. vyzn. 14 Srp.; v Krak. 12 Září.
 — muč. 30 Říj.
 Eustachia s tov. muč. 2 List., v Hnězd. 3 List.; Krak. 27 Říj.
 — (Eustasia) op. 29 Břez. (v Čechách v 15 st.)
 Eustochia muč. 20 Září.

Eutropia, bisk. Santon. 30 Dub.
 Eutropia, Zosimy a Bonosy 15 Čce.
 Ewaldi duo fr. mm. 3 Říj.
 evenmaend (*odv. z avena*) měsíc Září.
 ewenweihtag v. ebenweihtag.
 ewigtag, Nový rok, ewigabend, předvečer Nového roku.
 Exaltatio s. Crucis, 14 Září.
 Exaudi deus orationem meam (Ž. 54, 2), intr. v úterý po 4. ned. postní (Letare).
 Exaudi Domine vocem meam qua clamavi ad te alleluja (Ž. 26, 7) intr. 6. ned. po Velikonocích (v oktávě Božího vstoupení; Exaudi ante penthecosten).
 — secundum, 5 ned. po sv. Trojici, která má týž introit, jen že místo allelujah přidává ze Ž. 26, 9: adjutor meus esto.
 — nos Domine, popeleční středa.
 Exaudivit de templo (Ž. 17, 7) intr. v pond. a úterý po ned. křížové.
 Exclamaverunt ad te Domine (Esdr. II., 9, 27), intr. 1 Května
 Ex ore infantium et lactentium (Ž. 8, 4) intr. 28 Pros.
 Exspecta Dominum (Ž. 26, 14) intr. v úterý po 5. ned. postní.
 Exspectatio Mariae, Očekávání se P. Marie 18 Pros.
 Exsultabunt deo sancti in gloria, intr. 2 Ún.
 Exsultate deo, adjutori nostro (Ž. 80, 2) intr. ve středu o suchých dnech podzimních (po sv. Kříži).
 Exsultet jam angelica turba celorum, hymnus při svěcení paškálu na Bílou sobotu.
 Exsurge quare obdormis Domine (Ž. 43, 23), intr. 8. ned. před Velikonoce-mi.
 eychter tag, v. echttertag, octava.
 Ezechiele 10 Dub.

F

- Fabia (Fabii) muč. 31 Cce.
 Fabiana a Šebestiana 20 Ledna.
 Fac mecum Domine signum in bono (Ž. 85, 17), intr. v pátek po 3. ned. postní (Oculi).
 Factus est Dominus protector meus (Ž. 17, 19), 2. ned. po sv. Trojici (podle introitu).
 vandinghe unser lieben vrawen, Navštívení P. Marie 2 Čce.
 fasangtag, faschangtag, vassangtag, vaschang, vasching, úterý masopustní (po ned. Quinquagesima).
 vaschangtag, vasangtag aller manne; v. vasten aller manne.
 fassnacht, vassnacht, vasnacht, vastnacht, úterý masopustní.
 fassnacht, vastnacht alte, 1. ned. postní (Invoc.)
 — gemeine, úterý masopustní.
 — grosse, 1. ned. postní (Invoc.)
 — der herren, der pfaffen, ned masopustní (Quinquagesima); diens-tag der herrnfassnacht, úterý po ned. masopustní.
 — junge, letzte, rechte, úterý masopustní.
 — weibervassnacht, tučný čtvrtek (před ned. Quinquages.)
 fastelabend, vastabend, vastelabend, nazývaly se večery od tučného čtvrtku až do úterka masopustního.
 — grosser, vasabend grosser, ned. masopustní.
 — kleiner, pondělí po ned. masopustní.
 — letzter, pondělí a zvl. úterý po ned. masopustní.
 — lütker, tučný čtvrtek.
 fasten, vasten, půst; doba od popeleční středy do Velikonoc.
 — aller manne, mannvasten, 1. ned. postní.
 fasten, vier tage zu angehenden vasten, 4 dny od popelece až po první ned. postní.
 — zehn tage in der vasten, 10 dní od popelece až do 2. ned. postní.
 Faustina bisk. m., 5. Říj. v diec. Uherských.
 Faustina a Jovity muč. 15 Ún.
 Faustina, Timothea a Venusta 22 Kv. Veiczttag, Víta, 15 Čna.
 feister phinczttag, tučný čtvrtek, čtv. před ned. Quinquag.
 veister sonnabend, sonntag, dienstag, tolik co fetter sonnabend, sobota, neděle, úterý masopustní.
 Felicentag vor Antoni, 14. Led.
 Felicen- und Gemerentag, Felixe a Adaukta 30 Srp.
 Feliciana, v. Prima.
 Felicis (II.) pp. et Simplicii, Faustini et Beatricis m. 29. Čce.
 Felicis in pincis presb. cf. m. 14 Led.
 — v. Felixe.
 Felicissima muč. 6 Srp.
 Felicissimus dies, ned. Velikonoční.
 Felicitatis m. 23 List.
 Felicitatis et Perpetue 7 Bř.
 Felixe pap. 30 Kv.
 Felixe a Adaukta 30 Srp.
 — v. Nabora.
 Ferdinanda krále 30 Kv.; v starších čes. kal. 30 Bř.
 — (Pozd.) 19 Led.
 FERIA I, II, III atd. v. str. 28.
 FERIA ad angelum, suché dny adventní, jmenovitě středa.
 — bona quarta středa před Velikon.; quinta, Zelený čtvrtek; sexta, Veliký pátek.
 — ceci nati, středa po 4. ned. postní.
 — introduxit nos dominus, pondělí po Velikonocích.
 — iudicii extremi, pond. po 1. ned. postní (Inv.)

- Feria largum sero, Štědrý den 24 Pros.
 — magna quinta, Zelený čtvrtek.
 — magnificent, čtvrtek po 3. ned. postní.
 — quarta, středa.; f. quarta in capite jejunií, Popelec.
 — quinta salus populi, čtvrtek po 3. ned. postní.
 — sancta IV, V, VI, středa, čtvrtek, pátek v týdnu před Velikonocemi.
 — sexta bona, sexta magna, Veliký pátek.
 — statuit, Stolování sv. Petra, 22 Ún.
 Ferie communes, ten týden po sv. Michalu.
 Fervidor, v. str. 106, poz. 1.
 Festivitas magna, Zelený čtvrtek.
 Festum angelorum, Michaela 29 Zář.
 — apostolorum, Petra a Pavla 29 Čna.
 — architrilini, 2. ned. p. Třech králích.
 — armorum Christi (od r. 1354) v. den Svátostí.
 — azymorum, Přesnice, zvl. Zelený čtvrtek.
 — candelarum, Hromnic 2 Ún.; může znamenati také 6 Led.
 — clavorum, den Svátostí.
 — compassionis Marie, sedmiboletné p. Marie, v. Compassio Marie.
 — corone spinee 4 Kv.; Dominikáni slavili svátek ten 7 Kv. a Cisterciáci 11. Srp.; v diec. Míšenské 2 Zář.
 — corporis Christi, Božího těla.
 — de nomine Jesu, Jména Ježíš, 8. Led.; od r. 1530 však 14 Led.; Dominikáni 15. Led.; v diec. Míš. 15. Břez.; nověji 2. ned. po Třech králích.
 — epularum, stolování sv. Petra 22 Ún.
 Festum expectionis, očekávání se p. Marie 18 Pros.
 — herbarum, p. Marie kořenné 15 Srp.
 — Christi 25. Pros.
 — incathedrationis b. Petri, 22. Ún.
 — innocentum, Mladátek 28 Pros.
 — lancee et clavorum Domini, v. den Svátostí.
 Festum luminum, Hromnic, 2 Ún.
 — magorum, Tři králů, 6 Led.
 — natalicium (Domini) 25. Pros.
 — nominis Jesu v. f. de nomine Jesu.
 — occursus v. Hypapante.
 — olivarum ned. Květná.
 — paschale, Velikonoce.
 — Pentecostes, Letnice.
 — s. Petri epularum, 22 Ún.
 — presentationis Domini nostri, Obětování Páně 2 Ún.
 — principum apostolorum 29 Čna.
 — puerorum innocentum. 28 Pros.
 — quinque vulnerum Christi, pátek po oktávě Božího těla. (Mohuč.)
 — reliquiarum et armorum, v. den Svátostí.
 — rosarii 7 Říj.; od r. 1573 první ned. v Říj.
 — sacramenti, sanguinis, Božího těla.
 — septem dolorum Marie, Compassio Marie.
 — — gaudiorum Marie, 23 Zář.; v Míš. 24 Zář.
 — spasmí Marie, v. Compassio Marie.
 — sancti Spiritus, Letnice.
 — stelle, Tři králův, 6 Led.
 — translationis Domini 7 Led.
 fetter dinstag, masopustní úterý.
 Fey, Fie, Žofie 15 Kv.
 Fidy (Fides), Fidentag, p. 6 Říj.
 Filemona a Apollonia 8 Bř.
 Filipa a Jakuba (menšího) apoštolů 1 Kv.
 Filipa bisk. a muč. 13 Zář.
 — jáhna 6 Čna.
 Filius prodigus (ev. Luk. 15, 11) sobota před 3. ned. postní.
 Filipovšček (slov.), měsíc Květen.
 finstermette, düstermette, rumpel-mette, Veliký pátek; podle mše při níž se svíce shasínaly.
 Firmiana muč. 25 Zář.
 Floréal, v. str. 106.
 Florentinus calculus v. str. 79.

Floriana muž. 4 neb 5 Kv. Tam, kde se slavilo Gottharda 4 Kv., slaveno Floriana 5 Kv., a zase obráceně. V Čechách přichází oboje, ano v některých missálech Floriana a Gottharda při jediném dni, totiž 4 Května.

Florum dies, neděle květná.

Fluristag, Floriana 4 (5) Kv.

Foce ep. v. Foky.

Focorum dies, první ned. postní. Post focos dominica, v. Dominica.

Foderunt manus meas et pedes meos (Ž. 21, 17); den Svátostí, pátek po ned. Quasimodogeniti.

Foky bisk. (Foce ep.) 5 Bř. Vedle toho zároveň v těchže missálech po druhé 14 Čce., což je vlastně: Focati ep.

Fortitudo fortitudinis, intr. o sv. Gabriela, 18. Bř. (Hnězd.)

Fortunata, bisk. a vyzn. 15 Říj.

— bisk. a vyzn. 29 Čna, ale též 6 Čce.

— muž. 21 Dub.

—, Felixe a j. 27 muž. 26 Ún.

Fortunáty p. muž. 14 Říj., jinde 19 Říj.

Franciscus stylus, v. str. 81.

Franciscentag, Franczken- in dem herbste, 4 Říj.

Franciscentag der entfanginge der hilgen fünf wunden, 17 Zář.

Francisci conf. 4 Října; Translatio 25 Kv.; v diec. Ostřih. 26 Kv.; Stigmatum impressio 17 Zář.

Francisci de Paula conf. 2 Dub.

— Salesii ep. 29 Led.

— Xaverii conf. 3 Pros.

Františka v. Francisci.

Fraterna correctio, v. Correctio fraterna.

Fratres quinque, v. Quinque fratres.

— septem, v. Septem fratres.

Frauentag*) erer anburitung, als sie in dem tempel geantwortet wart, Obětování P. Marie, 21 List.

Frauentag der anderen, Naroz. P. Marie 8 Zář.

— in der arnd, in der arne 15 Srp.

— vor der arne 2 Čce.

— der auffart 15 Srp.

— im augste 15 Srp.

— als man singet ave preclara, oktáva Nanebevzetí, 22 Srp.

— als sie begraben wart 15 Srp.

— irer bekleibung 25 Bř.

— des berchgangs, der besuchunge, beschauunge 2 Čce.

— der bodeschup 25 Bř.

— der Bort 8 Zář.

— der candelmess 2 Ún.

— der eliben, eliebeltag, elybermisse 25 Bř.

— conceptionis 8 Pros.

— conceptionis in der vasten 25 Bř.

— chundnuss, chundunge 25 Bř.

— zu der dienstzeit 8 Zář.

— dreissigst, 13 Zář.

— entfangunge, entphoung, entvanginghe 8 Pros.

— der ereren, der ersten 15 Srp.

— ze erne 15 Srp.

— im evenmant 8 Zář.

— in der fasten 25 Břez.

— vor fastnacht 2 Února.

— als sy fonden wart 2 Čce.

— uber das gebirg 2 Čce.

— der geburt, bortfest der juncvrowen, 8 Zář.

— der grosse 15 Srp.

— im haberschnitt, ze herbste, an dem herwest, 8 Zář.

— der himmelfart, als sie ze himmel gefuert wart, 15 Srp.

— der hinderen, hindersten 8 Zář.

— der chündung 25 Bř.

— der intragung in den tempel, 21. List. (v některých německých diec. v jiné dny), v. Illatio.

— der jungeren 8 Zář.

Frauentag kerzmesse, kerzweihe, so man die kerzen weihet, Hromnic 2 Ún.

— kleiner, Naroz. p. Marie 8 Zář.

— der klíbeln (kleiben) 25 Bř.

— der krutwiginge, P. Marie kofenné 15 Srp.

— ze der kündigung 25 Bř.

— der latteren, letzteren 8 Zář.

— lichtmesse, lichtfewer, lichtweih 2 Ún.

— die mittelmesse, der mustmesse, 8 Zář.

— zu mittenwinter 8 Pros.

— zu mitterfasten 25 Břez.

— der opferung 21 List.

— zen der parnfart (padenfart), Naroz. p. M. 8. Zář.

— zer pelzmesse, 25 Bř.

— der potschaft 25 Bř.

— processia genant 2 Čce.

— der purd 8 Zář.

— der reichen 8 Zář.

— reinigung 2 Ún.

— in der rokkensat, in der saat 8 Zář.

— der schiedung, als sie verschieden ist 15 Srp.

— der sneefeyer 5 Srp.

— der sokinghe, Navšt. P. M. 2 Čce.

— im sommer 15 Srp.

— der stilen 25 Bř.

— zu sungwicht 2 Čce.

Frauentag als sie in den tempel quam 21. List.

— der uffart 15 Srp.

— der vandinge 2 Čce.

— der verkündigung 25 Bř.

— der wandelung ins gebirge 2 Čce.

— der worczwyunge, der wurtzwihe 15 Srp.

freitag gekrönter, den Svátostí, (pátek po neděli průvodní).

— groner, Veliký pátek.

— goldener, pátek o suchých dnech.

— guter stiller, Veliký pátek.

Frenntag, Vrenentag der heil. mayde, Vereny 1 Zář.

Friczentag (pozd.) 18 Čce.

fridach, pátek

Fridolina op. 6 Bř.; v diec. Paderborn. 14 List. Přenesení (translatio) 25 Čna. v diec. Kostnické.

Fridricha (pozd.), Friderici ep. Traj. mart. 18 Čce.

Frimaire, v. str. 106.

fritag, frytach, vro Venusdag, pátek. fronfasten, suché dni, v. str. 24.

fronlechnamstag, čtvrték po sv. Trojici, den Božího těla.

frontag, dies Dominica, neděle.

Fructidor, v. str. 106.

frühmette = matutinum.

frytach, pátek.

fulmaent, volmaneyd, měs. Zář.

Fünf brüder tag 12 List.

G

Gabriela archand., Františk.: 18 Bř.; v Čech. 24 Bř.; Krakov.: 23 Bř.

gailer montag, pondělí masopustní (po ned. Quinquag.)

Gaja (Gaius) pap. a Sothera 22 Dub.; v diec. Bambers. 1 Čce.

Gallentag des h. pischof 16 Říj.

gallicantus, gallicinium, čas po půl noci, 12—3 h.

Gallikana muž. 25 Čna.

Galli abb., Havla, 16 Říj.

Gangolfa v. Gengolfa.

gangwoche, gangtage, křížový týden, křížové dni.

garaus v. str. 82.

gartag, Veliký pátek.

Gaudeamus omnes in Domino, intr. mše o Mariánských svátcích 15 Srp., 8 Zář., 8 Pros., 2 Čce., 21 List. a některých jiných svátcích.

*) Přidávky sestaveny podle abecedy podstatných jmen, nebo adjektiv je zastupujících.

Gaudencia arcib. (Hnězd.), Radima 29 Říj.; v kal. Olom. z XII st.: 23 Dub.
 Gaudete in Domino semper iterum dico gaudete (Fil. 4, 4), intr. mše 3. ned. adventní.
 Gebharda bisk. 27 Srp.
 gebundene zeit, doba od ned. devít-níku až po ned. velkonoční, dle některých až po ned. průvodní.
 Geburt Christi, geb. unsers Herrn, Na-rození Páně 25 Pros.
 — Marie, narození p. Marie 8 Zář.
 Gedechtniss aller glaubigen seelen, 2 List.
 — s. Pauli apostels, 30 Čna.
 Gedechtnuss unser frawen schidung nach Bartholomaei, 40 den po na nebevzetí p. Marie, 23 Zář.
 Gedenke widder sonntag, 2. ned. postní (Reminiscere); Sonntag do man sin-get: gedencke widderumb herre deiner barmherzigkeit (Ž. 24, 6).
 Gedingzeichen, indikce.
 Gedrauten-, Gedrutentag, Gedruty, Ke-druty, 17 Bř.
 gehügnütz v. Gedechtniss.
 geiler montag, pondělí masopustní.
 — zinstag, úterý po Letnicích.
 Geillientag, Jiljí, 1 Zář.
 Geisttag heiliger, Letnice.
 Gelasia (I) pap. vyzn. 19 List.; (II) m. 4 Ún.
 Geleriustag, Hilaria, 13 Led.
 Gelistag, Jiljí, 1 Zář.
 Gemerentag, (Adaucti), v. Seligen.
 gemeine fassnacht, úterý po ned. Quinquag. (Estomihí).
 — mess v. missa aurea.
 — woche v. hebdomada communis.
 Geminiana bisk. a vyzn. 31 Led.
 — v. Eufemie.
 Genesis muč. 20 Dub.; (v Římě) 25 Srp.
 Gennarius, genner, měsíc Leden.
 Gengolfa, Gengolfstag, Gengulfa 11 Kv.; v diec. Mohučs. 13 Kv. (Téz v kal. Olom. XII st.: 13 Kv.).

Genofefy, Genofevy p. 3 Led.; v diec. Vratisl. 9 Led.
 gentaculum, dopolední snídaně kol. 9—10 hod.
 Georgen-, Georien-, des h. ritters, Georgii, sv. Jiří 23 neb 24 Dub.; v. Jiří.
 geperchtag, 6 Led.; srv. perchten-tag.
 Gereonis et soc. m., Gereona a Vik-tora 10 Říj.
 Gergen-, Gerientag v. Georgentag.
 Germana bisk. 31 Čce.
 Germinal, v. str. 106.
 Geronimi doctoris 30 Zář.
 gerstmaend, měs. Zář.
 Gertrawden-, Gertruden-, Gerdrawen-tag, Gertrudis virg, Gertrudy, Ke-druty p. 17 Bř.
 Gervasia a Protasia 19 Čna.
 geschworener montag, pondělí usta-novených roků soudních; pond. po Trech králích.
 Ghurghenstag, Jiří 23 (24) Dub.
 Gilberta op. a vyzn. 4 Ún.
 Gilgen-, Gilges-, Gilling-, Gillistag, Jiljího 1 Zář.
 Gjurgevščak (slov.) měs. Duben.
 glaenz, glaenzen, glenz, jaro.
 Glaristag, Gleristag, Hilaria 13 Led.
 Gleitag, Gloi-, Eligia 1 Pros. nebo i Elogia 25 Čna.
 Gnilec (slov.), měs. List.
 Goara vyzn. 6 Čce.; Přenesení (trans-latio) 25 Kv.
 Godehardi v. Gotharda.
 godens-, goenstag, středa.
 goldene messe, goldenes ampt, so-bota v témdni po sv. Michalu.
 goldenes Jahr, milostivé léto; str. 68.
 golden sonntag v. Dominica aurea.
 goldfasten, suché dni; v. str. 24.
 Gordiana a Epimacha mm. 10 Kv.
 Gorešnikъt (bulh.), měs. Červenec.
 Gorgen-, Görgen-, Görn-, Goeristag, Jiří 23 (24) Dub.

Gorgonia muč. 9 Zář.
 Gospodinštak (srb.), Srpem.
 Gospojník (slov.) měs. Srpem.
 Gotharda (Hotarta) bisk., obyčejně 5 Kv., ale v diec. Praž., Bamb., Erfurt., Hildesheim., Míšeň., Merseb. slaví-valo se také přenesení sv. G., které se stalo 4 Kv. (1132).
 Gots auffarttag, gots himmelfart, Na-nebe vstoupení Páně.
 Gots geburt, narození Páně 25 Pros.
 Gotsleichnam-, Gotzleichamtag, Bo-žího těla.
 Gottstäuferstag, Jana křt. 24 Čna.
 Goychkentage, nejspíše týden po ned. průvodní nebo ta neděle sama.
 Grasmaent, měs. Duben.
 Gregoriánský kalendář. v. str. 96 n.; věčný v. str. 94 a 124.
 Gregorien-, Gregorn-, Grejorgen-, Gre-gurgentag des h. Ierers, Řehoře Vel. 12 Bř.
 Gregorii pape, cf. (doctoris) 12 Bř.
 Gregurščak (slov.) měs. Březen.
 Grigorientag 12 Břez.
 Grijaznikъ (rus.), měs. Říjen.
 grosser donnerstag, Zelený čtvrtek.
 — frauentag, Nanebevzetí p. Marie 15 Srp.
 grosse litaney, sv. Marka 25 Dub.

grosse mittwoche, škaredá středa.
 — woche, týden před Velikonocemi.
 grosses neujahr, Tří králů 6 Led.
 Grozdober (bulh.), měs. Zář.
 Gruden (slov.), Grudeň, měs. Prosinec.
 Grudens (rus.), měs. Listopad.
 Grudzień, měs. Zář.
 grüne Woche, pašijový týden; týd. před. Velikon.
 grüner donnerstag, Zelený čtvrtek.
 — sonntag, ned. květná.
 Guberta, Kutberta (Guthbertus, Gut-bertus, Gutpertus, Gumpertus) 20 Bř.
 Guido, v. Gvidona.
 Guillelmi ducis 28 Kv.
 Gumberta 15 Čce.
 gumpete donnerstag, tučný čtvrtek.
 Gundolfa m. 11 Kv.
 Gunegundis, v. Kunhuty.
 Günther, Guntherus, Vintífe 28 List.
 gutentag, godenstag, středa.
 guter donnerstag, Zelený čtvrtek.
 — freitag, Velký pátek.
 gute mittwochen, středa před Veliko-nocemi.
 Gutpertus, v. Guberta.
 Gvidona op. 31 Bř.: Gv. opata rádu sv. Benedikta 4 Kv.
 Gylies, Jiljí 1 Zář.

H

Haberschnitt, doba měsíců Srp. a Zář.
 (V Rakousích i svátek sv. Jakuba padá do času tím jménem nazvaného).
 Haberougst, měs. Zář.
 haberweihe, haferweihe v. benedictio avene.
 Hadriana, Adriana, 4 Bř. nebo 8 (7) Zář.
 Haimbramstag, Emmerama 22 Zář.
 halbe Uhr, hodiny na půl orloji, v. str. 31.
 halbfasten, medium Quadragesime.
 hartmaend, hardmaid, harremand, jména měsíce Led., někdy i Pros.

Haštala muč. 26 Bř.
 Háty p. 5 Ún.
 Havla op. 16 Říj.
 Haymeranstag, Emmerama 22 Zář.
 hebdomada, hebdomas, septimana, týden.
 hebdomada absolutionis týden velko-noční.
 — alba, albaria, in albis týden po Velkonocích.
 — authentica, týd. před Velikonocemi.
 — carnisprivii, týden po ned. maso-pustní.

hebdomada communis, týden po sv. Michalu.
 — crucis, týden o křížových dnech (po ned. Rogate).
 — duplex, týden po sv. Trojici.
 — exspectationis, týden před sv. Duchem.
 — ferialis,
 — indulgentiae,
 — lamentationum,
 — luctuosa,
 — magna, maior,
 — muta,
 — nigra,
 — penosa,
 — sancta
 } týden před Velikonoce.
 — mediana, týden po 4. ned. postní (Letare).
 — natalis Domini, týden po Vánocích.
 — nova, ten týden po Velikonoce.
 — paschalis, pasche, ten týden po ned. Velikonoce.
 — passionis, ten týden po 5. ned. postní (Judica).
 — pentecostes, ten týden po Letnicích.
 — prima jejuniorum, ten týden po 1. ned. postní.
 — — maior ante pascha, týden mezi 5. a 6. nedělí postní.
 — quadragesime prima, ten týden po ned. Invocavit.
 — rogationum, křížový týden (po 5. ned. po Velikon.).
 — sacra, sancta, pašijový týden.
 — ultima, pašij. týden, ten týden před Velikonoce.
 Hedviky královny (vévodkyně polské, vdovy), Hedwigis ducisse Pol. viduae, 15 Říj.; od Innoc. XI (1676-89) 17 Říj.; V někt. diecesích slaví se přenesení (translatio), da sie erhoben ist, 25 Srp.
 Hedzeň (mlr.), měsíc Srpen.
 heiliger abend, Štědrý večer 24 Pros.

heiliger Nontag, Nanebevst. Páně.
 heiligmond, heligmond, helmaent, měs. Pros.
 Heilthumsfest, den Svátostí, pátek po ned. průvodní.
 Heinsuchung Marie 2 Čce.
 Heinricus, v. Jindřicha.
 Helene regine, Helenstag, Heleny královny 22 Kv. V diec. Praž. a Olomúcké v XIV. a XV. věku 21 Kv., později také 22 Kv. Také v diec. Krak. 21 Kv.; někde také 8 Ún.
 Heleny vdovy 15 Dub. (Často zaměňován za svátek předešlý.)
 Heliodora bisk. (Pozd.) 3 Čce.
 Helisei proph., Elisea pror. 14 Čna.
 hendekas v. str. 48
 Henricus, v. Jindřicha.
 Herakliana bisk. vyzn. 24 Říj.
 Herbarum festum, v. Festum.
 herbstmonat, měsíc Zář, ale někdy i Říjen a Listopad. V posledních případech stává obyčejně: der zweite h., der dritte h.
 Heriberta bisk. 16 Bř.
 Herma (Hermes, Hermetis) m. 28 Srp.
 Hermagora a Fortunata 12 Čce.
 herrnfassnacht, neděle masopustní (Quinquagesima).
 hermesse, hermisse, sv. Mauricia s tovaryši, 22 Zář.
 heumond, hawmonat, houmanot, hoemaent, hoemanot, měsíc Červenec.
 heuwet, heuet, hoewat, howet, houwet, čas sklizení sena.
 Heyrantstag, Emmerama, 22 Zář.
 Hiacinthi, 16 Srp. (Dominikáni).
 — v. Protá.
 hiemps v. str. 24.
 Hieronyma (Jeronyma) uč., Hieronymustag 30 Zář.
 Hierusalem v. Dominica.
 Hiesel, Matěje 24 (v přest. létě 25) Ún.
 Hilaria vyzn. 13 (15) Led.; v diec. Ostřih. 7 Led.
 Hilarie et soc. m. 12 Srp.

Hilariona 21 Říj.
 Hildegardy, Hilgard 17 Zář.
 Himmelfahrt Christi, Nanebevstoupení Páně. čtvrtek po 5. ned. po Velikonoce.
 — Marie, Nanebevzetí p. Marie 15 Srp.
 hinderster tag, poslední den měsíce.
 Hippolyta muč. s tov. 13 Srp.
 hirsemontag, pondělí po Invocavit.
 hod, velký svátek, zasvěcený svátek, v. str. 85.
 hodie scietis quia veniet Dominus et salvabit nos (2 Mojž. 16, 6), intr. o Štědrý den 24 Pros.
 hodinky (kanovnické) v. str. 30.
 hodiny české, v. str. 31.
 — německé, v. str. 31.
 — vlašské, v. str. 31.
 — na celém orloji, v. str. 31.
 — na půl orloji, v. str. 31.
 Hodovník (srb.), měs. Prosinec.
 hohe messe v. str. 30.
 hoher donnerstag, Zelený čtvrtek.
 — samstag, Bílá sobota.
 hohes neujahr, Tři králů, 6 Led.
 Hochleichts chrewtze, povýšení sv. kříže, 14 Zář.
 hochmitticheu, der hohe mitche, středa po Letnicích.
 hochimmet, snídaně.
 hochtid, hochzeit, hochgezite = hod, velký svátek, zvl.: Vánoce, Velikonoce, Letnice, Zvěstování (Vtělení Páně), Nanebevzetí P. M.
 hochzeit verbieten, ned. Septuagesima.
 Honoraty p. 11 Led.

hora bassa, h. incensi, h. serotina, večer.
 — completorii v. str. 30.
 — tertiarum v. str. 30.
 — vesperarum v. str. 30.
 horae aequinoctiales, v. str. 31.
 — canonicæ, v. str. 30.
 — inæquales, temporales, v. str. 29.
 horner, hornung, horemond, měs. Únor.
 horologium, orloj, v. str. 31.
 Hossana, hossana dies, v. Dominica Ossana.
 Hostimil (Ivan poust.) 25. Čna.
 Hotarta, v. Gotharda.
 houwet, hōwet, měsíc Červenec.
 Hradeckých biskupů seznam v. str. 242.
 Hromnic 2 Ún.
 Hroznaty m. 14 Čce.
 Hrubá (mše), v. str. 30.
 Hrudeň (mlr.), měsíc Listopad.
 Hrudeň (slov.), měsíc Zář.
 Hruđen (čes.), 13. měsíc měsíční (přestupný); mensis embolismalis.
 Huberta, (Hucberti, Humberti), bisk. vyzn., 3 List.
 Hugona bisk. Lincoln. vyzn. 17 List.
 — bisk. Gratianopol. (Grenobl.) 1 Dub.
 — op. (Cluniac.) 29 Dub.
 hundemaen, měsíc Červenec.
 hundstage, v. dni psí.
 Huprechtstag, Huberta, 3 List.
 Husa, M. Jana Husa (Husi) 6 Čce.
 Hyacinthi v. Protá.
 Hýgina pap. 11 Led.
 Hypapante, Hypapanti Domini 2 Ún., Festum occursus (Setkání Simona s p. Marií v chrámě).

Ch

Výklad k mnohým slovům německým touto písmenou začínajícím hledej při písmeně K.
 charfreitag, Veliký pátek.
 Charitas dei, sobota po sv. Duše (podle introitu).
 charwoche, ten týden před Velikonoce.
 Cheris, Cherist, Kristus.
 Chindelentag, Chundeltag, Mládětek 28 Pros.
 Chlarentag, Kláry p. 12 Srp.
 Chlotildis, Klotildy, 3 Čna.

Cholmannstag, Kolmana 13 Říj.
chotember, chotemmer, suché dni.
Chreuz-, v. Kreuz-.
Christabend, Štědrý večer 24 Pros.
Christi, v. Domini.
— baptismus, Božího křtění, 6 Led.
— corporis festum v. Božího Těla.
— eductio ex Egypto 7 Led., jindy
11 Led.
— vulnera quinque, pátek po oktávě
Božího Těla.
Christine v. m. 24 Čce (někdy 19 Čce).
Christini et soc. 12 List.
christmond, měsíc Prosínee.

Idus v. str. 20, 83.
Ignacia muž. 1 Ún.; v diec. Hnězd.
31 Led. Přenesení (translatio)
17 Pros.
— z Loyoly (Pozd.) 31 Čce.
Ilien-, Ylgen-, Ylientag, Jiljí 1 Září.
Illatio Mariae, 26. List. (Hildesh., Paderb.
Verden), v. Obětování p. Marie.
Ilinskijst (blh.), měsíc Červenec.
Ilijstak, Ilijinštak, Ilijnski (srb.), měsíc
Červenec.
illuxerunt coruscationes tue (Ž. 76,
19), Proměnění Krista pána.
Ilsebeen, Ilzebeen, IIsbeten, Ilse, Alž-
běty 19 List.
imbiss, immet, oběd.
in albis dominica, v. Dominica.
incarnatio Domini, vtělení páně buď
Početí páně 25 Bř., nebo i Naro-
zení páně 25 Pros.
Incathedratio Petri, 22 Ún.
incensio cerei paschalis, Bílá so-
bota.
— lune, novoluní; inc. 1. pasch. v. str.
59, pozn. 1.
incensum, hora incensi, začátek noci.
Inclina domine, aurem tuam ad me
(Ž. 85, 1), intr. 15. ned. po sv.
Trojici.

Christophori m. 25 Čce (často přesu-
nuto na 27 Čce).
Christtag, Narození páně 25 Pros.
Christus, Christi, v. Kristus.
chronogram, chronostichon v. str. 76.
Chrysanta a Daria 25 Říj.
Chrysogona muž. 24 List.
Chrysostomus, v. Johannes.
Chuermisse, Annunciatio Marie 25
Břez.
Chundeltag, Mladátek, 28 Pros.
Chunegundis, Chunigund, Chungen,
v. Kunhuty.
Chunradus, v. Kunrata, Konráda.

In deo laudabo verbum (Ž. 55, 5),
intr. v pondělí po 3. ned. postní.
Indikee, v. str. 61 n.
Inductio Domini in Egyptum, 11 Ún.
Indulgentie dies, Zelený čtvrtek.
— dominica, ned. Květná.
In excelso throno (Isai. 6, 1), 1. ned.
po Třech kráľích; v kal. XVI st.
ned. před Třemi kr. podle introitu.
Infantum festum, inf. dies, Mladátek,
28 Pros.
Infirmus XXXVIII annorum (ev. Jan,
5, 1), pátek po 1. ned. postní.
infra octavam, v oktávě.
ingehenden monats, tolik co: ange-
enden monats, v. str.
Initium redemptionis, Zvěstování p.
Marie 25 Bř.
In medio ecclesie aperuit os eius
(Eccel. 15, 5), introit v den sv. Jana
evang. (27 Pros.) a sv. Jana v olejí
(6 Kv.)
Innocentium (infantum) m., Mladátek,
28 Pros.
Innocentii pap. cf. 28 Čce.
In nomine Domini omne genu flecta-
tur (Fil. 2, 8), intr. ve středu po
Květné ned.
intempustum, doba před půlnocí.

Inter duo carnisprivia (t. j. inter carni-
sprivium novum et vetus), čas mezi
ned. masopustní a 1. postní (Invoc.)
Intret oratio mea in conspectu tuo
(Ž. 87, 3), introit v sobotu po 1.
ned. postní.
Introduxit vos Dominus (2. Mojž. 13, 5),
intr. v pondělí velikonoční.
introitus mensis v. str. 84.
— misse v. str. 33—36, 85.
— pasche, květná neděle.
Inventio capitis s. Johannis Bapt.,
24 Ún.
— Domini in templo, 21 Ún.
In virtute tua Domine (podle Ž. 20, 2)
introit mše rozličných mučenníků.
Invocavit me et ego exaudiam eum
(Ž. 90, 15), intr. 1. ned. postní.
In voluntate tua Domine universa sunt
posita (Esth. 13, 9) intr. 21. ned.
po sv. Trojici.

Jacinta, v. Prota.
Jacmeňski (luž.), měsíc Srpen.
Jacobi ap. (maioris), Jacobstag des
groteren, mereren v. Jakuba.
— minoris (Alphei) ap. v. Filipa.
Jagerských bisk. a arcib. seznam,
v. str. 251.
Jahrstag, Nový rok. Často však i=
výroční den, anniversarius (dies).
Jáchyma (Joachyma), (Pozd.) 20 Bř.;
v d. Krak. 22 Bř.; Mohuč. 9 Pros.
Jakoběšćak, Jakobešćak, Jakopeček,
Jakopovšćak (slov.), měs. Červenec.
Jakovćak (chorv.), měsíc Červenec.
Jakuba menšho v. Filipa.
— ap. většho 25 Čce.
Jana Buriana a Pavla (Jana a Pavla)
26 Čna.
— evang. 27 Pros.
— Husi 6 Čce.
— Křt., J. narození 24 Čna.
— miláčka božího 27 Pros.

Ipapanti v. Hypapante.
Ipolyti m., Hippolyta 13 Srp.
Irenea bisk. 28 Čna.
irchtag, irrtag, úterý.
Isáka, v. Abraham.
Isidora bisk. (kn.) 7 (15) led.
— muž. 15 Kv. (Miss. praž. z r.
1502).
Isidori agricole conf. 10 Kv.
Isti sunt dies. Responsorium I. lekce
breviáře o 5. ned. postní.
iterum před začátečnými slovy introitu
některé neděle znamená neděli ná-
sledující po té, již uvedený introit
náleží.
Ivanjski, Jivanćak (horv.), měsce Čer-
ven.
Ivanšćak (slov.), měsíc Červen.
izokъ (strsl.), měs. Červen. V st. čes-
kých breviářích XIV. stol. izok =
Květen.

J

Jana početí 24 Září.
— stětí 29 Srp.
— v olejí 6 Kv.
— Nepomuc. 16 Kv. (Kanonis. r. 1729).
— poustevníka 27 Bř.
— Zlatoústého (Chrysostoma) 27 Led.
Janstag v. Jana.
Januaria bisk. 19 Září; v některých
diec. 19 Říj., někdy i 19 Září i 19
Říj. Přenesení ostatků (Transl.
reliqu.) 10. Čce.
Jareč (rus.) asi měsíc Květen.
Jatfman, Jatschman (luž.), měsíc veli-
konoční, Duben.
Jedenácte tisíc děvic (panen) 21 Říj.
jejunium, půst vůbec; zvl. 40 denní
půst před Velkonocemi (j. longum).
— autumnale, brumale, hiemale, ver-
num, estivum, Suché dni.
j. clericorum, ned. masopustní.
j. medium, 4. ned. postní (Letare).
jener, jenner, Leden.

jentaculum, dopolední snídaně, kol. 9—10 hod.
 Jergentag v. Jiří.
 Jeronyma (Hieronyma) 30 Zář. — mistra a Jana Husi 6 Čce.
 Jerusalem v. Dominica.
 Jeseník, Jesensčak, jesenski mesenc (slov.), měs. Zář. —
 Jiljí op. 1 Zář.
 Jindřicha císa. 14 Čce. v diec. Praž., Hnězd., Mohuč., Trevírské, Magdeb. Merseb., Vratisl.; 18 Čce v diec. Augsburg; jinde 13 Čce.
 Jití ryt. muč. 23 Dub. v diec. Praž., Olomúc., Vratisl. a Eichstät.; jinde 24 Dub. V diec. Praž. 23 Dub. do r. 1622, ale od r. 1624 též 24 Dub. Vedle toho přichází v některých missálech klášterů diec. Praž. již i ve XIV věku sv. Jití dne 24 Dub.
 Jitky v. Judity.
 Jména Ježíš v. Festum de nomine Jesu.
 — P. Marie v neděli po Naroz. P. M. Joachymí v. Jáchyma.
 Jobst 13 Pros.
 Jodoci presb. conf., Jošta 13 Pros.
 Johannes in captivitate, 3. ned. adventní (podle ev. Mat. 11, 2—10).
 Johannis ap. ev. 27 Pros.
 — baptiste 24 Čna.
 — — capitio inventio 24 Ún.
 — — conceptio (sanctificatio) 24 Zář.
 — — decollatio 29 Srp.
 — — nativitas 24 Čna.
 — ante portam Latinam, in dolio, in oleo, Joh. parvi, 6 Kv.
 — et Pauli m., 26 Čna.
 — Chrysostomi ep. conf. 27 Led.
 Johannstag (bez přívl.) 24 Čna.
 — des baptisten 24 Čna.
 — nach des h. Cristus tage 27 Pros.
 — als er enthauptet war 29 Srp.
 — in der ernte 29 Srp.
 — des gotsteuffers 24 Čna.
 — mit dem guldin munde 27 Led.

Johannstag vorm guldein thor, vor der latinischen porten, 6 Kv.
 — des lichten, Johannis et Pauli, 26 Čna.
 — minne 27 Pros.
 — zu mitten sommer 24 Čna.
 — in dem oyle, vor phinchsten 6 Kv.
 — ze sonnwenden 24 Čna.
 — in den winachten 27 Pros.
 Johannes und Paulus die lichten, Jana Burjana a Pavla 24 Čna.
 Johnny p. 24 Kv.
 Jordansfest, Božího křtění 6 Led.
 Jorgen-, Jorgs-, Jorentag, Joring-, Jiří 23 (24) Dub.
 Jorris, Jorich, Jiří 23 (24) Dub.
 Josefa pěstouna, Josephi nutricii Domini, 19 Bř. (Sv. Josef byl přijat sněmem českým r. 1654 za patrona zemského).
 Jošta (Jodoci) 13 Pros.
 Jovis dies, čtvrtek.
 — — albus, Zelený čtvrtek.
 Jubilate (deo) omnis terra (Ž. 65, 1), intr. 3. ned. po Velikonocích.
 Jubileum, v. str. 68.
 Judeorum consilium, v. Consilium Judeorum.
 Judassamstag, bílá sobota.
 Judica ante palmas, 5. ned. postní.
 Judica domine nocentes mihi (Ž. 34, 1), intr. v pondělí po květné neděli.
 Judica me deus et discerne causam meam (Ž. 42, 1), intr. o 5. ned. postní.
 Judicium extremum (ev. Mat. 25, 31—46), pondělí po 1. ned. postní.
 Juidity vd., Judent, Judith, Jitky 5 Pros.
 Judy, v. Šimona.
 Jukunda bisk. Boloň. 14 List.
 Julia (I pap.) bisk. 12 Dub.
 Juliana bisk. Vienského 22 Dub.
 — bisk. Cenoman. vyzn. 29 Led. (řád Cist.)
 — muč., (Juliani et Basillise) 9 Led.

Juliana muč. s tov., Juliani et soc. m., 12 Srp.
 — a Publia mm. 19 Ún.
 Juliany p. m., Julianentag 16 Ún.
 Juliánský kalendář, v. str. 19 n.
 junge vassnacht, v. fassnacht.
 Jungfrauen eilftausend, 11 tisíc děvíc 21 Řij.
 Jungfrauentag der geburt 8 Zář.
 Jurgen-, Juriens-, Jurigenstag, Jiří 23 (24) Dub.

Justa (Justina) bisk. a vyzn. 2 Zář.
 — ryt. a muč. 14 Čce.
 Justina kn. a muč. 4 Srp.
 Justiny p. a Cypriana muč. 26 Zář.; v diec. Hnězd., Krakov., Vratisl. 25 Zář.
 Justus es Domine et rectum iudicium tuum (Ž. 118, 137), 17 ned. po sv. Trojici (podle introitu).
 Juvenala muč. 7 kv.

K

Kaiphasfreitag, Veliký pátek.
 Kajetana (Pozd.) 7 srp.
 kalendae v. str. 20, 83.
 Kalendář francouzské republiky, str. 105 n.
 — gregoriánský, v. str. 96, věčný v. str. 94 a str. 124.
 — juliánský, v. str. 19 n., věčný v. str. 56 n., 118 n.
 — římský, v. str. 19 n., 111.
 Kalixta pap. 14 Řij.
 Kallentag, Havla 16 Řij.
 Kannellmess, Hromnic, 2 Ún.
 Kandida 1 Pros.
 Karfriday, charfreitag, carenfreitag, Veliký pátek.
 Karitas dei, sobota suchých dnů po Letnicích.
 Karla Bor. (Pozd.) 4 List.
 Karla Vel. 28 led.; přenesení (translatio) 27 Čce. slaveno v Trevírsku a Lutychu; v Halberstadsku 4 Srp.
 Karst, Kristus; Karstesavent, Karstesnacht, 24 Pros.
 Karsttag, Nar. Páně, 25 Pros.
 Karwoche, pašijový týden.
 Kastullus, Haštala 26 Bř.
 Kateřiny p., Katrein, der heil. nothel-ferin, Catrein, 25 List.
 Kateřiny Sienské, Katharine de Senis, 30 Dub.
 Kathedratio Petri (Antiochie), 22 Ún.

kattemer, katertemper, suché dni.
 Kedrawtentag, Kedruty, Gertrudy p. 17 Břez.
 Kedzén, Kezdén (mlr.), měs. Červen.
 Kerst avent, Štědrý večer, 24 Pros.
 Kersttag 25 Pros.
 Kerzweih, Kerzmesse, Kerzentag 2 Ún. (Ale též bílá sobota, benedictio cerei paschalis).
 Ketravtten, Ketravtentag, Kedruty 17 Bř.
 Kette, Ketherin, Ketterlein, Kateřiny 25 List.
 Kettenfeier, Kettenlose, Petra v okovech 1 Srp.
 Kezdén, v. Kedzén.
 Kiliana a tov. muč. 8 Čce.
 Kimavec (slov.), měsíc Srpen, dle jiných Zář.
 Kindertag nae mitwinter, aller kindleintag, unschuldiger kindertag, chindlintag, Mladátek 28 Pros.
 kirchweihntag, kirchmess, kirmess, posvícení.
 Kirs, Kirst, Kristus.
 Kirsavent, předvečer vánoční, štědrý den 24 Pros.
 Kirsdag, Narození Páně 25 Pros.
 Kláry p. 12 Srp.; přenesení 2 Řijna.
 Klasen (slov.), měs. Červen.
 Klaudia bisk. 6 Čna.
 — a Maxima muč. 18 Ún.

Klaudia a Nikostrata 7 Čce.
— a Simplicia 8 List.
kleiner Frauentag, 8 Září.
Kleofáše 25 Září.
Kleta a Marcellina pap. a muž. 26 Dub.
klibeltag Marie, Zvěstování p. Marie
25 Bř.
klíče roků v. str. 60.
Klimenta pap. 23 List.
Klotildy p. (Pozd.) 3 Čna.
knoblauchsmittwoch, středa po Let-
nicích.
Knoblochstag, Pantaleona 28 Čce.
kochmont, měs. Srpen.
koleda, hlavně den 26 pros., ale též
doba od tohoto dne až do Tří
králův.
Kolmana, Kollmannstag, 13 Říj.
Kolovoz (slov. a srb.), měs. Srpen.
Kolumbana bisk. 24 Říj.
— op. 21 List.
Königstag, 6 Led.
Konkordie 18 Ún.
Konkurrenty v. str. 44.
Konrada bisk. 26 List.
Konstance a Alexandra 5 Říj.
Konstantina bisk. (vlastně Constantii
ep. Perus). 29 Led.; v někt. diec.
30 Led.
— cis. 21 Kv.
konsulská léta v. str. 66.
Korbiniana bisk. 8 Září; (ve Vratisl.
též 7 Září). Přenesení (translatio)
20 List.
Korduly p. 22 Říj.; v Olom. od 1349
též 21 Říj.
Kornelia a Cypriana mm. 14 Září;
v novějším missále římsk. 16 Září.
Korony p. 20 Ún.
Korunovaných čtyř, v. Čtyř koruno-
vaných.
Kosen (mlr.), měs. Červenec.
Kosmy a Damiana muž. 27 Září; v diec.
Krakov. a Vratisl. 26 neb 27 Září.
Košických biskupů seznam v. str. 255.
kottemer, suché dni.

Kozoprsk (slov.) měs. Říjen; podle
jiných Kozov prsk měs. Listopad.
Krescencia muž. (vlastně: Crescentis
et soc.) 27 Čna. v diec. Pražské.
Krescencie v. Víta.
Kresnik, Kriesnik, Krsnik (slov.), měs.
Červen.
Kreuzaufnehmen v. Kreuzerheben.
Kreuzerfindung, kreuzestag, als es
gevunden ward, Nalezení sv. kříže
3 Kv.
Kreuzerheben noc z bílé soboty na
neděli velikonoční.
Kreuzerhöhung, als es erhöht war,
Povýšení sv. kříže 14 Září.
Kreuzgang, křížové dni.
Kreuztag, obyčejně Povýšení sv. kříže
14 Září, ale často také Nalezení
sv. kříže 3 Kv.
— im Mai, chreuzestag nach Ostern,
Kr. inventionis, 3 Kv.
— der hebunge, k. im herbst, vor
Michaelistage 14 Září.
kreuztage, kreuzwoche, chreutzfahrt,
crucen, kreuzen, křížové dni, od
neděle Rogate do Vzstoupení bo-
žího.
Krispina bisk. 7 Led.
— muž. (Crispini et Crispiniani) 25 Říj.
Krist, v. Christ.
Krista pána narození 25 Pros.
— — proměnění 6 Srp.
— — vtělení 25 Břez.
Kristina s bratřími, Christini et soc.
(pěti bratří) 12 List.
Kristiny Pers. muž. 13 Bř.
— p. muž. 24 Čce. (někdy 19 Čce).
Křištofa 25 Čce.
sv. kříže nalezení 3 Kv.
— povýšení 14 Září.
Křížová ned., v. Neděle křížová.
Křížové dni, v. Dni křížové.
Křížový týden, v. Týden křížový.
Krsnik, v. Kresnik.
kruh devatenáctiletý, měsíční v. str.
46.

kruh písmen nedělních v. str. 42.
— sluneční v. str. 41.
— velikonoční (circulus magnus pa-
schae v. str. 39.
krumme mitwochen, středa před Veli-
konoceimi.
Křtění božího 6 Led.
Kryšpína muž. 25 Říj., někdy též 30 Kv.
Kündigung, kündigung, Frauentag der
chündigung, zvěstov. p. Marii 25 Bř.
Kündigung často = Kalendae.
Kunegundis virg. imp., Kunhuty, Kun-
ky p., Kunigunde, Chunegundis
(depositio) 3 Bř.; přenesení (trans-
latio) 9 Září, v diec. Praž. ještě
koncem XV. stol. 10 Září.

Kunigstag, Tří králů 6 Led.
Kunrata, Kuntz, Kuno, Konráda bisk.
26 List.
Kurin, Quirina 30 Dub.; v diec. Praž.
29. Dub.; v Solnohrad. a Kolfn. 24 Bř.
kvartál, v. str. 25.
Květen, Kwiecień (pol.), pátý měsíc
v roce, Majus.
Květná neděle, květnice, na květy,
v. Neděle květná.
Kvirina bisk. 30 Dub., ale v diec. Praž.
29 Dub.
— bisk. Pannon. 4 Čna.
Kýchavá ned., v. Neděle kýchavá.
Kyliana s tovar. 8 Čce.
Kyveň (mlr.), měs. Srpen.

L

Ladislava kr. 27 Čna.; depositio La-
dislai 28 (29) Čce.
Laetare Jerusalem, v. Dominica.
Lambertz-, Lambrecz-, Lampertstag,
Lamperta bisk., Lambertí ep. m.
17 Září. Přenesení 28 Dub. v Lu-
tišsku.
Lamentationum dies, v. Dies lamen-
tationum.
Lancee Domini dies, v. Den svátostí.
lanz, laenczen (Lenz), jaro.
Larenczentag, Vavřince 10 Srp.
Largum sero, štědrý den 24 Pros.
lasmand, lasmaend, měsíc Leden.
later, poslední; laterer dag, latern dag,
des lateren dages, nazejtří, dies
crastinus.
laubreise, laubrost, podzim, zvláště
ale měs. Říj.
laudes matutine, laudes metten, bo-
hoslužba čtvrté vigilie noční, před
rozedněním.
laumaend, laumond, louwmaend, měs.
Leden.
laupreisemont, měs. Říjen.
Laurenzen-, Larenczentag, Laurentii
m., Vavřince muž. 10. Srp.

lavantium capita, v. Dominica.
lavationis dies, v. Dies.
laxatio carnis = carnisprivium.
Lazara uč., (Lazari ep. m.) v Praž. a
Míš. diec. 4 Září; jinde 17 Pros.
Lazlaw, Ladislava 27 Čna.
Lažak (srb.), Lažu (bulh.), Lažujak
(stslav.), asi měs. Březen.
Leandra a Fortunata muž. 27 Ún.
Leden, měsíc první našeho roku,
Januarius.
Leichnamstag, leichnamstag unsers
Herrn, Božího těla.
Leichtag, pátek.
Léne, Leneke, Heleny 22 Kv.
Lenzmonat, Březen.
Leo, v. Lva.
Leodegaria 2 Říj.
Leonhardí, Linhartá op. 6 List.; v diec.
Krakov. 30 Říj.
Leonis v. Lva.
Leopolda vév. 15 List. Přenesení
15 Ún. (v diec. Pasov.)
Lesen, das, doba česání, vinobraní,
zvláště v Září.
Léta nového, v. Nového léta.
— panování v. str. 66.

Letania maior v. litania.
 Letare Hierusalem (Is. 66, 10), 4. ned. postní (podle introitu).
 Letetur cor querentium Dominum (Ž. 104, 3) čtvrtek po 4. ned. postní a pátek o suchých dnech podzimních (podle introitu).
 Letenъ (bulh.), měs. Květen.
 Letnice, sv. Ducha, 7. neděle po Velikonocích.
 letopočet (éra) v. str. 69.
 — byzantský, v. str. 72.
 — kapitolský, v. str. 70.
 — křesťanský, v. str. 72.
 — od stvoření světa, v. str. 72.
 — španělský, v. str. 71.
 — židovský, v. str. 72.
 letzte fassnacht, letzter vastelavend, úterý masopustní (po ned. Estomih).
 Lex Domini irreprensibilis (Ž. 18, 8), sobota po ned. Reminiscere (podle introitu).
 Liberator meus de gentibus iracundis (Ž. 17, 48), středa po 5. ned. postní (podle intr.)
 Liboria bisk. 23 Čce. v diec. Moh., Kolín., Kamín.; 1 Bř. v Branib. Přenesení (translatio) 28 Dub. v Paderb.; reliquiarum adventus 28 Kv. tamtéž.
 Lidmily muž. 16 Zář. ale do r. 1245 bylo 15 Zář.
 — přenesení (Lidmily před sv. Martinem) 10 List.
 Lichamen-, lichnam-, lyghames-, ley-chamentag, Božího těla.
 Licht, liecht; Johannes und Paulus die lichten, Jana Buriana a Pavla, 26 Čna.
 lichtmesse, lichtweihe, Hromnic, 2 Ún.
 Lina pap. muž. 26 List.; ale též 23 Zář. (Halberst., Strasburg, Trident.).
 Linhart (Leonarda) vyzn. 6 List.
 Lipan (slov.), Lipanj (srb.), měs. Červen.

Lipiec (pol.), Lipeň, Lipec (mlr.), měs. Červenec.
 Listognoj (slov.), měs. listopad.
 Listopad, u Srbů a Chorvatů měs. Říjen, u jiných slov. národů však November.
 Listoprch (kalend. z r. 1486), November.
 Litanía maior, letania, sv. Marka 25 Dub.
 Litaniarum dies, v. Dies litaniarum.
 Litanie minores, triduane Dni křřžové.
 Litoměřických biskupů seznam str. 243.
 Litomyšlských biskupů seznam str. 241.
 littera annalis v. str. 56.
 — dominicalis v. str. 42.
 — lunaris v. str. 54.
 — martyrologii v. str. 53.
 — paschalis v. str. 56.
 — tabularis v. str. 56.
 Livina bisk. 12 List.
 Ljutyj (mlr.), měs. Únor.
 Lžžujek (střlov.), v. Lažak.
 Lociendag, Lucie, 13 Pros.
 locus clavium v. str. 61.
 — concurrentium v. str. 44 poz. 2.
 Loicentag, Lukáše, 18 Řij.
 Longina ryt. muž. 15 Bř.; v některých miss. diec. Pražské též 1 Pros., v diec. Vratisl. a j. 2 Pros.
 Lorenczentag, v. Laurenczen-.
 Loytag, Gloitag, Eligia neb Elogia.
 Luce ev., Lucen-, Luxen-, Luchsentag, Lukesesdag des h. ewang., Lukáše 18 Řij.
 Lucie p., Lucien-, Lucein-, Luczentag, 13 Pros.
 Ludmille m. (vidue), v. Lidmily.
 Ludvíka bisk. 19 Srp.
 — kr. 25 Srp.
 Lukáše ev. 18 Řij.
 Lukovščak (slov.), měsíc Říjen.
 Lumina sancta, luminum festum, Hromnic, 2 Ún.

luna (stáří měsíce), l. ipsius diei v. str. 49, 52.
 — quartadecima v. str. 36; luna XIV. paschalis str. 59.
 lunatio, měsíc měsění, v. str. 14, 47.
 Lune dies, pondělí.
 Lupa bisk. 29 Čce.
 Lutgardy p. 16 Čna.

lutker vastelavent, v. fastelabent.
 Luty (pol.) měs. Únor.
 Lux Domini (dei), neděle vřbec.
 — fulgebit hodie super nos (Isai. 9, 2), intr. druhé mše o vánocích 25 Pros. (in aurora, primo mane).
 Lva I pap. 11 Dub.
 Lva II pap. 28 Čna.

M

Macarii ep. v. Makaria.
 Macedonia kn. 13 Bř.
 madius, magius, měs. Květen.
 Magdalene conversio, Magdaleny obrácení, čtvrtek po 5. ned. postní; v diec. Praž. 23 Bř.; jinak 1 Bř. (Hildesh.), 10 Bř. (Augsb., Magdeb.) nebo 1 Dub. (Salzb.).
 Magdalenen-, Magdalentag, Magdaleny, Majdaleny 22 Čce.
 Magna bisk. 19 Srp.
 — muž. 15 Ún.
 — op. a vyzn. 6 Zář.
 — feria quinta, magna feria sexta; v. feria.
 — festivitas, zelený čtvrtek.
 — missa, v. missa.
 Magne domine dies, v. Dies magne dom.
 Magnificet te Domine, kollektá ve čtvrtek po 3. ned. postní.
 Magorum adoratio, Trium m. festum, Tři králů, 6 Led.
 Macharii m. 23 Led.
 Máj (čes.), Maj (pol., hor., rus.), majník (slov.), majski (luž.), měsíc Květen, Maius.
 Makaria bisk., Macarii ep. Antioch., 10 Dub.
 Malachiáše bisk. vyzn. 20 Srp.; též 3 List.; řád Cist.: 5 List.
 Malomešnjak (slov.) měsíc Zář.
 Malus dives (ev.) 2. ned. po Letnicích.
 Mamerta 11 Kv.
 mand, manen, mond, měsíc.
 mandag, pondělí.

mandalenski (horv.), měsíc Červenec.
 mane, ráno asi v 8—9 hod.; primo mane, summo mane, časně ráno.
 mannfasten, v. masopust mužský.
 Mansueta bisk. 3 Zář.
 Mapparum albarum dominica, v. Dominica.
 Marač (horv., srb.), marec (mlr.), měsíc Březen.
 Marcella pap., Marcellentag, 16 Ledna.
 — m., 4 Zář.
 — (vlastně Marcellina) a Petra 2 Čna. Často se v datech tento den uvádí jen s jménem Marcella samotným, takže může vzniknouti pochybnost, jak datum převést.
 — v. Marka pap.
 Marcelliana, v. Marka.
 Marcellina a Petra 2 Čna.
 Marcellinstag buď 16 Led. neb 2 Čna.
 Marci v. Marka.
 Marec, v. Marač.
 Margarethe virg. m., 13 Čce.
 Marchentag, Marchsentag, Marka ev. 25 Dubna.
 Maří Magdaleny 22 Čce.
 Marie ad martyres dies natalis 13 Kv.
 — annuntiatio, Zvěst. p. Marii 25 Bř.
 — assumptio, ascensio, Nanebevzetí p. Marie 15 Srp.
 — betrübniß v. Compassio Marie.
 — candelarum, cerealis dies 2 Ún.
 — compassio, v. Compassio.
 — conceptio, početí p. Marie 8 Pros.
 — de pietate v. Compassio Marie.

- Marie desponsatio, v kal. římském od r. 1416: 22 Led.; ale v diec. Olom. 18 Čce.; v Rakousku od XVII. stol. a nyní obecně 23 Led.
- dolorum septem v. Compassio.
- dormitio v. Assumptio.
- Egyptiace 9 Dub. (v diec. Hnězd. 2 Dub.)
- exspectatio (partus), očekávání p. Marie 18 Pros.
- illatio, v někt. diec. Němec. 26 List., jinak = obětování p. Marie 21 List.
- de Monte Carmelo, 16 Čce.
- nativitas, narození p. Marie 8 Zářf.
- nivis, p. Marie Sněžné 5 Srp.
- pausatio, Nanebevz. p. Marie 15 Srp.
- presentatio 21 List.
- purificatio, Očišťování p. Marie 2 Ún.
- requies, Nanebevzetí p. Marie 15 Srp.
- rosarii festum 7 Říj.; r. 1573 přerušeno s novým svátkem s. Marie de Victoria na první ned. v Říjnu.
- salutatio, 18 Pros.
- septem gaudia, sedmi radostí p. Marie 24 Zářf.
- transfixio 7 Čna; též pátek, jinde sobota po Božím Těle.
- visitatio, Navštívení p. Marie 2 Čce.
- Marienitag, v. Frauentag.
- P. Marie jména, ned. po Naroz. p. M.
- kořenné = Nanebevzetí.
- nanebevzetí 15 Srp.
- narození 8 Zářf.
- navštívení 2 Čce.
- obětování 21 List.
- očišťování 2. Ún.
- početí 8 Pros.
- postní, v postě = zvěstování.
- sedmibolestné, nejdříve v pátek tek před květnou nedělí; v diec. po ned. Jubilate, odr. 1727 však v pá-Halberst. a Miš. (v XV stol.) v Merseb. 18 Čce., jinde 19 neb 20 Čce.
- semenné 8 Zářf.
- P. Marie sněžné 5 Srp.
- veliké 15 Srp.
- vítězné (Pozd.) 8 List., v. Marie rosarii festum.
- zasnoubení 23 Led.; v miss. Olom. z r. 1409: 18 Čce.
- zelené 15 Srp.
- zvěstování p. Marie v postě 25 Bř.
- Egyptské, Marienitag von Egypten, 9 Dub.; v diec. Branib. 27 Dub., Hnězd. 2 Dub., Trevír. a Kolíns. 7 Srp.
- Marie a Marty 19 Led.
- Marie Magdaleny 22 Čce.; obrácení, čtvrtek po 5. ned. postní; v diec. Praž. 23 Bř.; odchylky místní v.: Magdalene.
- Marien berggang, Navšt. P. Marie 2 Čce.
- empfangnis 8 Pros.
- engelgruss 25 Břez.
- geburt 8 Zářf.
- heimsuchung 2 Čce.
- himmelfahrt 15 Srp.
- lichtmess 2 Ún.
- ohnmachtfeier v. Compassio Marie.
- opferung 21 List.
- reininge 2 Ún.
- tempelopfer 21 List.
- vandinge, visiteringe 2 Čce.
- Marien Magdalenenitag, da sie bekehrd ward, v. Marie Magd. obrácení.
- Marienschneefeier, als der schneefiel, 5 Srp.
- Četné německé názvy Mariánských svátků v. Frauentag.
- Marina rytíře 3 Bř.
- Marka evang. 25 Dub.
- pap. (Marcella, Apuleje, Sergia a Bacha) 7 Říj.
- i Marcelliana 18 Čna.
- Markéty, Marklety p. 13 Čce.
- Marot (mlr.), měsíc Březen.
- Marteinstag, 11 List.
- Marthe hospite Christi, (sororis Lazari) 29 Čce.; v diec. Basilej., Olom., Vratisl. 27 Čce.
- marterwoche, martirweken, mertelweke, mertelweken, týden před Velikonocemi.
- Martina bisk., Martini ep. conf., Martini pontificis, 11 List.; přenesení (translatio) 4 Čce.
- pap. 10 List. většinou; ale někde (v řád. Benedik., Františk. a j.) 12 List.
- Martin-, Marteins-, Morteins-, Mer-teinstag, Mertynsdach, Martisdach im herbst, im winter, 11 List.
- Martiniana, v. Processa.
- Martinsmant, měsíc Listopad.
- Martinus aestivalis, přenesení (translatio) sv. Martina 4 Čce.
- brumalis, hiemalis 11 List.
- Martis dies, úterý.
- Marty p. 29 Čce.; místy také 27 Čce.
- Marxtag, Marka 25 Dub.
- Marzanasontag, smrtná neděle v Slezích.
- Marzec (pol.), měsíc Březen.
- Maerzmesse, v. zvěstování p. Marii.
- masopust, doba 28–62 dní od Tří králů do Popelčiny středy. (V starších dobách začínal masopust místy již 26 Pros. a trval do soboty před Invocavit). Viz i: neděle masopustní.
- mužský, 1. ned. postní (Invocavit).
- masopustní neděle v. neděle masopustní.
- Matěje ap. 24 (25) Ún.
- Mater noctium, Vánoce.
- Materna bisk. Trev. 14 Zářf. v Trev. diec.; 13 Zářf. v Kol., Vratisl., Merseb., Miš., Paderb.; 12 Zářf. v Kamin., Lebus; 19 Zářf. v Halberst.
- Matewesdag im herbst, v. Matouše.
- Mathias, Mathies, Matheis, Matěje 24 (25) Ún. Někdy omylem položeno místo Matouše.
- Mathias-, Matheistag in der vasten, vor (zu) vaschang, sv. Matěje 24 Ún., v přest. roce nejčast. 25 Ún.
- Mathiestag, Matheistag im herbst, Matouše 21 Zářf.
- Mathildis reg., Matildy p. 14 Břez.
- Matky boží kořenné 15 Srp.
- — přes hory jitie, Navšt. P. M., 2 Čce.
- — semenné 8 Zářf.
- — sněžné; M. b., jenž slove sněžná slavnost 5 Srp.
- — veliké 15 Srp.
- — v postě (zvěstování P. Marii) 25 Bř.
- — vzetí na nebe 15 Srp.
- Matouše ap. 21 Zářf.
- Matthei ap. ev., Matheustag, Mathiestag im herbst, sv. Matouše 21 Zářf.
- Matthie ap. 24 Ún.
- matutinum, matutine laudes, po půlnoci v. str. 30.
- matutinum tenebrosum v. tenebre.
- Matyldy p. 14 Bř.
- Maura op., Mauri abb. 15 Led.
- Mauricia s tovaryši 22 Zářf.
- Mauricientag, Maurisdag, Mawrisse 22 Zářf.
- Maxima (Maximina) bisk., Maximini ep. Trevir. conf. 29 Května.
- Maximiliana bisk. 12 Říj.
- Medarda bisk. 8 Čna.
- Media quadragesima v. quadragesima.
- Mediana dominica, 4. ned. postní.
- octava, 5. ned. postní.
- Meditatio cordis mei in conspectu tuo (Ž. 18, 15), introit v pátek po 4. ned. postní.
- mechen, středa.
- meide verbuten v. Allelujah claudere.
- meindentag v. missa aurea.
- meinden, meindwoche, meinweken, týden po sv. Michalu.
- meintag, pondělí.
- meintweke v. meinden.
- Melchiada pap. a muž. 10 Pros.
- Memento nostri domine in beneplacito populi tui (Ž. 105, 4), intr. 4. ned. adventní.
- memoria omnium animarum 2 List.

mendeltag, Zelený čtvrtek.
 mendweken *v.* meinden.
 mensis embolismalis, měsíc hrudný,
 hruden *v.* str. 18, 47.
 — exiens, mense exeunte *v.* str. 84.
 — fenalis, měsíc Červenec.
 — intrans, introiens, *v.* str. 84.
 — lunaris *v.* str. 47.
 — magnus, měsíc Červen.
 — messionum, měsíc Srpen.
 — paschalis, m. pasche, 4. ned. po
 Velikonocích (Cantate).
 — Plutonis, měsíc Únor.
 — purgatorius, měsíc Únor.
 — restans, stans *v.* str. 84.
 — venustus, měsíc Duben.
 mentag, meintag, pondělí.
 Mercurii dies, středa.
 Měre (luž.) měsíc Březen.
 Měrchínski měsac (luž.), měsíc Listopad.
 merenda (*lat.*), něm. mörend, svačina
 odp. před nešpory.
 Merteinstag, Mertynsdach, Martina
 11 List.
 mertelweke, týden před Velikonocemi.
 měsíc hrudný, *v.* str. 18, 47.
 — měsíční *v.* str. 14.
 — siderický, *v.* str. 13.
 — synodický, *v.* str. 14.
 měsíce čtvrti, *v.* str. 13 n.
 — skok, *v.* str. 51.
 — stáří, *v.* str. 49.
 měsíců jména, *v.* str. 25 n.
 Messidor, *v.* str. 106.
 Messtag, sváteční den.
 Mešnjek (slov.), měsíc Srpen.
 metach, metchen, středa.
 Metoděje, *v.* Cyrilla.
 mette = metutinum.
 Meyde elftausend, jedenáct tisíc dě-
 vic 21 Říj.
 midechen, středa.
 midfasten *v.* mittfasten.
 midwinter, zimní slunovrat.
 Miholjščak, Mihaošček, Mihaoček (slov.),
 Miholjski (chorv.), měsíc Září.

Michaelis apparitio, revelatio, victoria,
 Michelstag vor pfingsten 8 Kv.
 Michala, Michaelis archang., Michels-
 tag im herwest, zu dem licht 29
 Září.
 Michalski měsac (luž.), měsíc Září.
 michten, středa.
 Mikuláše bisk. 6. Pros.
 — přenesení (translatio Nic.) 9 Kv.
 mindere zahl *v.* str. 75.
 Misahela *v.* Ananiáše.
 Miserere mei (míhi) Domine quoniam
 ad te clamavi in tota die (Ž. 85, 3),
 16. ned. po sv. Trojici (podle
 intr.).
 — — — quoniam conculcavit me
 hostis (Ž. 55, 2), intr. v pondělí
 po 5. ned. postní (Judica).
 — — — quoniam tribulor (Ž. 30, 10),
 intr. v pátek (a někde i v sobotu)
 po 5. ned. postní.
 Misereris omnium Domine propter
 penitentiam (Moudr. 11, 24), pope-
 leční středa (podle intr.).
 Misericordia Domini plena est terra
 (Ž. 32, 5), intr. 2. ned. po Veliko-
 nocích.
 missa aurea, gemeine mess, meiden-
 tag, sobota po sv. Michalu (Hildesh.).
 — bassa, tichá mše časně ráno.
 — magna, *v.* str. 30.
 — matutina, ranní mše (o primě), *v.*
 str. 30.
 missus est angelus, středa suchých
 dní adventních (podle evang.)
 mittach, středa.
 mittfasten, mitterfasten, midfasten,
 middevasten, *v.* středopostí; sun-
 tag zu mitterfasten, nach mitter-
 fasten, ned. Letare.
 mittichen, středa.
 mittsommer, letní slunovrat.
 mittweken, středa.
 mittwinter, midwinter, zimní sluno-
 vrat.
 mittwintertag, 25. Pros.

mittwoche grosse, gute, hohe, krum-
 me, škaredá středa.
 Mladátek, Innocentum, 28 Pros.
 Mládenců, Innocentum (infantum) 28
 Pros.
 — tří (Ananiáše, Azariáše a Misaela)
 16 Pros.
 Mlečen (slov.), měsíc Červen.
 Mlošny mjasec (luž.), měsíc Listopad.
 Modesta *v.* Víta.
 Modeste *v.* Trev., Modesty p. 4 List.
 Modicum et non videbitis (evang. Jan.
 16, 16—23), 3. ned. po Velikonocích
 (Jubilate).
 Mojíše pror., Moysis proph. 4 Září.
 Moníky vdovy 4 Kv., v diec. Branib.
 25 Ún.; v řádě August.: 4 Kv. Přene-
 sení (translatio) 9 Dub.
 montag an der fassnacht, m. der gaile,
 pondělí masopustní (po ned. Esto-
 míhi).
 — kopsaliger, kopsaliger, kopshillige,
 pondělí masopustní.
 moren, mornende, mornendes, mor-
 nens, mornetz, nazejtří, crastino die.
 Morentag, Maurus martyr 15 Říj.
 morgens, mornendes, nazejtří, ten den
 po některém svátku.

Morieli, Mauricia, 22. Září.
 Morteinstag, Mörttentag, Martina bisk.
 11 List.
 mos Coloniensis *v.* str. 82.
 — Gallicanus *v.* str. 81.
 — Venetus *v.* str. 79.
 Moudrosti Boží 17 Pros. (Podle jedné
 ze 7 vánočních antifon „Osapientia,
 que mihi indicat nativitate Domi-
 ni“, která se zpívala místo Magni-
 ficat na některý den mezi 12. a 17.
 Pros.)
 Mulier adultera, sobota před ned. Le-
 tare (podle ev. Jan. 8, 1).
 — Samaritana, pátek po ned. Oculi
 (podle ev. Jan. 4, 5 n.)
 Munera nostra quesumus, druhá mše
 o Vánocích (podle 1. oratio secreta).
 — oblata quesumus, neděle svato-
 dušní.
 Munus quod tibi Domine, pondělí po
 3. ned. postní (podle 1. oratio se-
 creta).
 Murъ (rus), měsíc Květen.
 muta septimana, týden před Veliko-
 nocemi.
 mužský masopust, 1. ned. postní.
 Mysteriorum dies, Zelený čtvrtek.

N

Nabora a Felixe 12 Čce.
 Naegeltag, Naegelfest, den Svátostí,
 pátek po ned. průvodní.
 nacht, noc; znamená často totéž co
 den.
 Na květy, *v.* Neděle květná.
 Naletny mjasec (luž.), měsíc Duben.
 Nalezení sv. kříže 3 Kv.
 — sv. Štěpána 3 Srp.
 namenloser sonntag, 5. ned. postní
 (Judica).
 Namen Jesufest *v.* Festum de nomine
 Jesu.
 Nanebevstoupení Páně, čtvrtek po
 ned. křížové.

Nanebevzetí p. Marie 15 Srp.
 Narcissa bisk., (Narciška, Narcisci ep.
 Hierosol.), 29 Říj.
 Narození sv. Jana Křtitele 24 Čna.
 — Páně, Krista pána 25 Pros.
 — Matky boží, p. Marie 8 Září.
 narrenkirchweih, neděle masopustní
 (Estomíhi); také pondělí a úterý
 po ní.
 Nastolování sv. Petra 22 Ún.
 Natale, natalicius dies, natalis dies,
 nativitas; v církvi den úmrtí sva-
 tého (ale i narození).
 — Domini, narození Páně 25 Pros.
 —, natalis Petri, 29 Čna.

Natalis dies calicis, Zelený čtvrtek.
 — — infantum, innocentium, Mladětek 28 Pros.
 — — Marie ad martyres 13 Kv.
 Nativitas Domini, narození Páně 25 Pros.
 — Johannes bapt., n. precursoris Domini, narození sv. Jana Křt. 24 Čna.
 — Marie, narození p. Marie 8. Zář. Navštívení p. Marie, n. Alžběty 2 Čce.
 Nazaria a Celsa m. 28 Čce; v. i Basilida. nazejtří, crastinum, ten den po některém svátku. Nevlastně tak bývá pojmenován den, po němž následuje jistý svátek. Na př. nazejtří den památný Očišť. P. M. 1. februarii 1597 (arch. Mus.); v. středu nazejtří sv. Vita 1600 = 14 Čna! (arch. Mus.)
 Nazymski mjasec (luž.), měsíc Zář. Ne autem gloriari, správně: Nos autem, v. tam.
 neděle = 1. den Páně; 2. týden.
 — bílá, 1. ned. po Velikonocích. (V Anglii a Skandinávii ned. letniční).
 — černá, ned. Judica, 5. postní.
 — devítník, Septuagesima, 9. před Velikonocemi.
 — po devítniku, Sexagesima, 8. před Velikonocemi.
 — družebná, Letare, 4. postní.
 — křížová, Rogate, 5. po Velikonocích.
 — kýchavá, kýchavná, Oculi, 3. postní.
 — květná, květnice, na květy, Palmorum, 6. postní.
 — liščí, 1. ned. postní.
 — masopustní, Quinquagesima, 7. před Velikonocemi. Ned. masopustní první, druhá atd. jsou ned. mezi Zjevením Páně (6 Led.) a Popeleční středou.
 — pokladná, ned. masopustní (Quinquagesima).
 — pražná, 1. postní (Invocavit).
 — prosebná, lépe křížová; v. tato.

Neděle provodní, průvodní, Quasimodogeniti, bílá, 1. po Velikonocích.
 — smrtná, Judica, 5. postní.
 — středopostní, Letare, 4. postní.
 — svatodušní, Letnice (7. po Velikonocích).
 — veliká, Velikonoce.
 — veselá, Laetare.
 Ne derelinquas me (Ž. 37, 22), introit ve středu po 2. ned. postní.
 Ne necessitatibus meis; správně: De necessitatibus, pátek po neděli Invocavit.
 Neophytorum dies, ten týden po Velikonocích.
 Nerea, Achillea a Pankracia 12 Kv.
 Nešpory, vespere v. str. 30.
 Nětíše, Anežky p., 21 Led.
 neuer Kalender, n. Stil, nový počet v. str. 102.
 Neujahr, nové léto.
 — grosses, hohes, zweites, Tři králů 6. Leden.
 Neujahrsabend 31 Pros.
 Neviňátek 28 Pros.
 new, neue, znamená často nový měsíc (novoluní).
 Nicasii ep. Remen. 14 Pros.
 Niceta bisk., Nicetii ep. Treverensis 1 Října.
 Niclastag im sommer, přenesení sv. Mikuláše 9 Kv.
 Nicolai, v. Mikuláše.
 — estivalis v. Mikuláše přenesení.
 Nicholas-, Nyclos-, Nicklastag vor weihnachten nebo: ze weihnachten, sv. Mikuláše 6 Pros.
 Nicomedis v. Nikodema.
 Nikasia bisk., Nicasii ep. Remen. 14 Pros.
 Nikodema muč., Nicomedistag (zu ingendem brachot), 1 Čna.
 — muč., Nicomedis 15 Zář.
 Nitranských biskupů seznam str. 249.
 Nivose v. str. 106.
 nona aurea, Nanebevstoupení Páně.

nona hora, nonenzit, od 2—3 odp. našeho času, později přesunuto na poledne v. str. 30.
 Nontag als unser erloser gen himmel fur, nontag der heilige, nontag, schönontag, schönnonetag, Nanebevstoupení Páně.
 Norberta arcib. 6 Čna.
 Nos autem gloriari oportet, (Galat. 6, 14), introit v. úterý a ve čtvrtek po ned. květné, Nalez. sv. kříže 3 Kv. a Povýš. sv. kř. 14 Zář.
 Notburgy 30 (31) Říj.
 Nothhelfer vierzehnen, čtrnácti pomocníků, 8 Srp.; v. diec. Halberst. 14 List.
 Obend, obint, předvečer, vigilia.
 oberster, obrister tag, Božího křtění 6 Led.
 Obětování p. Marie 21 List.; v. diec. Mohuč., Hildesh. a Verd. Illatio Marie 26 List.
 — Páně 2 Ún.
 Oblata munera nova, třetí mše o vánocích (podle první oratio secreta).
 Oblatio Marie, obětování p. Marie 26 List.
 Obrácení sv. Magdaleny, v. Magdalene conversio.
 — sv. Pavla 25 Led.
 Obřezání Páně, obřezání Božího 1 Led.
 Obristabend, 5 Led.
 obrister, v. oberster tag.
 Obročník (slov.), měsíc Říjen.
 Octava, ochtáb, oktáv, v. str. 87.
 — apostolorum, oktáv sv. Petra a Pavla, 6 Čce.
 — Domini nativitatis 1 Led.
 — mensis Pasche, ned. Vocem jocunditatis.
 Oculi mei semper ad Dominum, (Ž. 24, 15), introit 3. ned. postní.

nov = nový měsíc.
 Novacia vyzn., Novati conf. 20 Čna.
 Nového léta 1 Led.
 nox znamená často vigilia, předvečer před velkými svátky, v. str. 86.
 — Dominica, noc před Naroz. Páně. 24 Pros.
 — passionis, noc ze Zeleného čtvrtku na Veliký pátek.
 — sacrata, noc před nedělí velikonocní.
 — sancta, Vánoce vůbec, ale hlavně noc před Narozením Páně.
 Numerus aureus, zlatý počet, v. str. 48, tab. VI str. 116.
 nuwe, novoluní.

○

Occursus seu hypapantes festum v. Hypapanti.
 Očekávání se p. Marie 18 Pros.
 Očišťování p. Marie 2 Ún.
 Odalrici ep. v. Oldřicha.
 odestag, odenstag, středa.
 Oegeste, měsíc Srpen, někdy i Zář.
 Offenbarung unsers herrn, Zjevení Páně, 6 Led.
 Offertus unsers Herren, Nanebevstoupení Páně.
 officium tenebrarum v. tenebre.
 Offimia, Offmeyer, Offmia, Eufemie muč. 16 Zář.
 ogdoas v. str. 48.
 ochtáb, octava, osmý den po svátku.
 Okazování Svátostí, v. Den svátostí.
 Olava kr. 29 Čce.
 Oldřicha bisk., Olrickesdag 4 Čce.
 Olomouckých biskupů seznam, v. str. 244 n.
 Olympiada a Maxima mm. 14 Dub.
 Olympiady, v. str. 69.
 Omnes de Saba venient 6 Led.
 — gentes plaudite manibus (Ž. 46, 1), 7. ned. po sv. Trojici (podle introitu).

Omnes sancti, Všech svatých 1 List.
 — — ord. Bened., Cisterc. 13 List.
 — — — Praedic. 9 List.
 Omnia que fecisti nobis Domine in
 vero iudicio fecisti (Dan. 3, 31),
 20. ned. po sv. Trojici (podle introitu). [Tyž intr. je též ve čtvrtek po Judica].
 Omnis terra adoret te deus et psallat
 tibi (Ž. 65, 4), 1. ned. po oktávě
 Tří králů (podle introitu). [V dato-
 vání bývá v XVI. stol. tak nazvána
 1. ned. po Třech králich].
 Omnium animarum, omnium fidelium
 defunctorum commemoratio Duši-
 ček 2 (3) List.
 — sanctorum 1 List.
 Ondřeje ap. 30 List.; přenesení 9 Kv.
 — (Sverada) a Benedikta poust. muč.
 16 Čce.; v diec. Olom. a Ostřih.
 17 Čce.
 Onufria (Onofrii) 10 Čna v diec. Praž.,
 Štrasbur. a Bangers.; 13 Čna
 v Mohuč. (Vlastní den byl 12 Čna.)
 Opferung Marie 21 Listop., (v někt.
 diec. Něm. 26 List., v. Illatio.
 Optata bisk. 27 List. (Trevír).
 Orbanstag, Urbana, 25 Kv.
 O sapientia que mihi indicat nativi-
 tatem Domini, 1. ze 7 antifon vá-
 nočních, která připadá na 17 Pros.
 Ossana, Květná neděle.
 Oseň (rus.), měsíc Září.

Padolist (mlr.), měsíc Listopad.
 Paeschen, paischen, paisken, paschen,
 Velikonoce.
 Palmarum dominica, dies, Květná ne-
 děle.
 palben-, palm-, palmen-, palmoster-
 tag, als man die palmen wihet,
 usdeit, neděle Květná.
 Památka sv. Pavla 30 Čna.
 Památka za duše 2 List.

Ostensio reliquiarum, festum reliqui-
 arum, den Svátostí, pátek po ned.
 průvodní (Quasimodo).
 Osterbluemitag, ostertag der blaue,
 Květná neděle.
 Osterfest, Ostern, oistern, paschen,
 paischen, Velikonoce.
 ostermonat, měsíc Duben.
 Ostern, Velikonoce.
 ostertag des peichttages, Zelený čtvr-
 tek.
 Osterwoche, týden po Velikonocích.
 Ostřihomských arcibiskupů seznam
 str. 247.
 Osvalda kr., Oswaldestag als der sne
 fil, Ouschwalds des h. künigs tag
 5 Srp.
 Othmari, Otmara op. vyzn. 16 List.
 Otilie p., Otilie virg. non mart. 13
 Pros.; v diec. Branib. 17 Ún., v Míš.
 29 Led.
 Otty bisk. Bamb. vyzn., Ottonis ep.
 Babenb. cf. 2 Čce. (Svátek ten ne-
 slavival se pro svátek Navštívení p.
 Marie a proto v diec. Hildesheim.
 přeložen na 30 Čna.). Přenesení
 (translatio) 30 Září v diec. Bamb. a
 Eichstädt.; 1. Čce v Rez.; 1. Řij.
 v Kamínské.
 owand, owend, předvečer, vigilia.
 Owest, ouwest, měsíc Srpen, někdy
 i Září.
 Ožujak (srb.), asi měsíc Březen.

P

Panes (quinque) 4. ned. postní (podle
 ev. Jan. 6, 1).
 Pangreecen-, Pangratzentag, Pankra-
 cia muč. 12 Kv. (většinou spolu
 s Nereem a Achileem).
 Pankracia bisk. 3 Dub.
 pannfast, předvečer.
 panování léta v. str. 66 n.
 Pantaleona muč., Panthileons-, Pante-
 leymonistag des ritters 28 Čce.

Papežů seznam str. 229—236.
 Parasceve, Veliký pátek.
 Pascha, (genit.: pasche, paschatis),
 paschen, paischen, paeschen, pais-
 ken, Velikonoce, zvláště veliko-
 noční neděle.
 — bonum, carnosum, neděle Veliko-
 noční.
 — clausum, spr.: clausum pasche, 1.
 ned. po Velikonocích.
 — communicans, ned. Velikonoční.
 — competentium, neděle Květná.
 — Domini, Velikonoce.
 — epiphanie 6 Led.
 — floridum, ned. Květná.
 — de Madio (Majo), svátky svatodušní.
 — magnum, ned. Velikonoční.
 — medium, středa po Velikonocích.
 — novum, sobota před Velikonocemi
 (bílá).
 — pentecostes, Letnice.
 — petitum, neděle Květná.
 — primum 22 Bř.
 — resurrectionis Dominice, boží hod
 velikonoční.
 — rosarum, neděle svatodušní.
 — ultimum 25 Dub.; někde sobota po
 ned. křížové.
 paschavend, Bílá sobota.
 Pasche conductus, 1. ned. po Veliko-
 nocích.
 Passionis dominica, de passione do-
 minica; v. Dominica.
 — dies lugubris, Veliký pátek.
 Pastor bonus, 2. ned. po Velikonocích
 (podle ev. Jan. 10, 11).
 Patefactio Domini v. Transfiguratio.
 Pátek veliký, pátek před Velikono-
 cemi.
 Paule virg. 17 Čna.
 Pauli conversio 25 Led.
 — ep. Viridunen. cf. 8 Ún.
 — primi eremite 10 Led.
 Paulini ep. Treveren., Paulinstag des
 hi. bisch., 31 Srp.
 Paulsabend 24 led.

Pauls gedechtniss, gehugnutz, decht-
 nisse, památka sv. Pavla 30 Čna.
 Paulstag, beze všeho přídávku jest
 obyčejně Obrácení Sv. Pavla 25 Led.
 — becherung, kerung, des bekehrers,
 des wecherers, Pauls kertag; vor
 lichtmessen, Obrácení sv. Pavla
 25 Led.
 — commemorationis 30 Čna.
 — des einsiedlers, Pavla poustevníka
 10 Led.
 — nach weihnachten, in dem herde-
 maende, snad Obr. sv. Pavla 25 Led.
 nebo Pavla poustevníka.
 Pausatio Marie, Nanebevzetí p. Marie
 15 Srp.
 Pavla obrácení 25 Led.
 — památka (memoria, commemoratio)
 30. Čna.
 — prvního poustevníka 10 Led.
 — bisk. Narbon. 22 Bř.
 Pavlina bisk. 31 Srp.
 Pavly p. 17 Čna.
 Pazderník (mlr.), Paźdzernik, Paz-
 dzierny (pol.) měsíc Říjen.
 Peccatrix penitens (ev. Luk. 7, 36 n.)
 pátek o suchých dnech pod-
 zimmích. [Pilgram vykládá na čtvr-
 tek po 5. ned. postní, Judica].
 Pedilavium, Zelený čtvrtek.
 Pelagia muč. 28 Srp.
 Pelagie p. 19 (20) Řij.
 Pentecoste, Letnice.
 — clausum, ned. po Letnicích.
 — media, středa po sv. Duše.
 Peregrina bisk. Auxerrsk. muč., Pere-
 grini ep. Autisiodor. m. 16 Kv.
 perch-, perchten-, percht-, perich-,
 prech-, prechen-, prehentag,
 perchtnachten 6 Led.
 Perpetue et Felicitatis mm. 7 Bř.
 Pertelmes-, Perdelmistag, Bartolo-
 mėje 24 Srp.
 pervigillum, předvečer.
 Peternel der junkfrouontac, Peter-
 nellentag, Petronelly p. 31 Kv.

Peterstag, Petri, bez jiného přídavku jest obyčejně sv. Petra v okovech 1 Srp.
 — ad cathedram, P. gnant stuellfeyer, als he pawes wart, also he up den stol quam, stolování sv. Petra 22 Ún.
 — als er gesetzt wart auf den stuel zu Rom, obyč. 22 Ún., neboť nastolení v Antiochii (22 Ún.), rozlišují od nastolení v Římě (18. Led.) missály některých německých diecesí teprve v XV. stol., ačkoli oba ty svátky rozlišoval již ranný středověk.
 — als he in den banden sat 1 Srp.
 — als er entpunden ward, 1 Srp.
 — als er gestült ward, 22 Ún.
 — als er gekrönt ward, 22 Ún.
 — als er gemartelt war, 29 Čna.
 — als man meerrettig weihet, 22 Ún.
 — als man den plog utwerpet, 22 Ún.
 — als he in dem kerker sat, 1 Srp.
 — als dem korn die wurzel bricht, 29 Čna.
 — als man das kruet wihet, 1 Srp.
 — in der fasten, im lenzen, im winter 22 Ún.
 — kettenfeier, kettenlose 1 Srp.
 — des kreuterstag 1 Srp.
 — im lenzen 22 Ún.
 — des reichen, im snit 1 Srp.
 — am stul, stulfeier 22 Led.
 — nach sunwenden, zu sunegicht, 1 Srp.
 — seiner bende, ad vincula, vinkels-tag, 1 Srp.
 — vogelgeniste 22 Ún.
 — in zelle, selle, zullen 22 Ún.
 — des hl. zwelfboten 29 Čna.
 Peters- und Paulstag, sv. Petra a Pavla, 29 Čna.
 Pět bratří 12 List.
 Petra³jetí 1 Srp.
 — v okovech, Petra z okovov propuštění (vyvedenie) 1 Srp.
 — mučedníka 29 Dub.

Petra v postě 22 Ún.
 — stolování, nastolování, ježto se ptačí poznává 22 Ún.
 — vězení 1 Srp.
 — a Celestina pp. 19 Kv.
 — bisk. Alex. 26 List.
 — a Marcellina muž. 2 Čna.
 — a Pavla apošt. 29 Čna.
 Petri apost. 29 Čna.
 — ad cathedram (Antiochie), P. cathedrati, 22 Ún.
 — cathedra (Rome) 18 Led.; srv. Peterstag.
 — ad vincula 1 Srp.
 — catenati 1 Srp.
 — epularum festum, 22 Ún.
 — incathedratio 22 Ún.
 — in gula Augusti 1 Srp.
 — novi m. (de Mediolano, ord. Praed.) 29 Dub.
 — et Marcellini m. 2 Čna.
 — et Pauli ap. 29 Čna.
 Petronelly p., (Petronille v.) 31 Kv.
 Petrovskij³t (bulh.), Petrovski (horv.), měsíc Červen.
 pfaeffenvassnacht, neděle masopustní (7. před Velikonocemi).
 Pfeffertag, 28 Pros.
 pferdstag grosser 26 Pros.
 tag, čtvrtek.
 — des heiligem antlass tag, Zelený čtvrtek.
 Pfiingstabend, sobota před Letnicemi.
 Pfiingsten, Pfiingstag der weichen, Letnice.
 Pfiingstwoche, týden po Letnicích.
 Philippi et Jacobi ap., 1 Kv.
 phinztag čtvrtek.
 Pia pap. 11 Čce.
 pingues dies, poslední 3 dny v masopustě.
 Pisanus calculus, v. str. 79.
 Pirminia bisk. vyz. 3 List.
 Placida muž., Placidi et Eventii m. 5 Říj.
 Plaesentag, Blažeje, 3 Ún.

plumostertag, plumoestersonntag, pluomostern, plumostern, Květná neděle.
 Pluviose, v. str. 106.
 Poberuh (slov.), měsíc Září.
 počasí ročních začátky v. str. 24.
 počet nový v. str. 102.
 — starý v. str. 102,
 — zlatý v. str. 48.
 Početi sv. Jana Křt., 24 Září.
 — Pána Krista, 25 Bř.
 — p. Marie 8 Pros.
 podletí (jaro) v. str. 24, poz. 3.
 Poelten-, Poltentag, Hippolyta 13 Srp.
 pohyblivých svátků přehled, str. 122—123.
 Poleygen-, Bolayentag, Pelagia 28 Srp.
 Polychronia b. 17 Ún.
 Polykarpa bisk. 26 Led.
 — vyzn. 27 Říj.
 Pomlaska, pondělí a někde úterý velikonoční.
 Pomocníků čtrnácti v. Čtrnácti pomocníků.
 Poncia jáhna, (spr. Potentiani mart.) 8 Bř.
 Pondělí rozpustilý, pond. po ned. Estomihí.
 pontifikátu léta v. str. 66.
 Popelec, popelečná středa v. středa popelečná.
 Populus Sion ecce Dominus veniet ad salvandas gentes (Isai. 30, 19) 2. ned. adventní (podle intr.).
 Portiuncula (Františk.) 2 Srp.
 post consulatum v. str. 66.
 — pascha v. str. 81.
 postridie, nazejtří, ten den po svátku.
 Posvěcení chrámu pražského od roku 1143 do r. 1385 vždy 30 Září, ale od tohoto roku 1 Říj.
 — kaple sv. Václava 10 Září.
 — kostela Olomouckého 30. Čna; od r. 1349 tu neděli po oktávě Božího těla.
 Potatio Stephani 26 Pros.

Potenciana bisk. 20 List.
 Potenciany p. (Pudentiane virg.) 19 Kv.
 Pottschaft unser frawen, Zvěstování p. Marii 25 Bř.
 Povýšení sv. kříže 14 Září.
 Pozymski mjasec (luž.), měsíc Březen.
 Prangtag, Božího Těla.
 Prairial v. str. 106.
 prandium, oběd (kolem poledne), v. str. 30.
 prasinec v. Prosinec.
 Prašnik (slov.), měsíc Červen.
 Pražnik (slov.), měsíc Červenec.
 Pražských bisk. a arcib. seznam str. 237.
 Praxedy p., Praxedis, Praxen-, Praxedellentag 21 Čce.
 Precisientag, Obřezání Páně 1 Led.
 Precursor Domini, Johannes bapt., 24 Čna.
 předpředvečer, previgilia.
 předvečer, vigilia.
 prech-, prechen-, prehentag, 6 Led.
 Preidentag, Brigitty 1 Ún.
 preimsang, primsang, doba mezi 5. a 6. hod. ranní, pozd. kol. 7, v. str. 30.
 Preimstag, Preims- und Felicianstag, Primastag, Prima a Feliciana 9 Čna.
 Přemysla 15 Pros.
 Přenesení sv. Lidmily 10 List.
 — sv. Prokopa 29 Kv.
 — sv. Václava 4 Bř.
 Presentatio domini Jesu Christi in templo 2 Ún.
 — Marie 21 List., v diec. Hildesh., Paderb. a Verd. 26 List.
 Přesnice, den přesnic (nekvašeného chleba), Zelený čtvrtek.
 Previgilia, předpředvečer.
 Prezimec (slov.), měsíc Leden.
 Priczentag v. Příšky.
 pridie, den před svátkem.
 Prima (hora), v. str. 30 (a poz. 2).
 Prima a Feliciana 9 Čna.
 Prisce virg. 18 Led.

Priška a Malcha mm., (Prisci, Malchi et Alexandri) 28 Bř.
 Prišky p., Prischken-, Prissen-, Priczentag 18 Led.
 privicarium v. carnisprivium.
 Probelsonntag; ned. průvodní (1. po Velikon.).
 Processa a Martiniana muž. 2 Čce.
 Processio Marie, processio unser liben frauen, Navštívení p. M., 2 Čce.
 Precisien v. Precisien.
 profestum, předvečer, totéž co vigilia.
 Prokopa op. 4 Čce; Ostřih.: 9 Čce.
 — přenesení 29 Kv.
 Proměnění Krista Pána 6 Srp.; srv Transfiguratio Domini.
 Prope esto Domine (též: Prope es tu Domine, Ž. 118, 151), intr. v pátek po 3. ned. adventní (pátek osuchých dnech adv.).
 Prosebná neděle v. Neděle křižová.
 Prosiniec, Prasinec (čes.), Prosinac (srb.), lat. December.
 Prosiniecb (stsl.), Prosiniec (slov.), Prosinac (horv.), měsíc Leden.
 Prota a Jacinta, Proti (Prothi) et Hyacinthi (Jacincti), 11 Září
 Protasia i Gervasia 19 Čna.

Protasia bisk. (Lausan.) 6 List.
 Protector noster aspice deus (Ž. 83, 10), 14. ned. po sv. Trojici (podle intr.)
 Průvod, Právod, průvodní ned. v. ned. průvodní.
 Prudencie 6 Kv.
 Psí dni, dies caniculares, hundstage, místy čas od 6. Čce do 15. Srp., jinde od 14. Čce do 15. Srp., někde i do 5. Zář. V některých velmi starých kalendářích doba od 15. Čce do 5. Zář.
 Ptolomea a Lucia muž. (spr.: Tolomei) 19 Říj.
 Publicani et pharisei (ev. Luk. 18, 10), 11. ned. po sv. Trojici.
 Puer annorum XII, 1. ned. po Třech králích (podle ev. Luk. 2, 41 n.).
 Puer natus est nobis (Isai. 9, 6), intr. třetí mše o vánocích (in die).
 Puerorum (innocentum), Neviňátek 28 Pros.
 — episcopatus v. episcopatus.
 pulsus serotinus, večerní klekání, srv. str. 30.
 Purificatio Marie, Očišťování p. Marie 2 Ún.

Q

Quadragesima, buď 1. ned. postní nebo celý půst od popelce počínaje.
 — intrans, popelečná středa.
 — major, půst předvelikonoční.
 — Martini, q. minor, doba od 14. List. do Vánoc nebo i čas adventní.
 — media, mediana, 4. ned. postní (Letare); od XVI. stol. také čtvrtek mezi 3. a 4. ned. postní. Není-li míněn určitý den, znamená celý týden mezi 3. a 4. ned. postní nebo přibližně prostředek postní doby.
 — parva, advent.

Quadragesima milites mm. (apud Sebasten) 11 Bř. v Pražské, Hnězd. a Krak. diec.; jinde 9 Bř.; v. Čtyřiceti rytířův.
 Quadragesima septem martyrum, 14 Bř.
 Quarentana, totéž co Quadragesima.
 quartadecima luna, úplněk; str. 36, 59.
 quartale, v. str. 25; v. též quaterember.
 quarterium anni v. str. 24.
 Quasi modo geniti, neděle průvodní (1. po Velikonocích).
 quaterember, quateremper, quoterember, chotember, quartal, cotember, suché dni.
 Quatuor coronatorum m. 8 List.

Quatordecim auxiliatorum 8 Srp.
 — noctes, druhá oktáva některého svátku.
 Quatuor milia martyrum (Quatuor milia nongenti sexaginta sex mart.) 12 Říj.
 quatuor tempora, suché dni v. str. 24.
 — — intret, suché dni postní.
 — — caritas dei, suché dni letniční.
 — — venite adoremus, suché dni v Zář.
 — — rorate celi, suché dni adventní.
 quindena, patnáctý den po některém svátku čili druhá oktáva.
 Quinquagesima, ned. masopustní.

Quinque fratrum heremitarum (Polonorum), (Christini, Benedicti, Johannis, Mathei et Isaac), Pěti bratří 12 List.; v. Allatio.
 Quinque panes (ev. Jan. 6, 1 n.), ned. Letare.
 Quinque sanctorum 17 Čna.
 Quinque vulnere Christi, pátek po oktávě Božího Těla.
 quintana, totéž co quinquagesima.
 Quintilis, měs. Julius; v. str. 23.
 Quintina muž. 31 Říj.
 Quirina muž. 30 Dub., ale v diec. Praž. 29 Dub.; v diec. Solnohr. a Kolín. 24 Bř.
 — bisk. (Pannon.) a muž. 4 Čna.

R i Ř

Radima, v. Gaudencia.
 Rami palmarum, rami olivarum, ramorum dies, neděle Květná; srv. sabbatum.
 Rasemstag, Erasima, 3 Čna.
 ratschtag, dni od Zel. čtvrtku do Bílé soboty (protože se řehťá místo zvonění).
 Rebmonat, Redmonat, měsíc Únor.
 Recessio diaboli a Domino, Invocavit (1. ned. postní, podle ev. Mat. 4, 1—11).
 Recollectio ossium s. Venceslai 27 Čna.
 Reconciliationis dies, Zelený čtvrtek.
 Reddite cesari que sunt cesaris, (ev. Mat. 22, 15—21) podle středověk. missálů 23. ned. po sv. Trojici.
 Redime me Domine et miserere mei (Ž. 25, 11), pondělí po Reminiscere (podle intr.)
 Reductio Domini ex Egypto v. Educatio.
 Reges, Tři králů, 6 Led.
 Regine v. m., Reginy p. m. 7 Zář.: ve stč. kalend. z konce XV. stol. a miss. diec. Pražské 20. Čna, (stejně v diec. Merseb.).

Regula bisk. a vyzn. 31 Bř.
 regulares lunares mensium, str. 52.
 — paschae, str. 59.
 — solares mensium, (r. feriales) str. 46.
 Řehoře pap. 12 Bř.
 — bisk. v diec. Praž. a Frisinské 11 Led.
 — bisk. Lingon. 4 Led.
 — Nazianského, 9 Kv.
 rechte vassnacht, úterý po ned. masopustní (Estomih).
 Reinigung Marie, Očišťování p. Marie 2 Ún.
 Reliquiarum allatio, v. Allatio.
 Reliquiarum dies, festum; v. Den svátostí.
 Remeismaint, měsíc Říjen.
 Remigia bisk. vyzn., Remigen-, Remeistag 1 Říj.
 Reminiscere miserationum tuarum Domine (Ž. 24, 6), intr. 2. ned. postní a ve středu (suchých dní) po 1. ned. postní.
 Repleatur os meum laude tua (Ž. 70, 8) intr. v pátek po sv. Duše.
 Reques Marie 15 Srp.

- Respice Domine in testamentum tuum (Ž. 73, 20), intr. 13. ned. po sv. Trojici. (Nazývá se též Respice secundum).
- in me et miserere mei Domine (Ž. 24, 16), též Respice primum, 3. ned. po sv. Trojici (podle introitu).
- Resurrectio Domini, resur. dominica, Vzkříšení Páně, ned. velikonoční. V některých starších kalendářích též jako svátek stálý 27 Bř.
- Resurrexi et adhuc tecum sum (Ž. 138, 18), Boží Hod velikonoční (podle introitu).
- Revelatio Michaelis 8 Kv.
- septem dormientium 27 Čna.; v. Sedmi spalův.
- Revunъ (rus.), měsíc Září.
- Rex dierum, neděle velikonoční.
- dominicarum, sv. Trojice. (*Gro-
tefend* neprávem vykládá na Velikonoce).
- Richarda kr. 7 Ún.
- Říjen, (stč. říjen), kdysi měsíc devátý, September, ale od XV. stol. desátý (October).
- Rjujinъ (stsl. v. Rjuinъ (strus.), měsíc Září.
- Římských králů a císařů seznam str. 258 n.
- rinnsonntag, der rinne sonntag, ned. masopustní (Estomihí).
- Risalček, Risalščak, Rusalščak, měs. Červen.
- Roberta op. (Case Dei, ord. s. Ben.) 24 Dub.
- op. vyzn. (Roberti abb. Molismen.) 29 Dub.
- Römerzinszahl = indikce.
- Rogate (podle ev. Jan. 16, 24: Rogate et accipietis) 5. ned. po Velikonocích.
- rogationes, rogationum dies, křížové dny; pondělí až středa po 5. ned. po Velikonocích.
- Rogationum dominica = Rogate.
- septimana, ten týden po ned. křížové (Rogate).
- Rocha vyzn. 16 Srp.
- rok církevní, v. str. 33 n.
- hrudný, v. str. 18.
- lunisolární v. str. 18.
- měsíční, v. str. 14.
- — pohyblivý, v. str. 15.
- přestupný, str. 17, 18.
- sluneční, v. str. 17.
- starofímský, v. str. 19.
- velikonoční, str. 58.
- roku epochy, str. 76 n.
- dělení, str. 23 n.
- Romana muž. 9 Srp.
- op. 28 Ún.
- Romualda op. 19 Čna.; v XVI. stol. přeloženo na 7 Ún.
- Rorate celi desuper et nubes pluant iustum (Isai. 45, 8), intr. ve středu suchých dní adv. a pak přeneseno na 4. ned. adv.
- Rosae, de rosa dominica, Rosensonntag, v. Dominica.
- Rose virg. (tertií ord. s. Franc.), Rozalie p. 4 Září.
- Rozeslání apošt. 15 Čce.
- Rožen cvet, Rožen, Rožni cvet (slov.), Rožňak, měsíc Červen.
- Rožnavských biskupů seznam, str. 254.
- Rožovc (luž.), měsíc Květen.
- Rožovy mjesec (luž.), měsíc Červen.
- Rudolfa (Rudolphi) 17 Dub. (v kalend. 1666 a n. 18. Dub.)
- Rufa muž. 27 Srp.; v Čechách ve XIII. věku 26 Srp.
- Rufa a Zosima vyzn. 18 Pros.
- Rufina a Justa muž. 12 Ún. (V někt. kalend. zaměněno za následující.)
- Rufine et Secundae virg. m. 10 Čce.
- Rujan (slov., srb.), měsíc Září; v. Říjen.
- rumpelmette, mše o Velikém pátku.
- Rupti sunt fontes abyssi, v. někt. kalend. 12 Dub., v jiných 17 Dub.
- Ruperta, Ruprechta bisk., Ruprechtstag in der vasten 27 Bř.
- přenesení, translatio Ruperti, Ruprechtstag in dem herbste, in dem lesen, 24 Září.
- Růžen (čes.), měsíc Junius.
- Růženy p. (Pozd. 17. st.) Rosa, 30 Srp.
- russtag, Veliký pátek.
- Rytířů čtyřiceti v. Čtyřiceti rytířů.
- Ržen cvet (slov.), měsíc Červenec.

S

- Sabbathstag, sobota.
- Sabbati dies magnus, Bílá sobota.
- sabbatum, feria sabbati, sobota. (Často se nazývá podle neděle po ní následující, na př.: sabb. in ramis palmarum jest sob. před Květ. nedělí).
- in albis, sobota před ned. průvodní.
- audivit Dominus (Ž. 29, 11), sobota před Invocavit (podle introitu).
- caritas dei, sobota po sv. Duše (podle intr.).
- carnisprivii, sob. před ned. Quinquagesima.
- duodecim lectionum, sobota suchých dní.
- filii prodigi, sobota po 2. ned. postní (podle ev. Luk. 15, 11—32).
- intret, sobota po 1. ned. postní (podle introitu).
- luminum et magnum, Bílá sobota.
- mediane quadragesime, sobota po 4. ned. postní.
- pasce, sob. po Velikonocích.
- in passione, sob. po 5. ned. postní.
- pentecostes, sob. po Letnicích.
- quo alleluja clauditur, sobota před ned. devítníkem.
- sanctum, s. sanctum pasche, s. paschale, Bílá sobota.
- sitientes venite ad aquas, sob. po 4. ned. postní (podle intr.).
- Trinitatis, sob. před sv. Trojici.
- vacans, sob. před ned. Květnou.
- Sabby op. (Sabbe abb.), 5 Pros.
- Sabina bisk., Sabini ep. Placent. 11 Pros.
- Sabina, Juliana, Maxima, Makrobia, Kassia, Pavla a jiných 10 muž. 20 Čce.
- Sabiny muž., Sabine v. m. 29 Srp.
- panny 31 Bř.
- Sabiztag, sobota.
- Sacerdotes tui Domine induantur (Ž. 131, 9) 31 Pros.
- Sacramenti festum, Sacramentstag, Božího těla.
- Salax dies lune, pondělí masopustní.
- saltus lune, v. str. 47, 51.
- Salus populi ego sum (srv. Ž. 3, 9), čtvrték po ned. Oculi (3. postní) nebo 19. neděle po sv. Trojici (podle intr.).
- Salutatio Marie 18 Pros.
- Salvatorstag, ned. sv. Trojice.
- Samaritana (ev. Jan. 4, 5—42), pátek po 3. ned. postní.
- Samaritanus 13. ned. po sv. Trojici (podle ev. Luk. 10, 23).
- Sambezttag, sammiztag, sobota.
- samstag der alten vassnacht, sobota před Invocavit.
- schmalziger, sobota před ned. masopustní.
- der hohe, Bílá sobota.
- Samuela pror. 21 Srp.
- Sancta dies in hebdomade paschatos, ned. velikonoční.
- dominica v. Dominica.
- Sanctificate jejunium Domini, pátek po ned. průvodní.
- Sanctificatio Johannis bapt. 24 Září.
- Marie 8 Pros.
- sanguinis Domini festum, Božího Těla.
- Ale jako nepohyb. svátek v diec. Basilej. 19 Čna, v Mohuč. 26 Břez.
- Sapientie festum, Boží moudrosti 17 Pros.

sarcophaga festa, dni masopustní.
 saterdag, satersdag, Saturni dies, sobota.
 Saturnina bisk. (Saturnini et soc. m.)
 29 List.
 Saturnina, Tyrsa a Viktora 31 Led.
 Sauwels bekerungen tag, Pavla na víru obrázení 25 Led.
 sazetná středa, Středa po Květné ned.
 Scapulierfest 16 Čce.
 Scolastekentag, Školastiky, 10 Ún.
 scrutinii magni dies, v. Dies.
 Sebalda (Pozd.), 19 Srp.
 Sebastianstag, Šebestiana 20 Led.
 secunda vespera, v. vespera secunda.
 Sečeny. (stsllov.), měsíc Únor.
 Sečen, v Čechách měs. Červenec, v Moravě a na Slovensku měs. Srpen.
 Sečka (bulh.), měsíc Únor.
 Sederunt principes (podle graduálu, Ž. 118, 23), sv. Štěpána 26 Pros.
 sedes concurrentium v. str. 44 poz. 2.
 — epactarum, str. 50 poz. 1.
 Sedmi bratří 10 Čce.
 Seligen und Gemergen, Felixe a Adauktu, 30 Srp.
 Seltag, dušiček 2 List.
 Sedmi usnulých (spalův), Septem dormientium 27 Čna; 28 Čna v diec. Pasov. a Řezen.; 13 Září v Krakov.
 Senokos (bulh.), měs. Červen.
 Senozornikъ (rus.), měs. Červenec.
 Septem dolorum festum v. Compassio.
 — fratrum Rome, sedmi bratří 10 Čce.
 — fratrum ordinis minorum, (Franciscanorum) 13 Říj.
 — gaudiorum festum v. festum.
 — panes, 7. ned. po sv. Trojici (podle ev. Mark. 8, 1—9).
 — virginum, 9 Dub.
 septimana, hebdomada, týden.
 — communis v. communis septimana.
 — paschalis, s. pasche, týden po Velikonocích.

Septuagesima, devítník; 9. ned. před Velikonocemi.
 Serapie p. muž. 3 Září.
 Serapiona bisk. Antioch. 30 Říj.
 Sergia a Bacha muž. 7 Říj.; srv. Marka pap.
 Serpen (mlr.), měsíc Augustus.
 Serváce vyzn., Servatii ep. conf. 13 Kv.
 Servacien-, Servaczen-, Servaistag 13 Kv.
 Severa bisk. 22 Říj.
 Severina op. 5 Led.; v Utrecht. 8 Led.
 — bisk., Severini ep. Colon. cf., Severinstag, 23 Říj.; Vratisl. 24 Říj.
 Severstag, Severa 22 Říj.
 Severy p., Severe virg. Trever., 20 Čce., jinde 25 Čna.
 Sexagesima, neděle po devítniku, osmá po ned. před Velikonocemi.
 Sexta (hora), Sextezit, kolem 11—12 hod. polední, v. str. 30.
 Sexaginta duo martyrum 17 Čce.
 Sextilis, později Augustus, měsíc Srpen; v. str. 23.
 schaffdonnerstag, čtvrtek po popelci.
 Schiedung der heil. zwölf boten, Rozesláni apošt. 15 Čce.
 — unser lieben frauen, 15 Srp.
 Schlachtmond, měsíc Listopad, řidčeji měsíc Pros.
 schmalziger samstag, sobota před ned. masopustní.
 Schnitt, doba žní.
 Scholastice v. 10 Ún.
 schönnonetag, schönntag v. nona aurea.
 schurtag, schürtag, snad popelec.
 Schutzengelfest v. Andělů strážných.
 schwarzer sonntag, 5. ned. postní (Judica).
 Sibenden v. sonnwendé.
 Sicut oculi servorum in manibus dominorum suorum (Ž. 122, 2), intr. v ponděli po 1. ned. postní (Invoc.).
 Sičen (horv.), měsíc Únor.
 Sierpień (pol.), měsíc Srpen.

Sigmunda krále, Sigismundi reg., 2 Kv.; jinde 1 Kv.
 — přenesení (Depositio) 27 Září.
 Siječanj (srb.), měsíc Leden.
 Si iniquitates observaveris Domine (Ž. 129, 3), podle stív. missálů introit o 22. ned. po sv. Trojici.
 Silveria pap. 20 Čna.
 Silvestra pap. 31 Pros.
 Simeona muž., (Simeonis stylite mon.) 5 Led.
 — bisk. Jerus. 18 Ún.
 — v chrámě 2 Ún.
 Simonis et Jude (Tathei), Simonstag 28 Říj.
 Simplicia a Faustina (Felicis, Simplicii, Faustini et Beatricis) 29 Čce.
 — pap. 2 Bř.
 singhten, v. sonnwendé.
 Šinokos (mlr.), měsíc Červenec.
 Sitientes venite ad aquas doctrine et bibite cum letitia (Isai. 55, 1), intr. v sobotu po 4. ned. postní.
 Sixta I pap. 6 Dub.
 Sixta II pap., Sixttag des heiligen paveses, (Sixti, Felicissimi et Agapiti mart.) 6 Srp.
 Sječanj (srb.), měsíc Leden.
 skok měsíce v. str. 51, 58.
 Smaski mjasec, Smažnik (luž.), měsíc Červen.
 Smrtná neděle, v. Neděle smrtná.
 Sneženъ (strus.), měsíc Únor.
 Snit, Schnitt, doba žní.
 Sobota bílá, v. Bílá sobota.
 — velká totéz co Bílá Sobota.
 Sofie, v. Žofie.
 Solennitas solennitatum, Velikonoce.
 Sommer, Sommermond, měsíce Červen, Červenec a Srpen.
 Sommersonntag, sommertag v Slezsku a Lužici 4. ned. postní (Letare).
 sommerquartal, suché dni letniční.
 sonnabend, sobota.
 — der veiste, sobota před ned. masopustní.

sonntag, als sich unsers herrn zuchunft anhebt, 1. ned. adventní.
 — barmherzigkeit des herrn, 2. ned. po Velikonocích.
 — domine in der vasten, ned. Květná.
 — gedenke widder, 2. ned. postní (Reminiscere).
 — der grüne, Květná neděle.
 — der guldene, ned. sv. Trojice, a vůbec ned. po suchých dnech.
 — Jerusalem, 4. ned. postní.
 — namenloser, 5. ned. postní.
 — schwarzer, 5. ned. postní.
 — der todte v. Todsonntag.
 sonnwenden, sonnabenden, sunbenden, sunnewenttag, sunwende, sunstede, sungihten, singihten, sunnich, letní slunovrat, 24 Čna.
 sonnwendé der ander in der vasten, 21 Bř.
 Sotera a Gaja pap. 22 Dub.
 Spalův sedmi, v. Sedmi spalův.
 Spasmi Marie festum, v. Compassionis festum.
 speerfeier, speerfreitag, dies Lancee Domini, den Svátostí, pátek po ned. Quasimodo.
 Speltmaent, měsíc Září.
 Spiritus Domini (sancti) adventus, v. Adventus spir. sancti.
 — Domini replevit orbem terrarum (Moudr. 1, 7), intr. ned. svatodušní také čtvrtku po ned. svatodušní.
 Spišských biskupů seznam, str. 254.
 Sporkel, spurkel, sporkelmaent, měsíc Únor.
 Střipan (stě.), měsíc Augustus.
 Srpen, Srpan, Srpan malí (slov.), měsíc Červenec.
 Стрпльнъ (stsllov.), měsíc Červenec.
 Srpen (čes.), měsíc osmý v roce, Augustus.
 Stanislava bisk. 8 Kv. Od času Klimenta VIII. přeloženo na 7 Kv., ale v Čechách slaven až do polovice XVII. stol. obyč. 8. Kv.

Stanislava Přenesení 27 Září; v Ostřih. 6 Říj.
 Statuit ei Dominus testamentum pacis (Eccles. 45, 8), intr. ve svátek Stolov. sv. Petra, 22. Ún. (Též na sv. Mikuláše a jiných bisk. a vyzn. různě podle místních zvyků).
 Stelle festum, Tři králův, 6 Led.
 Stěti sv. Jana 29 Srp.
 Stenczlawen-, Stenczels-, Stenzelin-, Stenczilstag v. Stanislava.
 Stenczilstag im herbst, Stanislava přenesení 27 Září.
 Stephani protomart., Stephanstag des ersten mertelers, Štěpána prvo-muč. 26 Pros.
 — — inventio reliq., St. als er er-funden wart, St. als er derhebt ist worden, 3. Srp.
 — — translatio 7 Kv.
 — pape 2 Srp.
 — regis Ung. 20 Srp.; v diec. Olom. 21. Srp.; od r. 1627 přeloženo na 2 Září; Inventio dextre 30 Kv.
 — , Stephanstag in der arne, zwi-schen den snyten, 3 Srp.
 — , Steffanis in den wynachten 26 Pros.
 stiller freitag, Veliký pátek.
 stille woche týden před Velikonocemi.
 stilus antiquus, v. str. 102.
 — Coloniensis v. str. 64.
 — Francicus, v. str. 81.
 — novus, v. str. 102.
 — Pragensis, v. str. 82.
 — Treverensis, v. str. 80.
 Stolování sv. Petra 22 Ún.
 Storstag, sobota.
 Strachoty, v. Cyrilla.
 Středa popelečná, středa před 1. ned. postní.
 — sazometná, škaredá, středa před Velikonocemi.
 středopostí jest od XVI. stol. čtvrtek mezi 3. a 4. ned. postní; v kalend. z r. 1666 násl. je to středa po 3. ned. postní (Oculi).
 strena, stredda, Nový rok. Post stre-nas dominica, v. Dominica.
 Studenъ (stslov.), Studenъ (rus.), Studinecъ (mlr.), měsíc Prosinec.
 Studeni (srb.), měsíc Listopad.
 Styczeń (pol.), měsíc Leden.
 Suhyj (stslov.), měsíc Březen.
 Suché dni, středa a tři dni po ní před ned. Reminiscere, před sv. Trojici, po Povýš. sv. Kříže a po sv. Lucii. sungihten, suniich, sunnbenden, sunstede, letní slunovrat.
 sunnavend, sunnobint, sobota.
 Surdus et mutus (ev. Mark. 7, 31—37) 12. ned. po sv. Trojici.
 Suscepimus deus misericordiam tuam (Ž. 47, 10), intr. 8. ned. po sv. Trojici.
 Suscipe Domine fidelium preces, 5. ned. po Velikonocích.
 Sušač (horv.), Sušec (slov.), měsíc Březen.
 Svadebnij, Svadebnikъ (strus.), měsíc Únor.
 Svátků pohyblivých přehled, str. 122—123.
 Svatodušní ned., 7. po Velikonocích. Svátostí, den svátostí, pátek po ned. průvodní.
 Svatých všech, v. Všech svatých.
 Svečan, Svečen (slov.), měsíc Únor.
 Svečnica, Hromnic, 2. Února.
 Sverada (Ondřeje) poust. muč., 16 Čce; v diec. Olom. a Ostřih. 17 Čce.
 Sviban (slov.), měsíc Květen.
 Svibъnъ (srb.), měsíc Červen.
 Svíček, Svíček, 6 Led.
 Svičnicar (horv.), měsíc Únor.
 Symforiana, v. Timothea.
 Symforosy, Symphorose cum 7 filiis m. 18 Čce.
 Syri et Juvencii m. 12 Září.

Šalomouna muč. 8 Ún.
 Šebestiana, v. Fabiana.
 Šimona a Judy 28 Říj.
 škaredá středa, v. středa škaredá.
 Školastiky p. 10 Ún.
 Štastného kn. 14 Led.
 Štastného a Zbožného 30 Srp.

Š

Štědrý den, večer 24 Pros.
 Štěpána pap. 2 Srp.
 — kr. 20 Srp.
 — muč. 26 Pros.
 — nalezení 3 Srp.
 Šveckovna, Šveckovnica, Hromnic.
 Šveckovny mjasec (luž.), měsíc Únor.

T

Tabulae paschales, str. 38.
 Tadeáše ap., Thaddei 28 Říj.
 tag des jares, Nový rok, 1 Led.
 tagzeit, die 7 t. = septem hore can-onice.
 Tamans-, Thamanstag, Tomáše 21 Pros.
 Taufe Christi, die heylige tauffe, Bo-žího křtění, 6 Led.
 taufsamstag, sobota před Velikonocemi.
 Teiburzen-, Teyburzentag, Tiburcia 14 Dub. neb 11 Srp.
 Tein (Teyn) dusent mertelern dag, desíti tisícův rytířů 22 Čna.
 Tekly p., Thecle v. 23 Září.
 Těla božího, v. Božího těla.
 Telefora pap., Telesphori pap. m. 5 Led.
 tenebre, matutinum tenebrosum, jitřní škaredé středy, Zeleného čtvrtku a Velkého pátku předjatá u večer za tmy místo následujícího dne.
 Terezie, Teresie a Jesu v. ord. Carm., (Pozd.) 15 Říj.
 terminus paschalis v. str. 58.
 — neděl závislých na Velikonocích str. 61.
 Terribilis est locus iste, introit mše o posvěcení chrámu.
 tertia, hora tertiarum, terzenzeit, doba od 8. neb 9. hod. ranní do 11; v. str. 30.
 Tertulina kn. muč., Tertulenstag, 4 Srp.
 — muč. 31 Čce (v diec. Praž. neobv.).
 Theodora muč. 9 List.

Theodory p. 1 Dub.
 Theodosie p. m. 2 Dub.; v diec. Kolín. 3 Dub.
 Theophania, jako Epiphania, Božího křtění 6 Led.
 Thermidor 106.
 Thomastag, bez přívlastku je vždy 21 Pros.
 — des heil. zwölfboten, Tomáše ap. 21 Pros.
 — vor weihnachten, totěž.
 Thomas genannt Didymus, 21 Pros.
 Thomastag des bischofs von Kantel-berge (Kanzelberg) 29 Pros.
 — ze weihnachten, in weihnachts-feiertagen 29 Pros.
 Thorathendach, Doroty, 6. Ún.
 Tibi dixit cor meum, quesivi vultum tuum (Ž. 26, 8), intr. v úterý po 2. ned. postní.
 Tiburcia a Valeriana muč., (Tiburtii, Valeriani et Maximi m.) 14 Dub.
 — muč. 11 Srp.
 Tiburcien-, Tiburzen-, Teyburzen-tag, Tiburcia buď 14 Dub. nebo 11 Srp.
 Timothea apošt. 24 Led.
 — a Symforiana 22 Srp.
 tinstag, tistag, úterý.
 Tita muč. 29 Dub.
 Tobiáše 12 Září.
 todsonntag, todtensonntag, ned. Le-tare; v našich zemích snad ned. Judica.

Tolomei et Lucii, v. Ptolomea.
 Tomáše ap. 21 Pros. Přenesení (translatio) 3 Čce.
 — arcibisk. Kantuar. 29 Pros.
 — z Aquina vyzn. 7 Břez.
 Torathentag, Doroty p. 6 Ún.
 torkeltage, pondělí a úterý masopustní.
 Traditiones (ev. Mat. 15, 1—11), středa po 3. ned. postní.
 Transfiguratio Domini 6 Srp. V některých diecesích cizích připadal ten svátek na různé jiné dny.
 Dominica Transfigurationis vykládá se na ned. Reminiscere, ale evang. Transfig. (Mat. 17, 1—9) čte se v sobotu před tím.
 Transfixio Marie 7 Čna.
 Travanj (srb.), Traven mali, měsíc Duben.
 Traven (čes.) *gen.* travna, měsíc Květen.

Traveň (stsl. slov.), Travan (chorv.), Traveň (mlr.), měsíc Květen, Maius.
 Tres reges, Tři králův 6 Led.
 Treutel, Gertrudy 17 Bř.
 trigintaliū, trigintanarium, třicátý den po smrti (lhůta smuteční).
 Tři králův 6 Led.
 Tři mládenců v Babyloně 16 Pros.
 Trinitas sanctissima, nejsv. Trojice, ned. po Letnicích.
 Triumphus corporis Christi, Božího těla.
 Trnopuk (čes.), měsíc Květen.
 Trojice sv., ned. po Letnicích.
 Trusym (mlr.), měsíc Prosinec.
 Tučný čtvrtek, čtvrtek před. ned. masopustní.
 tult, znamená větší svátky, asi naše hod.
 Twölftentag, v. Zwölfte tag.
 Týden křížový, ten týden po 5. ned. po Velikonocích.
 Tylyghendag, Jilji 1 Záfí.

U

Uberster tag, Tři králův, Božího křtění 6. Led.
 überherbst, v. Herbstmonat.
 Udalrici ep. cf., 4 Čce.
 Uffarts-, ufferts-, ufvarstag, Nanebevstoupení Páně.
 — unser lieben Frauen 15 Srp.
 Ufferle, uffrele, měsíc Duben.
 Ulrichstag im bewet, Ulrichstag nach sunnewenden 4 Čce.
 Undecim millia virg. 21 Říj.
 undern, doba jídla, kterou lze srovnati asi s naší svačinou, mezi naší 3—4 hod. odp.
 Únor, druhý měsíc roku, lat. Februarius.

V i W

(V v něm. slovech viz též pod F).

Václava muč. 28 Záfí.
 — přenesení 4 Bř.
 Sv. Václava kaply posvěcení 10 Záfí.
 — — kostí sebrání (recollectio osium) 27 Čna.
 Vado ad eum, 4. ned. po Velikonocích (podle ev. Jan. 16, 5n).

Valentina muč. 14 Ún.
 — bisk. Pasov., 7 Led.
 waidenpfincztag, Zelený čtvrtek.
 Valentins-, Valtens-, Valenteins-, Valteinstag, bez jiného přídavku vždy 14 Ún.
 — des marterers, totéž.
 — des heil bischofs, 7 Led.
 — nach dem obristen, nach dem heil. prehentage, in den weihnachten feiertagen 7 Led.
 — in dem hornung, nach der lichtmesse, vor der tumben, vor dem vassang 14 Ún.
 Valeria bisk., Valerii ep. Trever. 29 Led.
 Valeriana, v. Tiburecia.
 — a Maximiána 15 Pros.
 Walpurgis v., Valpurgy p. 1 Kv. — Přenes. (obitus) 25 Ún., (v přest. roce 26. Ún). Toto se slavilo v diec. Praž., Mohuč. Soln. a Münst.
 Walburgen-, Walpern-, Wilbirgentag, Walborghendach, Woltbrestesdag, bez přídavku znamená 1 Kv.
 Walthera 14 Čce.
 Waltinstag 14 Ún.
 Vandinghe unser Frauen 2 Čce.
 Varleichnam, Warleichnam, Božího těla.
 Wartolomestag des heil. zwölfboten, Bartoloměje 24 Srp.
 Vánoce 25 Pros.
 vasangtag, vaschang, vasching, vasschgangtag v. fasangtag.
 vassnacht, vassnacht, vastnacht, vastelavend, v. fassnacht.
 vasten, vastenwoche ganze, v. fasten.
 wasten, púst.
 Vavřince muč. 10 Srp.
 večer, vigilia, den před svátkem, v. str. 88.
 Večer štědrý 24 Pros.
 Večeře Páně, Zelený čtvrtek.
 věčný kalendář gregoriánský, str. 94, 124—125.

věčný kalendář juliánský. v. str. 56, 118—119.
 weibervassnacht, tučný čtvrtek.
 weibermomat, měsíc Únor.
 veicztag, Veychstag, Víta 15 Čna.
 weihenpfincztag, Zelený čtvrtek.
 Weihnachten, wynachten, winichten, wingichten, winigichten, Vánoce 25 Pros.
 weihnachtsabend, Štědrý večer 24 Pros.
 weihung erste, asi 5. neb 6. hod. ranní.
 weicher pfincztag, Zelený čtvrtek.
 weichfasten, wichfasten, suché dni.
 Weinmond, měsíc Říjen.
 weisser donnerstag, Zelený čtvrtek.
 — sonnabend, Bílá sobota.
 — sonntag, u nás 1. ned. po Velikonocích (dominica in albis), ale v Porýnsku 1. ned. postní (Invo-cavit).
 veister sonnabend, sonntag, dinstag, v. feister.
 Veits-, Veichts-, Veytstag, Víta 15 Čna.
 Weitestag, Weitztag, 15 Čna.
 weke, woche, týden.
 Velijaca, Veljača (srb.), Veljak (slov.), měsíc Únor.
 Velikobožičnjak (slov.) měsíc Prosinec.
 Velikomešnjak (slov.), Velikomašnjak (chorv.), měsíc Srpen.
 Veliká noc, Velikonoce.
 — (hrubá) mše, v. str. 30.
 Veliký čtvrtek, feria quinta magna = čtvrtek před Velikonocemi.
 — pátek, jest pátek před Velikonocemi.
 Veltens-, Veltinstag, Valentina 14 Ún.
 Věnahtnik (slov.), měsíc Prosinec.
 Venancia 18 Kv.
 Wenceslai, v. Václava.
 wendelmaent. Prosinec.
 Vendémiaire, v. str. 106.
 Veneris dies, Venustag, pátek.

- Veni et ostende nobis faciem tuam Domine (Ž. 79, 4), intr. v sobotu suchých dnů po 3. ned. adventní. wenigere zahl, znamená, že jsou vynechána století, v. str. 75.
- Venite adoremus deum (Ž. 94, 6), intr. v sobotu suchých dní podzimních.
- Venite benedicti patris mei (Mat. 25, 34), intr. ve středu po Velikonocích.
- Vesper largus, Štědrý večer 24 Pros. Ventose v. str. 106.
- Venustus mensis, měsíc Duben.
- Wenzels-, Wenczels, Wenczeslabstag, 28 Zář.
- in der vasten, přenesení sv. Václ. 4 Bř.
- Verba mea auribus percipe (Ž. 5, 2), intr. v sobotu po 3. ned. postní. verboten zeit, doba od ned. devítnk do Velikonoc.
- Verene v. 1 Zář.
- Werenhardintag, Bernharda 20 Srp.
- Veresen, Vresen (mlr.), měsíc Zář.
- werfeier, den Svátostí, pátek po 1. ned. po Velikonocích.
- verkorener, verschworener montag, dinstag atd., pondělí, úterý atd. k soudu ustanovený.
- Veroniky p. 4 Ún.
- verpunden zeit, v. verboten zeit.
- Vespere, vespera, hora vespertina, h. vesperorum, h. vesperarum, nešpory, asi od 4. neb 5. hod. odp.; v. str. 30.
- Vespera secunda (vespere secunde) jest podle některých den svátku sám; neboť primae vesperae konaly se den před svátkem, ale druhé v den svátku samého, když se končil. Podle jiných vesperae secundae jest completorium, tedy také v den před svátkem, ale o něco později než nešpory.
- vesperzeit = vespera, nešpory.
- Wetterfreitag, pátek po Nanebevstoupení Páně.
- Wetterherren (Jana Buriana a Pavla) 26 Čna.
- Veychstag, Veytstag, Víta 15 Čna.
- Victorini v. Viktorina.
- Victoris pp. (ep.) 20 Dub., v česk. kal. z XV. st. 28 Bř.
- (Mauri) m. 8 Kv.
- et Corone m. 14 Kv.; (v diec. Krak. jen: Corone).
- Thyrsi et Saturnini 31 Led.
- et Victorini m. 6 Bř.
- Victricem manum tuam Domine laudaverunt (dle Moudr. 10, 20), intr. ve čtvrtek po Velikonocích.
- Vidua Naim (ev. Luk. 7, 11—17), 16. ned. po sv. Trojici.
- vierzeiten. veertiden, suché dni.
- vierzig tage, = quadragesima, půst.
- Viganda 30 Kv.
- vigilia, bdění, pův. půst před svátkem, pak den před svátkem vůbec. Případně-li vigilie na neděli, koná se církevní její oslava v sobotu. V datování listin se přesunutí to zpravidla neuplatňuje. Na př.: v neděli u vigilii sv. Šimona a Judy 1504 (27/X, arch. Mus.). Ale: 1416 sabbato in vigilia Epiphanie = 4. Led. (II. kn. půh. str. 255), anno etc. LIII sab. in vig. Johannis bapt. (22/VI 1454, Desky dv.)
- nativitatis Domini, Christi, vig. vánoce, Štědrý den 24 Pros.
- Noremii, vigilie sv. Vavřince.
- vigiliae, den před vigilii, předpředvečer.
- wihenachten, winachten, winchten, wungichten, Vánoce 25 Pros.
- wichfasten, v. weichfasten.
- Viktora muč. (v Čechách): 28 Bř.
- Viktorie p. 23 Pros.
- Viktorina bisk. muč. 5 Zář. — Přenesení (translatio) 20 Říj.
- a Floriania muč. 2 List.
- Viktoria Aquitánského kruh velikonoční, v. str. 39.
- Wilbirgentag, Valpury 1 Kv. (V Solnohradě 25 Ún.)
- Wilbroedsdach, Wilfertstag 7 List.
- Viléma kníž. (Pozd.), 28 Kv.
- Vilibalda bisk. 7 Čce.
- Villibrorda, Vilebroda, Vilibroda bisk. 7 List.; v diec. Praž. 6 List.
- wimmet, vinobraní.
- Vincencia muč., Vincentii (levite) m. 22 Led. (Tak, když není jiného předavku.)
- bisk. m. 6 Čna. (v diec. Praž., Hnězd., Krak. a Magdeb.)
- Vincencientag, samo o sobě obyčejně 22 Led.
- Vincenittag nach weihnachten, totéž. — der neste nach pfingsten, 6 Čna.
- Vincula Petri 1 Srp.
- Vinczendtag alz sich die vöglein zwayend, snad 22 Led.
- Vindémiaire, v. str. 106.
- Vinicole (ev. Mat. 21, 33—46), pátek po 2. ned. postní.
- winmond, měsíc Říjen.
- winnik (stpol.), Vinotok (slov.), Viňski (luž.), měsíc Říjen.
- Winter, měsíc Listopad, Prosinec a Leden.
- wintermond, wintermonat, někdy měs. List., ale zvláště Prosinec, Wintermond der erste = List., der zweite nebo der andere znamená Prosinec.
- Vintífe 28 List. (Pozd.)
- Virgilia (vlastně: Vigilia bisk. Trid. přenesení) 31 Led.
- arcib. Solnohrad. 27 List. Virg. přenes. (transl., elevatio) 26 Zář. Virg. nalez. (inventio) 15 Ún.
- Viri Galilei quid admiramini (Akt. 1, 11), intr. Nanebevst. Páně a jeho oktávy.
- wischweihe 15 Srp., v. Frauentag.
- Visitatio Marie, Visit. Marie Elizabeth, Visitatio Elizabeth per virginem sanctam, Navštívení p. Marie 2 Čce.
- Víta s tovařiši (Víta, Modesta a Krescencie) 15 Čna. — Přenesení (transl.) 10 Bř., v diec. Krak. 8 Bř.
- Vitališe a Agrikoly 4 List.; v diec. Praž. 27 List.
- a Pamfila muč., Vitalstag, Vitaelsdach, 28 Dub.
- Vites-, Vitztag, Víta 15 Čna.
- witte dornstag, Zelený čtvrtek.
- Wiwermund, olle wiwermant, měsíc Únor.
- Vjelči mjesac (luž.), měsíc Prosinec.
- Wlasy-, Wlasentag, Blažeje 3 Ún.
- Vlčeneč, Vlčí měsíc, měs. Prosinec, snad i Leden.
- Wireichstag, Oldřicha, 4 Čce.
- Vocem jocunditatis, introit 5. ned. po Velikonocích.
- wodens-, wuons-, woenstag, středa.
- Woche grosse, týden před Velikonocemi.
- nach Ostern, paschen, týden po ned. průvodní.
- Vojtěcha bisk. a muč. 23 Dub.; (v diec. Salz. a od XVI. stol. i nás často 24 Dub.).
- inventio corporis 12 Říj. v Olom.; Přenesení 25 Srp. v diec. Praž.; (v kalend. Olom. XII. st. 24 Srp.); 26 Srp. v diec. Vratisl.; 20 Říj. v diec. Hnězd. a Krak.; 6 List. v diec. Ostřih. (Podle Kosmy stalo se přenesení to 1 Zářf).
- volánky = kalendae.
- Wolborghen-, Wolporgs-, Woltbrestestag, Valpury 1 Kv. neb 25 Ún.
- Volborn, měsíc Únor; někdy též Leden.
- Wolganga bisk. 31 Říj.; miss. Olom.: 30 Říj. Přenesení (translatio) 7 Říj.
- wolfmond, wolfaen, wolfmanot, wolfsmond, pojmenování měsíců Listopadu, Prosince a Ledna.
- volmand, fulmann, měsíc Zářf.
- Wonafacidag, Bonifáce, obyč.: 5 Čna. wonesdach, středa.

vorabend, vorfest, vorhochtid, vigillie, předvečer.
vorfirabend, předpředvečer, vigilia vigiliae.
Worleichnam, Božího těla.
vornonentid, dopoledne.
Voršily (Ursule et sodalium) 21 Řij.
wortemisse v. wurzelweihe.
Vratislava 17 Záfí.
Vratislavských biskupů seznam, str. 225.
Wrawentag, v. Frauentag.
Vrenentag der h. maide, Vereny 1 Záfí.
Vreseň, v. Vereseň.
Vresenъ (stsl.), měsíc Záfí.
Vresen (čes.), měsíc Srpen. Ale: Stalo se 1. Septembris jináč Vresně 1571 (Arch. Č. II, 406).
Wrzesień (pol.), měsíc Srpen.
Vstoupení Páně na nebe, čtvrtek po ned. křížové.

Vstoupení Páně na horu Tábor, 6 Srp.
Všech svatých 1 List.
Všech věrných dušiček 2 List. (Církevně 3 List., když je druhého v neděli, ale v datování se to neuplatňovalo).
Vtělení Pána Krista, jinak Zvěstování P. Marie, 25 Bř.
Wulreichstag, Oldřicha 4 Čce.
wunentag, středa.
wungichten, Vánoce 25 Pros.
wunnemanot, měsíc Květen.
wurzelweihe, wurzweye, worzumesse, wortemisse, p. Marie kořenné 15 Srp.
wynachten, v. Weihnachten.
wynatwoche, doba do oktávy Vánoc.
Vzetí Matky Boží na nebe 15 Srp.
Vzkříšení Krista Pána slavná památka = ned. Velikonoční.
Vzstoupení v. Vstoupení.

Y

Ylariantag, Hilaria 23 (jinde 15) Led.
Ylgen-, Ylientag, Jiljí 1 Záfí.
ymbiss, v. prandium.

Ypapanti, v. Hypapante.
Ypolitentag 13 Srp.

Z

Zachariáše pap. 14 (15) Bř.
— pror. 6 Záfí.
— a Alžběty 5 List.
Zachopny mjasec (luž.), měsíc Ledem.
zaichen, indikce.
Zarevъ (stsl.), měsíc Srpen.
Záfí, (stč.: záfie, zařuj), devátý měsíc, lat. September.
Zasnoubení p. Marie 22 Led.; od r. 1416 v řím. kalend. 23 Led.; kalend. Olom.: 18 Čce.
zaterdag, sobota.
zatmění slunce a měsíce seznam v. str. 269.
Zbožného v. Štastného a Zbožného.

zehen tage in der vasten, doba postu od popeleční středy do ned. Reminiscere vyjma neděli Invocavit.
Zehntausend rittertag, teyndussent merteler 22 Čna.
zeichen, zaichen, indikce.
zeinstig, úterý.
zejtří, nazejtří, ten den po svátku.
Zelený čtvrtek, ten čtvrtek před Velikonoce.
zelle, selle, měsíc Únor.
Zdeňka ryt. 22 Pros.
Zimec (slov.), měsíc Leden.
Zimen und Judas, Šimona a Judy 28 Říj.
zistag, zinstag, úterý.

Zjevení Páně, zjev. božího 6 Led.
Zlatý počet, numerus aureus, v. str. 48, tab. VI str. 116.
Zoerardi = Sverada.
Zorničnikъ (rus.), měsíc Srpen.
Zrילוֹוֹחַ (horv.), měsíc Srpen.
Zosima, v. Eutropia.
Zukunft unsers Herren, advent.
Zuzany p. 11 Srp.
— a Marty mm. 20 Záfí.
zwanzigstertag, der zwenzigste tag 13 Led.
zweites neujahr, Tři králů, 6 Led.
zweifte, v. zwölften.

zwelfter tag nach dem ostertag, den Svátostí.
Zvěstování p. Marii 25 Bř.
— Pána Krista 25 Bř.
Zwölfboten theilung, austheilung, scheidung, zwölfboten tag, zwölfherren tag, rozeslání apoštolův 15 Čce.
zwölften, zwölfte tag, zwelffte tag, twelffte, twölftentag, twölfften 6 Led.; zwölften může znamenati také dobu mezi Vánoce a Třemi králi.
Zymski mjasec (luž.), měsíc Prosinec.

Ž

Zar (srb.), měsíc Červenec.
Žeńc, Žńěńc (luž.), měsíc Srpen.
Žetvarskijъt (bulh.), měs.
Žniski mjasec, Žnojski (vých.-luž.), měsíc Červenec.

Žofie p. 15 Kv.
Žolteń (mlr.), měsíc Říjen.
Žoltopušnik (slov.), měsíc Květen.